

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra hudební výchovy

Fenomén k-pop a jeho sociokulturní kontexty
Phenomenon k-pop and its socio-cultural contexts

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Eliška Hlubinková

Vedoucí práce: Mgr. Filip Krejčí, Ph.D.

Olomouc 2020

Poděkování

Upřímně děkuji vedoucímu práce Mgr. Filipu Krejčímu, Ph.D., za jeho odborné vedení při vypracovávání této diplomové práce. Dále si cením pomoci studentů Katedry asijských studií univerzity Palackého a členů české k-pop komunity, kteří mi pomohli se zpracováním tohoto tématu. Děkuji jim za jejich profesionální přístup, rady a celkovou pomoc s tímto tématem.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a dalších informačních zdrojů.

V Olomouci dne

Podpis

Anotace

Práce se zabývá hudebním žánrem k-pop, historií jeho vzniku, umělci, jejich rozvojem, a celkovým vlivem žánru na společnost. Snaží se přiblížit tento styl, který obsahuje řadu hudebních, tanečních a kulturních směrů, široké veřejnosti.

Mimo samotnou podobu a historii k-popu se práce věnuje i temným stránkám tohoto fenoménu. V závislosti na dostupnosti literárních a internetových zdrojů zpracovává historii žánru od jeho vzniku až do roku 2020, spolu s tvorbou a úspěchy jihokorejských umělců. Součástí práce je i zpracování dvou dotazníků. Jeden zpracovává názor české veřejnosti na k-pop, druhý byl mířený na českou k-pop komunitu a její myšlenky ohledně tohoto žánru.

Abstract

This master's thesis is describing music genre k-pop, its history, artists and their own evolution, and impact of the genre on society. It is also trying to introduce this genre, full of diverse music, dance and culture movements, to the public. Apart from the form and history alone, I am also writing about dark sides of k-pop. Reader can also find full history of this genre up until 2020, together with accomplishments of k-pop artists. Information depends on available literature and internet sources. One of the components of the thesis is a questionnaire focused on common Czech citizens, There is also a second questionnaire, which was made for members of Czech k-pop community.

Klíčová slova

k-pop, hudební žánr, hudba, tanec, kultura, historie, Jižní Korea, Korea, k-idol, trainee, k-pop skupina, k-pop interpret, Lee Soo Man, SM Entertainment, Jin Young Park, JYP Entertainment, YG Entertainment, BTS, H. O. T., fenomén, choreografie, konkurz, trot, chlapecká skupina, dívčí skupina, plastická chirurgie, EXO, Big Bang, SNSD, 2NE1 televizní show, živá vystoupení, sebevražda

Keywords

k-pop, music genre, culture, history, South Korea, Korea, k-idol, trainee, k-pop group, k-pop artist, Lee Soo Man, SM Entertainment, Jin Young Park, JYP Entertainment, YG Entertainment, BTS, H. O. T., phenomenon, choreography, audition, trot, boy group, girl group, plastic surgery, EXO, Big Bang, SNSD, 2NE1, TV show, live performance, suicide

Obsah

Obsah	4
Ediční poznámka.....	6
1. Úvod.....	7
2. Sonda do historie korejské hudby a tance.....	9
3. Počátky moderní populární hudby v Jižní Koreji	12
3.1 Historické události 20. století v Jižní Koreji.....	12
3.2 Hudební scéna 20. století v Jižní Koreji	14
3.2.1 Trot.....	14
3.2.2 <i>Seo Taiji and the Boys</i> a jejich vliv na vznik k-popu.....	17
4. K-pop a jeho vývoj v letech 1990 - 2000.....	21
4.1 Lee Soo Man a SM Entertainment.....	21
4.2 K-pop generace, <i>trainees</i> a k-idolové	23
4.2.1 Motown a j-pop.....	25
4.3 První generace k-pop interpretů.....	26
4.3.1 <i>H. O. T. – Highfive Of Teenagers</i>	26
4.3.2 <i>S. E. S., Shinhwa</i> a další k-pop interpreti	29
5. K-pop a jeho vývoj v letech 2000 – 2012	33
5.1 <i>Hallyu</i> vlna.....	33
5.2 <i>BoA, Rain</i> a druhá generace k-pop interpretů	35
5.2.1 Velká trojka – SM, YG, JYP	36
5.2.1.1 SM Entertainment	36
5.2.1.2 JYP Entertainment	41
5.2.1.3 YG Entertainment	46
6. K-pop a jeho vývoj v letech 2012 - 2020.....	52
6.1 Třetí generace k-pop interpretů.....	52
6.1.1 SM Entertainment	53
6.1.2 JYP Entertainment	58
6.1.3 YG Entertainment	61
6.1.4 <i>BTS</i> a ostatní k-pop interpreti	64
7. K-pop, jak ho známe dnes.....	73
7.1 Hudba.....	73
7.2 Tanec a taneční <i>covery</i>	76
7.3 Fanoušci a <i>fandomy</i>	79
7.3.1 <i>Fanservice, shipping</i> a homosexualita.....	83
8. Odvrácená strana k-popu	86

8.1 Smlouvy a povinnosti k-idolů.....	86
8.2 Genderová diskriminace	89
8.3 Největší skandály k-popu.....	90
8.4 Anti a <i>sasaeng</i> fanoušci	93
9. K-pop v České republice.....	97
9.1 Dotazníkové šetření o povědomí žánru k-pop v České republice	101
9.1.1 Veřejnost	101
9.1.2 Česká k-pop komunita	102
10. Závěr	104
11. Seznam obrázků.....	106
12. Literární a internetové zdroje.....	125
12.1 Literární zdroje	125
12.2 Internetové zdroje	128
12.2.1 E-Knihy.....	128
12.2.2 Online dokumenty.....	130
12.2.3 Internetové odkazy.....	131
12. 3 Internetové zdroje obrázků	142

Ediční poznámka

V této diplomové práci, je pro přepis korejských názvů a jmen z korejského písma *hangul* použit McCune-Reichschauerův systém transkripce. Jedná se o jeden z nejpoužívanějších romanizačních systémů transkripce korejského jazyka. Tento základní systém slouží pro přepis slov především v cizojazyčné literatuře a vychází z něj i česká transkripce korejštiny. Korejské písmo *hangul* je uvedeno v závorkách pouze u titulů písní, které jsou těžce dohledatelné, nebo jsou uvedeny společně s oficiálním názvem skladby, který je většinou v anglickém jazyce.

Jména písní, interpretů a skupin, včetně akronymů, jsou odlišena kurzívou. Stejně značené jsou i názvy filmů, televizních show, magazínů a oficiální názvy hudebních kategorií i cen. Kurzíva je užitá i pro zvýraznění anglických slov, která se běžně používají ve spojitosti s žánrem k-pop. Jména dívčích skupin jsou často skloňována v ženském rodě množného čísla, chlapecké skupiny v mužském rodě množného čísla. Pro názvy hudebních žánrů, společností a firem nejsou v textu použita žádná, odlišující zvýraznění. Velká a malá písmena jsou ponechána v závislosti na oficiálním názvu.

1. Úvod

Tato práce je zaměřena na hudební žánr k-pop, korejský pop, který zahrnuje řadu hudebních, tanečních a kulturních směrů v podání umělců Jižní Koreje. Cílem této práce je, v závislosti na dostupnosti literárních a internetových zdrojů, tento styl charakterizovat a popsat jeho dopad na kulturu Jižní Koreje, České republiky i celého světa. Dále se v této práci budu zabývat obrovským zásahem tohoto žánru do hudebního průmyslu a dalších odvětví. K-pop prozkoumám i z několika dalších hledisek: historického, ekonomického a sociálního. Tato témata se pokusím propojit s hudební stránkou žánru a utvořit z nich jeden celek tak, aby dostatečně vynikl sociokulturní význam a vliv, který k-pop měl v minulosti a který má i v současnosti. K-pop dokázal ovlivnit prakticky jakoukoliv stránku života obyvatel Jižní Koreje, nejvíce tak ovšem učinil v kulturním vyžití, sociálním vnímání Korejců, kosmetickém a módním průmyslu a dokonce i v lékařství, konkrétně v oblasti plastické chirurgie. Tento žánr už několik desítek let udává zejména v těchto sférách světové trendy.

Téma k-popu jako hudebního žánru nebylo dosud v odborné české literatuře podrobně reflektováno. Proto se budu snažit informace získat vyhledáváním, tříděním a zpracováváním témat z cizojazyčné literatury, zejména anglické a korejské. Téměř veškerá dostupná literatura s tímto tématem spadá do začátku 21. století, proto považuji za nutné pracovat s větším množstvím pramenů a ověřovat informace z různých zdrojů, literárních, internetových, ale i zdrojů a pramenů, jako jsou například mé osobní zkušenosti, rozhovory s k-pop fanoušky pohybujícími se v tomto žánru, českými reprezentanty tohoto stylu, jako jsou například organizátoři a porotci k-pop tanečních soutěží v České republice či vedoucí k-pop tanečních kurzů.

Dalším z předpokladů pro zpracování tohoto tématu bude také online dotazníkové šetření pro veřejnost i pro českou k-pop komunitu. Dotazník bude zaměřen zejména na hudební a sociální dopad k-popu na respondenty obou skupiny a poslouží tak ke zmapování vlivu tohoto žánru na území České republiky.

Hlavním cílem této práce je seznámení veřejnosti s žánrem k-pop a jeho představiteli, a to jak z hlediska hudby, tak z hlediska celosvětového dopadu na popkulturu a ekonomiku.

Také bych chtěla touto prací českému čtenáři objasnit všechny faktory, které charakterizují tento styl a přímo se podílely na jeho vzniku. Nastíním těžké začátky tohoto žánru, které byly reakcí na tehdejší společenskopolitickou situaci v Jižní Koreji, a vliv k-popu na tamní mladou generaci v 90. letech. K-pop jako hudební žánr rostl v přímé návaznosti na ekonomickou situaci na přelomu tisíciletí a měnila se i jeho podoba.

Termín k-pop, který byl pro mnoho posluchačů inspirací, nadějí na změnu a zformoval celou jednu generaci Jihokorejců, se v průběhu třech desítek let stal fenoménem, kterým hýbe hlavně svět peněz. Ráda bych poukázala i na skutečnost, že za videoklipy plnými barev, pozitivním a vřelým vystupováním k-pop idolů, perfektními a věrnými fanoušky a světly reflektorů se skrývá i odvrácená strana žánru k-pop. V práci se dotýkám i témat jako například porušování základních lidských práv k-pop interpretů, korupce v nyní nejúspěšnějších společnostech, až absurdní a nelidské kontrakty s umělci, jejich následná zadluženost, sebevraždy k-idolů, naprostá nepřipravenost na život v realitě a další.

2. Sonda do historie korejské hudby a tance

Korejský poloostrov se nachází mezi dvěma asijskými velmocemi, Čínou a Japonskem. Obě tyto země mají bohatou hudební historii, jejíž kořeny sahají až k počátkům starověkých civilizací. Proto není překvapením, že tyto hudebně založené národy ovlivnily v mnoha směrech poblíž ležící menší zemi, jakou je Korea. Na vývoji korejské hudby, tradic a zvyků měly zásluhu zejména historické události, kterými jsou všechny tři země spjaty. V Japonsku, Číně a v Koreji si můžeme všimnout spousty podobných stylů, prvků, nástrojů, oblečení, pohybů v tanci. Lze z toho tedy usoudit, že se země od sebe v oblasti umění navzájem učily novým věcem a přebíraly od sebe nové poznatky. Je ale nutné podotknout, že čistě tradiční hudba Koreje si dokázala vytvořit určitou jedinečnost a lehce se vymyká z kategorie tradiční hudby východní Asie.

Kořeny tradiční korejské hudby, jak ji známe dnes, sahají do období tří korejských království, 37 př. n. l.¹, kdy se začala utvářet korejská společnost a kultura rostla. Korejci už v té době považovali hru na nástroje, zpěv a tanec za vyšší hodnoty a hudba samotná sloužila jako prostředek pro komunikaci s Bohem.² Stejně jako v mnoha dalších asijských zemích je tradiční hudba úzce spjata s náboženstvími jako jsou buddhismus, šamanismus, konfucianismus a taoismus. Slouží zejména k náboženským aktům a událostem.³

Ze 4. stol. n. l. se dochovalo několik maleb na hrobech, které vyobrazují hudebníky s nástroji a tanečnický. Jedna z dochovaných zmínek o hudbě a tanci v Koreji pochází již z roku 3 n. l. Jedná se o čínský text popisující venkovní festival, který obsahoval tak zvaný *nongak*.⁴ *Nongak* je tradiční forma tance, jenž měl sloužit lidem žijícím na venkově jako rituál k podpoře jejich živobytí a celkovému rozkvětu agrikultury.⁵ Jedná se o jednu

¹ Cultural Selection: Central Asian Influences in Korean Music | SILK ROADS. UNESCO | Building peace in the minds of men and women [online]. Copyright © UNESCO [cit. 13. 12. 2019]. Dostupné z: <https://en.unesco.org/silkroad/content/cultural-selection-central-asian-influences-korean-music>

² Educating in the Arts: The Asian Experience: Twenty-Four Essays - Knihy Google. Knihy Google [online]. [cit. 06. 10.2019]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=VfiPg7bRpD4C&pg=PA264&lpg=PA264&dq=korean+tonal+system&source=bl&ots=E4PaKc53F7&sig=ACfU3U3vd4TW-mnBHWNPjEJ1cjrV5CnqRrQ&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjlr_e5jbvpAhV1s3EKHTBeCBgQ6AEwEHoECAkQAQ#v=onepage&q=korean%20tonal%20system&f=false

³ OH, Jungeun, FUSION OF KOREAN AND WESTERN MUSICAL STYLE IN HAESIK LEE'S *DUREMAJI* [online]. Tuscaloosa Alabama. [cit. 09. 12. 2019]. Dostupné z: <https://ir.ua.edu/handle/123456789/1666>

⁴ CHUNG, Byung Ho, *Nongak, Koeran Farmer's Music-Dance*. ISBN 89-301-0794-X. [cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z: <http://youlhwadang.co.kr/en/nongak-korean-farmers-music-dance/?ckattempt=3>

⁵ Korean music | Britannica. Encyclopedia Britannica | Britannica [online]. Copyright ©2020 Encyclop [cit. 06. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/art/Korean-music>

z nejstarších forem tance v Koreji a opírá se zejména o šamanismus. Je to velice hlasitý, barevný a živý tanec, doprovázený pochodem, hrou na různé velikosti bubnů, gongů a jiné nástroje. Tanec je proslulý neuvěřitelnou synchronizací jak tanečníků, tak hráčů na nástroje. Velice časté, a diváky očekávané, jsou až ohromující taneční sestavy a kreace (viz Obrázek 1 a 2). *Nongak* se v roce 2014 stal součástí národního dědictví UNESCO.⁶ Úžasný soulad tanečníků a hudebníků a kreativní choreografie jsou v Koreji nadále nejpopulárnější formou tance a v Jižní Koreji jsou neodmyslitelnou součástí moderního hudebního žánru k-pop.

Spolu s tancem *nongak* se na seznam UNESCO zařadili i další tradice úzce spojené s hudbou a tancem. Mezi nejznámější patří královské obřadní rituály *Jongmyojerye* a *Jogmyojeryeak*, kterých se účastní stovky tanečníků a hudebníků, a jejichž tradice zůstala beze změny už 500 let. Dále jsou to epické skladby *pansori*, improvizované skladby pro sólový zpěv, trvající až několik hodin, nebo největší tradiční festival Koreje *Gangneung Danoj*, který trvá skoro čtyři týdny a je protkán hudbou, tancem a uměním na neuvěřitelně vysoké úrovni. Festival reflektuje a znázorňuje životy a historii obyčejných lidí už tisíc let. Na seznamu UNESCO se nachází i lyrická píseň *Gagok*, což je žánr tradiční vokální hudby s doprovodem menšího instrumentálního uskupení, jejíž text vychází z korejské poezie.⁷

Tradiční korejská hudba se soustředí více na melodii a rytmus než na harmonii. Od západní hudby se liší tím, že její struktura připomíná spíše monofonii, namísto harmonické a polyfonní textury. Zajímavostí ovšem je, že stejně jako u západní hudby, se korejský tonální systém také skládá ze dvanácti tónů. Každý z nich je zvlášť pojmenován: *Hwangjong*, *Daeryo*, *TaeJu*, *Hyupjong*, *Kosun*, *Jungryo*, *Yubin*, *Imjong*, *Yichic*, *Namryo*, *Muyuk* a *Eungjong*. Rozdílem je, že hudebník má naprostou svobodu vybrat si pět libovolných tónů k vytvoření pentatonické stupnice. Hudba se zapisovala formou notace *Jeongganbo*, kterou vytvořil skladatel Yeon Park na začátku 30. let 14. století a v tradiční hudbě se používá dodnes (viz Obrázek 3 a 4).⁸

⁶ Korea Briefing, 1993: Festival Of Korea Edition - Donald N. Clark - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=vd6iDwAAQBAJ&pg=PT96&lpg=PT96&dq=nong%C2%B4ak&source=bl&ots=becdhCkcXW&sig=ACfU3U2fS-SljUgDVH8Urvk1MnIDburJA&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwIw-Nj8k7vpAhUMZxUIHSiTD-YQ6AEwEXoECAkQAQ#v=onepage&q=nong%C2%B4ak&f=false>

⁷ Facts about Korea. Revised and condensed ed. Seoul: Korean Overseas Information Service, 1993.

⁸ OH, Jungeun, FUSION OF KOREAN AND WESTERN MUSICAL STYLE IN HAESIK LEE'S *DUREMAJI* [online]. Tuscaloosa Alabama. [cit. 09. 12. 2019]. Dostupné z: <https://ir.ua.edu/handle/123456789/1666>

Moderní zápis notace se nazývá *Jeongganbo*. Čteme ji shora dolů a zprava do leva. Čtverce znamenají melodii a podlouhlé obdélníky napravo obsahují instrukce ke hře samotné. Ve čtvercích jsou ještě další nápomocné znaky, například dvě pomlčky rozdělují celou dobu na dvě půlové, dva znaky v řadě rozdělují půlovou dobu na dvě čtvrté a jedna pomlčka znamená pomlku.⁹ Na obrázku číslo 5 můžeme vidět mnou vytvořený příklad, kde jsem barevně označila znaky/noty pro lepší přehled a orientaci.

Tato kapitola byla krátkým, informačním úvodem do tradiční hudby Koreje a byla vytvořena jako poukázání na to, jak neuvěřitelně důležitý je hudební život a jeho historie pro obyvatele Koreje. Korejci velice dbají na uchování a podporu tradiční hudby i dnes i přes fakt, že tradiční hudba je vácována novějšími hudební směry jako je například pop, rock, hiphop, house a podobně. Konkrétně v Jižní Koreji vládne hudební scéně hudební styly k-pop a trot, což jsou korejské originální žánry, které mají základ v popu a ostatních modernějších stylech.

Obr. 5

⁹ LEMBERG, Werner, TUGboat, Volume 37 (2016), No. 3, *A survey of the history of musical notation*, strana 293. Dostupné z: <https://tug.org/TUGboat/tb37-3/tb117lemborg.pdf>

3. Počátky moderní populární hudby v Jižní Koreji

3.1 Historické události 20. století v Jižní Koreji

Západní hudba se do povědomí korejské veřejnosti dostala za pomoci misionářů už na konci 19. století. Korejský poloostrov byl bohužel v následující době, v letech 1910 až 1945, okupován sousedním ostrovem Japonského císařství, které téměř jakýkoli hudební či jiný kulturní vývoj potlačilo. Japonský protektorát nad Koreou zapříčinil naprosté pozastavení samostatného vývoje a země se ocitla napospas novým pravidlům a krutým změnám nastoleným Japonskem. Přibližně deset let po začátku okupace začalo korejské obyvatelstvo protestovat proti nespravedlnosti, krutosti a útlaku ze strany Země vycházejícího slunce.

Jako první se snažili v korejské společnosti posílit myšlenku národního sebeuvědomění učenci, pedagogové, spisovatelé a umělci. Byly publikovány články, knihy a vznikaly i písně, které měly za účel podpořit sebevědomí, svobodomyslnost a národní cítění korejského lidu. Autoři se často vraceli ke korejským legendám, jejich hrdinům a důležitým událostem spojeným s úspěchy korejského obyvatelstva.¹⁰ I přes veškeré snahy byly protesty potlačeny a na decimaci korejské kultury se ještě přitlačilo. Země byla ničena společně se starými historickými texty včetně těch, které byly spjaty s hudbou a tancem. Ze strany Japonska šlo o snahu absolutního vymazání korejského národa, jeho kultury, jazyka a historie. Jedním z opravdu mála hudebních stylů, které nezaživaly propad, se v této době stal tak zvaný trot (트로트). Tento hudební styl, který byl inspirován japonskou hudbou enka¹¹, se začal formovat už ve 20. letech 20. století, ale svou celkovou podobu kvůli probíhající válce dostal až v 60. letech 20. století. S koncem 2. světové války v roce 1945, kdy se Japonsko, společně s ostatními mocnostmi Osy¹², muselo vzdát Spojencům, bohužel krušné časy na korejském poloostrově neskončily. Korea byla po 2. světové válce považována vítěznými mocnostmi za bezvýznamný a bezcenný stát, stejně tak i její obyvatelstvo. Došlo proto k politickému rozdělení poloostrova na dvě poloviny. Území bylo určeno 38. rovnoběžkou, která oddělila severní

¹⁰ KRIŠTOFOVÁ, Veronika. Pod vycházejícím sluncem: japonsko-korejské vztahy v průběhu 19. a 20. století. Praha: Epoque, 2018. ISBN 978-80-7557-113-7.

¹¹ Enka, původně japonský hudební žánr na přelomu 19. a 20. století, stylově připomínající tradiční japonskou hudbu. Vznikl z protestních písní. Po roce 1955 se postupně proměnil v žánr sentimentálních balad. Tomuto stylu se říká moderní enka.

¹² Osa, politický a vojenský pakt Itálie, Německa a Japonska v průběhu 2. světové války.

a jižní část poloostrova. Severní část Korejského poloostrova se ocitla pod vedením Svazu sovětských socialistických republik (SSSR) a pod jeho vedením se do čela státu dostala Korejská komunistická strana. V roce 1948 se do popředí dostal Korejec Kim Ir-sen, jehož politická síla rostla až do roku 1972, kdy se jako předseda Korejské dělnické strany (KDS) stal prezidentem¹³ Severní Koreje.

Naprostým společensko-politickým opakem se stala Jižní Korea, která se ocitla pod vedením Spojenců, tedy pod zcela odlišnou politickou ideologií. Spojené státy americké začaly jižní část poloostrova podporovat ekonomicky i vojensky. Bohužel vše podléhalo širšímu kontextu a kvůli neustále napjatým vztahům mezi stalinistickým režimem a USA se Jižní a Severní Korea staly loutkami k vyvrcholení konfliktu mezi těmito dvěma mocnostmi. V roce 1950, s vpádem severokorejských vojsk do Jižní Koreje, začíná Korejská válka. Tato válka končí až v červnu v roce 1953, kdy dochází k hořkosladkému příměří obou stran.

Jižní Korea byla zaplavena americkou kulturou a hudbou už před válkou. Ovšem i přesto, že válka tento kulturní proud pozastavila, se hudba šířila dále. Zejména napomohla korejským umělcům a jejich sebevědomí k tomu znovu tvořit. V průběhu války byly samozřejmě nejznámější skladby s válečnou tematikou. Jednou z nejpopulárnějších byla píseň *Chonu ya Chal Chara* (초누야 찰차라), v překladu *Odpočívajte v pokoji, vojáci*.

Dále pak písně jako *Naktong River, Water of the Han River* nebo píseň *38th Parallel*, která měla přímo zachycovat postup severokorejských vojsk přes rovnoběžku. Ta od sebe dělí sever a jih Korejského poloostrova i obě země. Spojené státy americké byly přímým spojencem a ochráncem Jižní Koreje a její občané jim svou náklonost dávali jasně najevo. Vznikaly proamerické písně lišící se od korejských svým veselým laděním a pozitivním nadhledem. Nově měly písně i anglické názvy, což do té doby nebylo v Koreji zvykem. Nejznámější z nich byly například *Arizona Cowboy* (아리조나 카우보이), *San Francisco* (샌프란시스코) či *Tango in the Night* (밤의 탱고).¹⁴ Zvyk dávat písním anglické názvy společně s korejskými přetrval až do dnešních dní a stále se v Jižní Koreji drží ve všech hudebních stylech. Dalo by se říct, že je to jednou z podmínek úspěchu na

¹³ Po smrti Kim Ir-sena byla politická funkce a titul prezidenta zrušena. Kim Ir-senovi zůstal titul „věčný prezident Severní Koreje“.

¹⁴ TUCKER, Spencer, Paul G. PIERPAOLI, Jinwung KIM, Xiaobing LI a James Irving MATRAY. The encyclopedia of the Korean War: a political, social, and military history. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2010. ISBN 978-1-85109-850-7.

hudební scéně jak na domácím trhu, tak ve světě.

Jižní Korea byla i po ukončení korejské války nadále pod vlivem americké hudby. Blues, jazz, rokenrol, soul, country a podobné hudební žánry druhé poloviny 20. století zněly ulicemi a měly přímý vliv na další vývoj jihokorejské hudby i na vztahy mezi oběma zeměmi. Nesmí se ovšem opomenout onen hudební styl trot, který se také v průběhu korejské války měnil a byl součástí, i když skromnějšího, kulturního dění.

3.2 Hudební scéna 20. století v Jižní Koreji

3.2.1 Trot

S koncem japonské okupace i korejské války se Jižní Korea, i nadále s pomocí Spojených států amerických, stavěla na vlastní nohy. Postupně se v zemi rozvolňovala některá opatření a začínal svobodnější život. Zejména kultura konečně zase vzkvétala. V zemi byla větší svoboda slova a vyjádření jak mezi spisovateli a novináři, tak mezi obyčejnými občany. Umělci, hudebníci i tanečníci mohli vystupovat více a volněji. Oni i skladatelé měli poprvé po dlouhé době možnost cestovat do světa a vzdělávat se v oblasti kultury, umění, hudby a tance.

Jižní Korea se v následujících desetiletích vyvíjela neuvěřitelnou rychlostí a postupně se industrializovala. Díky tomuto růstu a všeobecnému blahobytu se více lidí zajímalo o kulturní život. Rostl zájem jak o tradiční korejskou hudbu a tanec, tak také o styly hudby západního světa, které byly už od 50. let 20. století součástí života Korejců. Na domácí hudební scénu se vrátil již zmíněný trot, hudební styl vládnoucí žánru milostných písní, typický svými vokálními modulacemi. Je nutné podotknout, že tento hudební styl v Jižní Koreji existoval po více než šest dekad, než se jeho název ustálil na výrazu trot v 80. letech 20. století a různé generace jej znají i pod jinými jmény, jako například *yuhaengga* (유행가) nebo *ppongchak* (퐁차크).¹⁵ Název trot pochází ze slova foxtrot¹⁶, což je společenský tanec psaný ve dvoučtvrťovém taktu. Dvoučtvrťový zápis je ovšem jedinou věcí, kterou mají trot a foxtrot společnou. Trot má několik charakteristických vlastností. Skladby jsou psané zejména v durových tóninách a jejich texty jsou převážně o lásce, rozchodu a stesku po domovině. Charakter písní je rozlišen i rychlostí – pomalejší skladby

¹⁵ MIN JUNG SON, *The Politics of the Traditional Korean Popular Song Style T'urot'u*. 2014 [online]. K dispozici: <https://repositories.lib.utexas.edu/bitstream/handle/2152/1699/sonmj12158.pdf?sequence=2>

¹⁶ Foxtrot, společenský tanec z roku 1914, pravděpodobně původem od afroamerických tanečnicků byl nejpopulárnějším tancem ve 20. až 40. letech 20. století.

mají symbolizovat smutné téma a rychlejší veselé. Ovšem najdou se i výjimky. Nižší tóny písně jsou interpretem zpívány technikou vibrato, což je kolísání síly hlasu v pravidelných intervalech za pomoci dýchacích svalů rovnoměrně korigující tlak vzduchu, který vydechujeme.¹⁷ Oproti tomu vysoké tóny jsou zpívány technikou *kkeokk-ki* (꺽기), kdy je nota rozdělena do dvou či čtyř vedlejších not. Například nota půlová je rozdělena do čtyř not osminových, kdy je první nota původní zamýšlená, kupříkladu nota h^1 , na ni se napojí nota vyšší (c^2), následně nota nižší (a^1) a poté se zpěvák vrátí zpět na původní notu (h^1). Dalo by se říct, že se jedná o klasickou hudební ozdobu. Dobrým příkladem použití této techniky je skladba *With You* (님과 함께) z roku 1972 od zpěváka jménem Nam Jin, kdy *kkeokk-ki* používá skoro při každém ukončení fráze. Tato technika pochází z formy zpěvu tradiční korejské hudby *kkeogneunsori* (꺽는소리), kdy zpěvák zamíří výše než na zamýšlenou notu a velice rychle k ní sjede hlasem.¹⁸

Disertační práce studentky Min Jung Son na univerzitě ve městě Austin v Texasu *The Politics of the traditional Korean Popular Song Style T'urot'u*¹⁹ tvrdí, že oficiálně a veřejně dostává trot název až v roce 2001, kdy byli v televizní show *Yöllin Ŭmakhoe* (열린오막화) na národní televizní stanici KBS (Korean Broadcasting System) zpěváci představení moderátorkou této show Hwang Ok jako interpreti hudebního stylu trot. Interpreti novějšího, moderního trotu se vyznačují barevnými a zářivými barvami, jak v oblečení, tak i v grafickém zpracování videoklipů. Nechybí v nich spousta třpytivých objektů, světél a ani tanečníci v pozadí hlavního interpreta (viz Obrázek 6), který většinou sám zvládá jednodušší taneční choreografii. Většina videoklipů má působit roztomile až hloupě, bez hlubšího příběhu. Jako typické příklady této moderní verze trotu můžeme uvést píseň *Shabang Shabang* (샤방샤방), kterou v roce 2008 představil zpěvák Park Hyun Bin, nebo novější píseň *Goodbye* (잘가라) od zpěvačky Hong Jin Young z roku 2019. Ovšem jsou i příklady videoklipů znázorňující opravdový příběh s přímou návazností na text písně. Lze uvést píseň z roku 2014 *Cheer Up* (산다는 건) nebo *Loves*

¹⁷ HÁLA, Bohuslav a Miloš SOVÁK. Hlas - řeč - sluch: (základní věci z fonetiky a logopedie). 3., přeprac. vyd., v SPN 1. vyd. Praha: SPN, 1955. Pedagogické aktuality (SPN).

¹⁸ Vocal Technique - Gugak Sensation: Sohee Song. [online]. [cit. 04. 09. 2020]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/gugaksensationsoheesong/vocal-technique>

¹⁹ MIN JUNG SON, *The Politics of the Traditional Korean Popular Song Style T'urot'u*. 2014 [online]. K dispozici: <https://repositories.lib.utexas.edu/bitstream/handle/2152/1699/sonmj12158.pdf?sequence=2>

Me, Loves Me Not (사랑한다 안한다) z roku 2017 od již výše zmíněné zpěvačky Hong Jin Young. Píseň *Loves Me, Loves Me Not* byla nazpívána jako součást soundtracku k filmu *Fabricated city* a záběry z něj byly použity jako příběh videoklipu.

Jižní Korea neměla po okupaci s Japonskem vřelé vztahy a napětí je mezi zeměmi cítit i dnes, zejména mezi staršími generacemi. I nadále se spekuluje o originalitě korejského žánru trot, kvůli jeho už zmíněné přímé návaznosti na japonský druh hudby enka. Po odchodu japonských vojsk z poloostrova korejská vláda zakázala skoro veškeré ukázky a představení, které by měly znázorňovat nebo mít co dočinění s japonskou kulturou, hudbou či uměním. Vlady se ujal velice konzervativní generál Park Chung Hee a přebral kontrolu nad zemí. Kontrola mimo jiné zasahovala i do takových mezí, kdy policejní jednotky na ulicích kontrolovaly délku ženských sukní a mužských vlasů. V roce 1975 založil generál, společně s vládou, *Korejský etický koncil pro umění a kulturu* z důvodu cenzury a dohledu nad všemi typy médií v Jižní Koreji.²⁰ I dnes je tento koncil aktivní a u k-pop idolů dohlíží například na to, aby zejména ženy nepůsobily příliš vyzývavě a aby idolové zakrývali tetování při televizních přenosech. I dnes koncil cenzuruje texty písní a některé taneční choreografie k-pop umělců.

V roce 1979 byl generál Park Chung Hee zavražděn²¹ a na jeho post byl dosazen nový diktátor Chun Doo Hwan, který převzal naprostou vládní kontrolu nad médii. Jedním z největších kroků bylo například to, že nechal zavřít všechny televizní stanice s výjimkou dvou – KBS (Korean Broadcasting System) a MBC (Munhwa Broadcasting Corporation).²² Obě stanice byly pod dohledem tohoto diktátora a sloužily pouze ke sdělování obecných informací občanům.

I po demokratizaci Jižní Koreje po roce 1987 společnost dále zůstávala konzervativní a umělci, herci, televizní stanice a ostatní média žili ve strachu představit cokoli, co by se mělo vymykat dříve zavedeným pravidlům. Společnost ještě nebyla připravena na změnu a zejména starší generace zůstávala nadále pod vlivem daných konvencí.

Trot se tedy volně vyvíjel v Jižní Koreji sám až do roku 1998, kdy do funkce prezidenta Jižní Koreje nastoupil Kim Dae Jung. Hned ze začátku svého funkčního období zrušil

²⁰ The History of Kpop, Chapter 1: The Politics of Kpop | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-1-politics-k-pop/>

²¹ KIM, Pyōng-guk a Ezra F. VOGEL. *The Park Chung Hee era: the transformation of South Korea*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2011. ISBN 9780674058200.

²² The History of Kpop, Chapter 1: The Politics of Kpop | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-1-politics-k-pop

zákazy a otevřel Jižní Koreu světu svým programem slunečního paprsku, jinak také známého jako Sluneční politika²³. Do jižní části Korejského poloostrova začala znovu proudit japonská kultura a s ní i popová hudba, anime²⁴, filmy, hry a moderní umění. Sluneční politika zapříčinila i lepší komunikaci s ostatními státy světa a Jižní Korea začala na přelomu 20. a 21. století raketově vzkvétat jak ekonomicky, tak kulturně.²⁵

I přes momentální obrovskou převahu hudebního žánru k-pop v Jižní Koreji není trot zapomenut. V roce 2019 se na korejských televizních obrazovkách dokonce objevila show s názvem *Mr. Trot*²⁶, ve které hostovaly známé tváře tohoto stylu, a show tak přivedla trot znovu do povědomí veřejnosti, za což byla vděčná hlavně starší generace Korejců. Mezi mladou generací Jihokorejců se žánr trot velké oblibě netěší, i když se s ním pravidelně setkávají na televizních obrazovkách. Ať už je to v podobě vystupujícího trot interpreta v některé z mnoha hudebních show, nebo k-pop idola, který zpívá některou ze známých písní tohoto stylu. Jednou z nejznámějších trot skladeb mezi mladými lidmi dnes je na příklad skladba *Love Battery* od zpěvačky Hong Jin Young z roku 2009.

3.2.2 *Seo Taiji and the Boys* a jejich vliv na vznik k-popu

Jak už bylo zmíněno, trot nebyl jediným hudebním žánrem, který se objevoval na kulturní scéně Jižní Koreje v druhé polovině 20. století. V průběhu několika dekad se měnil preferovaný druh hudby hlavně mezi mladými Korejci. V 70. letech to byl hlavně folk a rock a dalšímu desetiletí vládly popové balady a taneční hudba, která se udržela až do 90. let. Ke konci 20. století se publikum omlazovalo a hlavně teenageři se stali velmi vášnivou a viditelnou základnou hudebních fanoušků a jsou jimi dodnes.²⁷

Do 90. let 20. století byla korejská popová hudba ještě na úplném začátku, do Jižní Koreje pop proudil hlavně z Japonska, Číny a USA. Zejména hudba ze Spojených států amerických oslovila mladé Jihokorejce natolik, že aktivně sledovali tamní hudební scénu

²³ ČERNÁ, Lucie, *Proměny Korejského poloostrova a „sluneční politika“ v období 1998-2006*, Bakalářská práce, Praha 2007, Digitální repozitář UK [online]. Copyright ©x7 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/11484/130198484.pdf?sequence=1>

²⁴ Anime, označení japonských animovaných filmů a seriálů, kreslených stylem manga. Tento termín se používá výhradně pro díla vzniklá v Japonsku.

²⁵ HAK SOON YIM, *Cultural Identity and Cultural Policy in South Korea*, The International Journal of Culture Policy, 2002 Vol. 8 (1), pp. 37-48, [online]. Dostupné z: <http://cau.ac.kr/~seronto/KOREAN%20CULTURAL%20IDENTITY.pdf>

²⁶ The Rebirth of Trot: K-pop's Predecessor On the Rise Once Again | Herald English. [online]. Dostupné z: <http://heraldk.com/en/2020/04/20/the-rebirth-of-trot-k-pops-predecessor-on-the-rise-once-again/>

²⁷ SHIN, Hyun Joon a LEE, Seung Ah, *Made in Korea: studies in popular music*. New York: Routledge, 2017. Routledge global popular music series. ISBN 978-1-138-79303-3

a styly populární hudby jako je hip-hop, elektro pop, techno a další. Těmito styly se inspirovali i mladí jihokorejští hudebníci. V roce 1987 prošla korejská vláda reformací, která zapříčinila modernizaci státu, zmírnění cenzury v médiích a podporu umělců v jejich kreativitě.²⁸ Ovšem, jak již bylo zmíněno výše, pořád převládal velice konzervativní styl tvorby.

Fakt, že i po změnách ve vládě a společnosti byl v Jihokorejcích i nadále strach z překročení oné pomyslné čáry daných konvencí, jen stvrzuje to, jak hluboko do hudebního průmyslu cenzura zasahovala. Převážná většina korejských pop písní je o lásce, o prvním vztahu, emocích spojených s láskou a o prvních interakcích mezi oběma pohlavími. Jihokorejci se snažili co nejvíce přiblížit modernímu hudebnímu žánru popové hudby, ovšem pouze z instrumentální stránky věci. Tvorbou textů se nedaly americké písně s těmi na domácí korejské půdě srovnávat. Hlavním problémem, který je dodnes stále velice aktuální, se stal obrovský kulturní rozdíl mezi Jižní Koreou a západním světem. Zatímco v USA a v Evropě se hudebníci, skladatelé, tvůrci a textaři nevyhýbali tématům, jako je sex, násilí, alkohol, drogy nebo použití sprostých slov ve svých písních, v Jižní Koreji, podobně jako v mnoha asijských zemích, které velice dbají na pravidla ve společnosti, úctu a slušnost, se tato témata nemohla absolutně zveřejňovat či být použita. Podobně jako v jiných zemích po celém světě, i Jižní Koreu na přelomu 20. a 21. století zachvátil trend talentových show a soutěží, které se promítaly na většině televizních stanic v hlavním vysílacím čase²⁹. Jednalo se o vyváženou kombinaci zábavy, zajímavých lidí a účastníků, hudby, to vše s přidaným efektem postupu do dalšího kola, který je pro talentové soutěže typický. Tyto show měly neuvěřitelně velký vliv a dodnes jsou největším důvodem úspěchu k-popových skupin.

Co se většiny hudebních žánrů týče, je velice složité určit přesnou dobu jejich vzniku. Hudební styly se vyvíjí po určitou dobu v různých podmínkách a s odlišnými návaznostmi na další žánry a události. Žánr k-pop je jedinečný v tom, že víme přesnou dobu jeho vzniku a prvního interpreta tohoto stylu. Po rozpadu korejské metalové skupiny *Sinawe*³⁰ v 80. letech se jeden z jejich členů, Seo Taiji, a dva hvězdní tanečníci, Lee Juno a Yang Hyun Suk, spojili a vytvořili skupinu s názvem *Seo Taiji and the Boys* (viz

²⁸ BEDESKI, Robert E. *The transformation of South Korea: reform and reconstitution in the sixth republic under Roh Tae Woo, 1987-1992*. New York: Routledge, 1994. strana 27, ISBN 0415106044.

²⁹ Hlavní vysílací čas, Prime time, je denní či večerní doba, při které má dané médium nejvyšší počet diváku či posluchačů. Televizní stanice vymezují tuto dobu na 19:00-23:00 hodin večer. Rádía naopak mají hlavní vysílací časy zejména v ranních hodinách.

³⁰ Sinawe, první heavy metalová kapela z Jižní Koreje. Vrchol své kariéry zažívala v 80. letech 20. století.

Obrázek 7). Jejich debut, první vystoupení, přišlo 11. dubna v roce 1992 se singlem *Nan Arayo* (난 알아요) v jedné z talentových televizních show. Onen singl se umístil na špici jihokorejských hitparád a prvnímu místu vládl po dobu sedmnácti týdnů. Stal se singlem, který byl po nejdělsí dobu, celých patnáct let, na zlaté příčce korejských hudebních žebříčků.³¹ Zajímavostí je, že skupina talentovou show nevyhrála, ba dokonce byla ohodnocena nejnižším bodovým hodnocením poroty.

Díky skupině *Seo Taiji and the Boys* byla Jižní Korea poprvé vystavena spojení amerického popu a korejského interpreta, což byla ideální kombinace pro mladé, po změně toužící, publikum. Nový žánr lákal chaotickým výběrem oblečení, účesů a make-upu, který byl na dobu 90. let 20. století pro Jihokorejce zcela nový. Složitější choreografie vycházející z nejmodernějších tanečních stylů celého světa perfektně sloužily jako upoutání pozornosti diváka a doplňovaly celkovou podobu vystoupení. Také se poprvé v Jižní Koreji setkáváme se spojením složité choreografie a zpěvu na živém vystoupení. Ovšem nejdůležitější složkou nově vzniklého žánru se staly texty písní, se kterými se mohli sžít hlavně starší děti a teenageři, kteří do té doby neměli v Jižní Koreji žádný hudební žánr, který by je mohl reprezentovat. Skupina *Seo Taiji and the Boys* se svými texty dotýkala témat jako byl například konzervativní školní systém a frustrace spojené s životem studenta v něm, potlačování rozvoje a kreativity mladých ze strany vlády a dalších témat, které byly do té doby přízemní společností přehlížené. *Seo Taiji and the Boys* zapříčinila změnu nejen v korejském hudebním průmyslu, ale také zažehla jiskru v životech mladých Jihokorejců a jejich touhu po změně. Poprvé v historii země nebyl interpret vytvořen ani svázán pravidly médií. Skupina *Seo Taiji and the Boys* se stala nezávislou díky tomu, že Seo Taiji psal veškerou hudbu i slova k písním sám a je uveden jako hlavní autor. Lee Juno a Yang Hyun Suk se s ním podíleli na vytvoření taneční choreografie a celkové podoby vystoupení. Skupina se tak zbavila závislosti na profesionálních studiích a posloužila jako vzor pro ostatní umělce.

Vedoucí firmy zábavního a hudebního průmyslu té doby musely začít kvůli hrozícímu úpadku přísunu nových talentů hledat jiné cesty, jak si zajistit pevné místo ve své branži. Bylo jasné, že úspěch leží v konceptu skupin složených z více talentovaných individualit, z toho důvodu začaly vznikat obří společnosti na výcvik a trénink nových talentů, idolů.

³¹ How K-pop became a global phenomenon - Vox. Vox - Understand the News [online]. Copyright © 2020 [cit. 05. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2018/2/16/16915672/what-is-kpop-history-explained>

I přes fakt, že Jižní Korea byla již zemí svobodnější, útlak a cenzura z vyšších míst, která trvala několik desítek let předtím, byla v srdcích Korejců stále velice silně zakořeněná a promítla se jak do vedení společností ve formě naprosté kontroly nad svými talenty, tak do mladých, ambiciózních lidí ve formě slepé poslušnosti.

4. K-pop a jeho vývoj v letech 1990 - 2000

4.1 Lee Soo Man a SM Entertainment

Prvním vizionářem, který viděl obrovský potenciál v hudebním průmyslu Jižní Koreje ještě předtím, než se na scéně objevila skupina *Seo Taiji and the Boys*, se stal Lee Soo Man, mladý muž pocházející z hudební rodiny. Lee Soo Man se odmala věnoval hudbě. Na národní univerzitě v hlavním městě Soulu byl součástí úspěšného hudebního dua se spolužákem, příležitostně moderoval některé televizní show a živil se také jako stálý DJ v rádiu.³² V těchto letech získal nejvíce informací a kontaktů v zábavním průmyslu na domácí půdě. Po ukončení univerzitních studií k jeho všeobecnému přehledu významně přispěla i cesta do Spojených států amerických, kde byl vystaven kultuře americké populární hudby. Byl rok 1979 a americkým hudebním žebříčkům vládla jména jako *Donna Summer*, *Village People*, *The Bee Gees* nebo *Pointer Sisters*.³³ Svoji sólovou kariéru v této době začínal i král popu Michael Jackson.

Lee Soo Man se po návratu z USA vrátil zpátky domů na Korejský poloostrov s jasnou vizí a intenzivně upevňoval své kontakty v televizi i v rádiu. V Americe viděl obrovský potenciál, který popový hudební žánr skýtá, a jeho cílem se stalo otevření vlastního studia. Jeho prvním počinem bylo založení SM Studia³⁴ v roce 1989 v Soulu, ve čtvrti Gangnam, část Apgujeong. Jeho první úspěšnou popovou hvězdou se stal mladý, vysoký a pohledný teenager Hyun Jin Young (původním jménem Heo Hyeon Seok), který měl průpravu různých druhů moderního tance a zkušenosti jako tak zvaný *backdancer* - tanečník v pozadí.³⁵ Stal se tak pro Lee Soo Mana, který mu poskytl průpravu v oblasti rapu a zpěvu, ideálním kandidátem. Debutoval v roce 1990 pod uměleckým jménem *Hyun Jin Young & Wawa* se skladbou *Sad Mannequin*. *Wawa* byl název taneční skupiny, která se zpěvákem vystupovala.

³² The History of Kpop, Chapter 4: How Lee Soo Man's First Big Fail Resulted in Korea's Modern Pop Star System | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-4-how-lee-soo-mans-first-big-fail-resulted-koreas-modern-pop-star/>

³³ JONES, Randy, *Macho man: the disco era and gay America's "coming out"* / Randy Jones and Mark Bego, Praeger Publishers, Westport, 2009, ISBN 978-0-275-99962-9

³⁴ SM Studio, pojmenováno podle začátečních písmen křestního jména Soo Man.

³⁵ LEE Hark Joon a JIN Dal Yong, *K-Pop Idols: Popular Culture and the Emergence of the Korean Music Industry*, Lexington Books London, 2019, ISBN 978-1-4985-8825-6

Největším hitem Hyun Jin Younga se stal singl *You Are In My Unclear Memory* (흐린 기억 속의 그대)³⁶ vydaný v roce 1992 pod záštitou jedné z hlavních korejských televizních stanic MBC. První album nezaznamenalo velký úspěch, a proto se Lee Soo Man rozhodl inspirovat hiphopovou scénou v zahraničí. Změnil celkové pojetí prezentace zpěváka a díky skupině *Seo Taiji and the Boys*, která v roce 1992 vtrhla na scénu, zaznamenalo druhé album Hyun Jin Younga mnohem větší úspěch.

Bohužel tato popularita interpretovi vydržela jen do roku 1993, kdy byl zadržen kvůli užití drog, konkrétně marihuany, a nemohl tak dále pokračovat ve své hvězdné dráze. Lee Soo Man tak ztratil svou první velkou hvězdu z důvodu neposlušnosti a nekázně, na kterou on sám měl dohlédnout. Díky tomuto osobnímu selhání se zapřísáhl, že už nikdy nebude talentům ve své společnosti dávat tak velkou svobodu jakou měl Hyun Jin Young a mrhat tak časem i penězi.³⁷ Tímto začaly konkurzy následované náročným výcvikem v oblastech zpěvu, rapu, herectví, tance a vznikem tak zvaných k-idolů.

V druhé polovině 90. let 20. století přechází korejský hudební průmysl z do té doby dominantního radiového vysílání do vysílání televizního.³⁸ To přispívá hlavně taneční a popové hudbě, jejíž neodmyslitelnou složkou je právě pohyb interpretů a tanečníků v pozadí. S příchodem *Seo Taiji and the Boys* a Hyun Jin Younga na hudební scénu je jasné, že tento pro diváka okázalý styl hudby bude v následujících letech v popředí hudební scény. O rok později, na vrcholu své slávy, se skupina *Seo Taiji and the Boys* rozhodla ukončit svou hvězdnou dráhu v tom nejlepším za pomoci písně a videoklipu s názvem *Goodbye*.³⁹

V Jižní Koreji se objevují, po vzoru popové hudby ve světě, první kvalitní videoklipy, které se soustředí mimo samotnou hudbu i na tanec a především na vizuální stránku videoklipu a prezentaci interpretů. Samotný Lee Soo Man učinil průzkum v podobě dotazníku, který byl cílený na mladé potencionální fanoušky. Výsledek byl překvapivě jednoduchý. Fanoušci chtěli nadprůměrně atraktivní mladé idoly, kteří budou umět zpívat a tančit. Proto SM Studio pořádalo konkurzy nejenom v Jižní Koreji, ale i v USA a

³⁶ Hyun Jin-young Profile and Facts (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/hyun-jin-young-profile-facts/>

³⁷ SEABROOK, John, *The song machine: inside the hit factory / John Seabrook*. – First edition, W. W. Norton Company, Inc. New York, 2016, ISBN 978-0-393-24192-1

³⁸ SHIN Hyun Joon a LEE Seung Ah, *Made in Korea: studies in popular music*. New York: Routledge, 2017. Routledge global popular music series. ISBN 978-1-138-79303-3

³⁹ *Explained* [dokumentární seriál], epizoda 4 *K-Pop*, Režie Esetelle NETFLIX, CASWELL. USA, 2018

Japonsku, ve snaze najít ideální kandidáty. V roce 1995 bylo SM Studio přejmenováno na Establishment of S. M. ENTERTAINMENT Co., Ltd., zkráceně SM Entertainment, s kapitálem přes 50 milionů korejských wonů⁴⁰.⁴¹

4.2 K-pop generace, *trainees* a k-idolové

K-pop skupiny a interpreti se dělí do tří generací.⁴² Ty se rozlišují nejen časovým obdobím, ale také postupným rozvojem samotného žánru a poptávkou ze strany veřejnosti. Jako dělicí bod slouží většinou významná událost spojená se světem korejského popu. Každá generace byla typická svou hudební, taneční i vizuální podobou, která se snažila co nejvíc vyhovět potřebám diváka a posluchače. Proto se i starší, ale stále fungující skupiny přizpůsobily aktuálním trendům, aby dokázaly na hudební scéně konkurovat nově vznikajícím k-pop interpretům.

Budoucí členové k-pop skupin, ženy i muži, byli rekrutováni korejskými společnostmi na základě talentových zkoušek. Důležitým faktorem mimo samotné schopnosti byl i vzhled uchazečů. Nebylo ojedinělé, že agenti hledali talenty tak, že oslovovali na ulicích atraktivní mladé lidi a zvali je na konkurzy. Tyto praktiky, tak zvaný *street casting*⁴³, existují i dnes, ovšem kvůli obrovskému zájmu ze strany nových uchazečů nejsou už tak časté ani potřebné.

Mladí lidé toužili po slávě a úspěchu, a pokud se jim povedlo na konkurzu uspět, byli pro svůj cíl ochotni obětovat prakticky vše. Toho samozřejmě společnosti a agentury bezostyšně využívaly a přistupovaly k nim spíše jako k produktům než jako k lidem. Každý budoucí sólista či člen skupiny musel splňovat ideály korejské krásy a společenských předpokladů, proto společnosti hledaly takové jedince, kteří by se dokázali co nejvíce přiblížit tomuto vzoru. Samozřejmě i za podmínky náležitého tréninku. Co se vizuální stránky týkalo, ženy musely být mladé, štíhlé a přirozeně krásné s perfektním, nejlépe symetrickým obličejem a na veřejnosti se prezentovat nevinně, něžně, skromně a vlídně. Muži měli být vyšší štíhlé postavy, ideálně vyšší než je průměrná výška

⁴⁰ Korejský won, měnová jednotka Korejské republiky a KLDK. 50 milionů wonů je přibližně 1 milion korun českých.

⁴¹ SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 02. 11.2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/Overview/History>

⁴² KIM, Goo Yong, *From factory girls to K-pop idol girls: cultural politics of developmentalism, patriarchy, and neoliberalism in South Korea's popular music industry*, Lexington Books, USA 2019, ISBN 9781498548823

⁴³ CHOI Jung Bong a MALIANGKAY Roald, *K-pop: the international rise of the Korean music industry*, Routledge, USA, 2015, ISBN 978-1-138-77596-1

Jihokorejců⁴⁴, s pohledným obličejem a mužným vystupováním. Samozřejmě se tento ideál a možnosti, jak ho dosáhnout, v průběhu dalších dekád změnil, ale cíl zůstal stejný. Vždy šlo o vytvoření perfektních osobností, které budou sloužit jako vzor pro mladé lidi, půjdou jim nejlepším příkladem, budou udávat trendy a mít nemalý vliv na názory a chování mladých Jihokorejců. Obyčejní lidé se s nimi budou chtít ztotožnit či přiblížit, nebo alespoň vlastnit stejné věci jako oni. Z toho vyplývala i další důležitá podmínka pro to, jak být v Jižní Koreji v 90. letech úspěšným v oblasti showbyznysu – idol musel být Asiat, nejlépe Jihokorejec.

Tímto výběrem kandidátů byl typický právě Lee Soo Man. Ve své společnosti SM Entertainment založil tak zvaný SM Academy⁴⁵ systém, který utvářel mladé talenty podle jeho představ. Mohl tak formovat perfektní korejské hvězdy. Mimo samotný talent a osobnost mladého člověka, které do té doby stačily k tomu, aby oslnily širší publikum, se Lee Soo Man rozhodl v SM Academy pracovat i na vokálních a tanečních schopnostech každého jednotlivce zvlášť. Jeho stylem práce se inspirovala drtivá většina korejských společností a mladým lidem, kteří byli přijati na některém z konkurzů, se na jejich cestě stát se k-idolem začalo říkat *trainees*. Ti museli začít dodržovat přesný plán svých aktivit, zahrnující včetně umělecké stránky také studijní povinnosti, například rozšířené studium jazyků nebo na míru vytvořený plán cvičení a posilování.

Pro společnost SM Entertainment byla jedním z hlavních cílů naprostá kontrola jejich svěřenců. To vše z důvodu hořkého konce kariéry Hyun Jin Younga. Lee Soo Man kontroloval skrze agenty a manažery každý moment a počín jak *trainees*, tak k-idolů ve své společnosti. Od hudby, kterou budou produkovat, slova, která budou zpívat, akce, na nichž budou účinkovat a podílet se, až k jejich detailním rozvrhům a plánům. Jejich výcvik zahrnoval i trénink chování ve společnosti a prezentace sebe sama na veřejnosti. Lee Soo Man se svou společností SM Entertainment nebyl na vrcholu hudebního průmyslu v Jižní Koreji dlouho sám. Mezi lety 1995 a 1998 se na jižní části poloostrova objevily další dvě společnosti, které jsou dodnes považovány za průkopníky a hnací motory žánru k-pop.

⁴⁴ Průměrná výška Jihokorejců je, podle globální platformy na data *Statista*, zhruba 173 cm. Oproti tomu například muži v České republice mají průměrnou výšku skoro 183 cm.

⁴⁵ The History of Kpop, Chapter 5: H.O.T, BoA, and the Rise of the Idols | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 30. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-5-hot-boa-and-rise-idols/>

V roce 1997 byla založena společnost JYPE⁴⁶ a o rok později YG Entertainment, v jejímž čele stál člen *Seo Taiji and the Boys*, tanečník Yang Hyun Suk. Avšak obě tyto společnosti započaly svůj největší růst až ve druhé vlně k-pop idolů, tedy po roce 2000.

4.2.1 Motown a j-pop

Jak už bylo zmíněno, proces výcviku, se kterým přišel Lee Soo Man a jeho SM Academy, byl v Jižní Koreji první svého druhu, ale ve světě už něco podobného fungovalo dříve. Dokonce ve dvou hudebních velmocech, které měly ke korejskému trhu nejbliže.

Hudební nahrávací společnost Motown Records z amerického města Detroit zavedla v 60. letech 20. století nový systém výchovy svých svěřenců. Jednalo se o trénink nejen v oblasti fyzické, ale i psychické odolnosti. Přísné podmínky pro zpěváky měly viditelné výsledky a umožňovaly společnosti produkovat skupiny na velmi vysoké úrovni. Hudební interpreti Motown Records byly na vrcholcích žebříčků popularity a jejich tvorba byla naprosto jedinečná.⁴⁷ Jednalo se o velká jména, jako byly skupiny *The Supremes*, *The Marvelettes*, *The Temptations*, *Jackson Five* nebo sólisti Stevie Wonder, Diana Ross (část skupiny *The Supremes*), Marvin Gaye a další.

Americký hudební proud ale nebyl jediným, který inspiroval vedoucí jihokorejských společností. Po uvedení historických událostí ve druhé kapitole této práce je evidentní, že Jižní Korea neměla a doposud nemá ideální vztahy se svým sousedem Japonskem. Je však naprosto nevyvratitelné, že velká část inspirace pocházela právě z tohoto ostrovního státu. Japonsko bylo vždy zemí, která dokázala jakoukoli věc dotáhnout do maximálních detailů. A není tomu jinak ani v hudebním průmyslu. Už v 70. a 80. letech 20. století, tedy dvacet let před první vlnou populární hudby v Jižní Koreji, se začali na japonských ostrovech objevovat zpěváci označováni jako *aidoru*⁴⁸. Termín *aidoru* pochází ze zkomoleného přepisu anglického slova *idol* japonskou abecedou *katakana*, která se v japonštině používá právě na přepis slov z cizích jazyků. Brzy po prvních *aidoru* interpretech se objevil termín j-pop, japonský pop.

⁴⁶ JYP Entertainment, původně založena pod názvem Tae Hong Planning Corporation v první polovině roku 1997.

⁴⁷ THE ENTREMUSICIAN, *6 Reasons why motown is its own genre* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.theentremusician.com/blog/6-motownreasons>

⁴⁸ BLENKINSOP, Ian, *Hudba: kompletní obrazové dějiny*. Přeložila Wanda DOBROVSKÁ. Praha: Knižní klub, 2014. ISBN 978-80-242-4652-9.

I přes téměř totožné názvy se j-pop a k-pop i jejich idolové na poli hudební scény naprosto rozcházejí. Oproti korejským idolům, kteří byli a jsou nadále trénováni tak, aby kvalitou překonali zpěváky a tanečníky z celého světa, v Japonsku jsou idolové vybíráni pro jejich obyčejný vzhled a schopnosti. Celou ideou j-popu se stala představa, že každý může být japonským idolem, i přes fakt, že neumí perfektně zpívat ani tančit. *Aidoru* interpreti se měli co nejvíce podobat obyčejným mladým lidem. Pomáhalo tomu i minimum make-upu a účes, který nosili tehdejší středoškoláci. Nejznámější j-pop skupinou na světě je dívčí seskupení *AKB48*. Jedná se o zkratku slova Akihabara, populární tokijské čtvrti, a čísla 48, což byl původní počet členek. Nyní má skupina 86 členů, své vlastní divadlo a vystupuje denně v menších skupinách⁴⁹.

J-pop, s jeho neuvěřitelně rychlým růstem, nemohl dlouho zůstat pojmem pouze pro popové skladby. V 80. letech se začal štěpit do různých hudebních podžánrů. Nejznámějším z nich se stal j-rock, japonský rock, a všechny jeho odnože jako je glam rock, punk rock, hard rock, heavy metal a další. Ovšem pro k-pop se stal neoficiálním vzorem až podžánr *visual kei*⁵⁰ (viz Obrázek 8). Interpreti tohoto stylu vystupují se silným make-upem, bláznivými kostýmy a okázalými účesy, jejichž výtvar trvá často dlouhé hodiny. Podobnost ve stylu oblékání a stylingu mezi *visual kei* a k-popem je ale evidentní až v druhé generaci k-pop idolů, zejména protože první generace byla více ovlivněna americkou hudební scénou.

4.3 První generace k-pop interpretů

Tvorba a styl první generace k-pop idolů jsou typické svým důrazem na roztomilost a přirozenou nevinnost mladých talentů, kteří v sobě mají rebelského ducha. Začátek první generace jednoznačně označuje debut chlapecké skupiny *H. O. T.* v roce 1996.

4.3.1 *H. O. T. – Highfive Of Teenagers*

První k-pop chlapeckou skupinou, která debutovala pod SM Entertainment, se stalo do hip hopu laděné uskupení *H. O. T.*, zkratka pro anglické spojení *Highfive Of Teenagers*⁵¹.

⁴⁹ FREEDMAN Alisa a SLADE Toby, *Introducing Japanese Popular Culture*, Routledge, USA 2018. ISBN 978-1-138-85210-5

⁵⁰ BLENKINSOP, Ian, *Hudba: kompletní obrazové dějiny*. Přeložila Wanda DOBROVSKÁ. Praha: Knižní klub, 2014. ISBN 978-80-242-4652-9.

⁵¹ BLENKINSOP, Ian, *Hudba: kompletní obrazové dějiny*. Přeložila Wanda DOBROVSKÁ. Praha: Knižní klub, 2014. ISBN 978-80-242-4652-9.

Lee Soo Man zaznamenal obrovský povyk kolem americké skupiny *Backstreet Boys*⁵², která navštívila hlavní město Soul v roce 1996, a učinil rázný krok. Ten stejný rok vydala skupina *H. O. T.* pod Lee Soo Manovou společností svoje první album *We Hate All Kinds of Violence* (년 정규앨범) s hlavními singly *Descendants of Warriors* a *Candy*.⁵³ Lee Soo Man vytvořil prototyp k-pop skupiny, který se v průběhu dalších let jen zdokonaloval. Všichni členové měli rozdělené role podle toho, co jim společnost přidělila jako jejich specializaci. Některý ze členů se soustředil na zpěv, jiný na rap nebo na těžší část choreografie, podle jejich schopností. Všichni členové proto dostali i tituly, které přímo specifikovaly jejich roli a pozici ve skupině. Jednalo se o určitou hru s přídavnými jmény, kdy se k titulům zpěvák, raper či tanečník přidala jména hlavní nebo vedoucí (*main* nebo *lead*) a rozlišovala tak hierarchii ve skupině. Před debutem se určil i vedoucí celé skupiny, *leader*, a také tak zvaný *visual* skupiny. Funkce *leader* spočívala hlavně v komunikaci mezi skupinou a jejich společností. *Visual*, nebo také *face*, byl člen skupiny, který ji reprezentoval svým obličejem a tělem. Tituly ve skupině uděluje vždy společnost, která fanouškům dopředu sdělí, kdo ze skupiny je podle ní nejlepší v tanci, ve zpěvu a kdo je podle jihokorejských ideálů krásy nejhezčí. Jde tak o přímé podsouvání názoru budoucím potenciálním fanouškům, kteří tak přichází o možnost vytvořit si svůj vlastní názor. Tyto tituly v k-pop průmyslu zůstaly i dnes a nadále se používají mezi fanoušky.

Skupina *Highfive Of Teenagers* se skládala z pěti členů – Tony An, Kangta, Moon Hee Joon, Lee Jaw Won a Jang Woo Hyuk. Třem chlapcům bylo v době debutu osmnáct let, následoval sedmnáctiletý Kangta a nejmladší, teprve šestnáctiletý Lee Jae Won⁵⁴. Stal se tak zvaným *maknae*, což je korejské označení pro nejmladšího člena ve skupině. Označení *maknae* mezi k-pop skupinami zdomácnělo a je mezi fanoušky dobře známo. Členové skupiny *H. O. T.* jsou považováni za první k-idoly.

SM Entertainment udělalo správně vše, co se výběru mladých idolů týkalo. Stejně tak důležité bylo i oslovit publikum na poli hudebním. První dva singly skupiny *H. O. T.* byly cíleně naprosto odlišné. Vážnější píseň, inspirována hlavně hipopem,

⁵² Backstreet Boys, chlapecká skupina z USA, která patří mezi nejpobulárnější a nejuspěšnější hudební seskupení na světě. Backstreet Boys vznikli v roce 1993 a i přes několik změn a pauz fungují a vystupují dodnes.

⁵³ SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 02. 11.2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/Overview/History>

⁵⁴ H.O.T. Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 10. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/h-o-t-members-profile/>

Descendants of the Warriors byla zaměřena na tematiku šikany ve škole a postavení se proti ní. Cílila na mladší generaci, která se s tímto problémem mohla nejvíce ztotožnit. Singl *Candy* byl naopak pozitivně laděný, plný barev a roztomilého oblečení, jehož text byl o nevinné lásce mezi chlapcem a dívkou. Lee Soo Man a *H. O. T.* tak oslovili více skupin posluchačů. Tento vzorec se stal typickým pro většinu k-pop skupin. Skoro vždy jsou na albu dvě hlavní písně s naprosto odlišným nádechem a tematikou. Nutno zmínit, že u obou písní byli chlapci z *H. O. T.* oblečení podle poslední b-boy⁵⁵ módy. Legendárními mezi fanoušky se staly hlavně velké lyžařské rukavice z hitu *Candy*, které byly součástí oblečení videoklipu i živých vystoupení (viz Obrázek 9). Jihokorejští fanoušci začali nosit stejné rukavice i ostatní části lyžařské výbavy v běžném denním životě.

Skupina *Highfive Of Teenagers* prodala za dobu svého působení více než 12 miliónů desek jen na domácí půdě. V roce 2001, tedy 5 let od svého debutu, se ale skupina rozpadla z důvodu tlaku veřejnosti a fanatických fanoušků. Ovšem to nebyl jediný důvod rozpadu skupiny. Jak už bylo zmíněno, Lee Soo Man hlídal vše, co jeho svěřenci dělali, a nad vším měl absolutní kontrolu, včetně finančního ohodnocení umělců společnosti SM. Za každé prodané album dostal každý z členů zhruba 30 haléřů českých. Za celou dobu svého působení, tedy v letech 1996 až 2001, si tedy každý člen vydělal v přepočtu zhruba 37 000 českých korun. Pro porovnání, americké hvězdy mají právo na 8 % až 25 % z každé vydané písně či alba.⁵⁶ Není tedy pochyb, že tato skutečnost také zapříčinila rozpad skupiny. Lee Soo Man situaci osvětlil kritikům tak, že *H. O. T.* si nepsali vlastní písně a jejich úspěch byl pouze a jen díky SM Academy systému a SM Entertainment.

Chlapecká k-pop skupina *H. O. T.* byla prvním k-pop složením, které vystupovalo v zahraničí. V roce 1998 měli chlapci svůj první koncert v hlavním městě Jižní Koreje, na který navázali koncertní šňůrou po USA. Ve stejném roce byl videoklip k písni *We Are the Future* z druhého *H. O. T.* alba *Wolf & Sheep* nominován na hlavní cenu amerických cen MTV⁵⁷ v kategorii *MTV Asia - Mezinárodní volba diváků*. Singl byl opět inspirován školním prostředím v Jižní Koreji a otevřeně kritizoval dospělou společnost a její utlačování kreativity a svobodné vůle mladých lidí. V Jižní Koreji byly singl i videoklip

⁵⁵ B-boy, chlapci a dívky věnující se stylu tance s názvem breakdance ze 70. let 20. století. Je silně provázán s hudebním žánrem hip hop.

⁵⁶ KALLEN, A. Stuart, *K-pop: Korea's musical explosion*, Twenty-First Century Books, USA, 2014, ISBN 978-1-4677-2042-7

⁵⁷ MTV, Music Television, televizní stanice zaměřující se na hudbu a videoklipy celého světa. Každoročně uděluje ceny v různých kategoriích.

zakázány, ale díky MTV cenám a jejich vlivu na hudební scénu bylo nařízení zrušeno. Lee Soo Man viděl, jak se základna fanoušků skupina *H. O. T.* rozrůstá a jaký potenciál tenhle fakt skýtá. *Highfive Of Teenagers* byla první korejská k-pop skupina, která vyprodávala stadiony, a společnost SM toho využila na všech frontách. Samotný *merch*, předměty pro fanoušky, přímo spojené s existencí skupiny a její prací, byl velkým finančním přínosem pro společnost. Ovšem členové *H. O. T.* se objevovali i v mnoha televizních show, reklamách a spotech, měli svůj vlastní oficiální nealkoholický nápoj a v roce 2000 dokonce účinkovali ve filmu *Age of Peace*, ke kterému z části nazpívali oficiální soundtrack⁵⁸.

V roce 2018, tedy až 17 let po rozpadu skupiny, předvedli členové *H. O. T.* znovu obě hlavní písně prvního alba v televizním programu *Infinity Challenge*, konkrétně v sobotním speciálu pro zpěváky *Saturday is for Singers*, korejsky *ToToGa* (토토가)⁵⁹, v epizodě 558. Toto uvedení vzbudilo po mnoha letech silné emoce nejen v přítomném publiku, ale i u televizních diváků. Ve stejném roce měla skupina dokonce dva koncerty v hlavním městě Soulu, kterých se zúčastnilo přes sto tisíc fanoušků. O rok později skupina znovu úspěšně uspořádala další tři koncerty pro šedesát tisíc lidí.⁶⁰ V současné době se členové skupiny *H. O. T.* věnují vlastním samostatným projektům.

4.3.2 *S. E. S., Shinhwa* a další k-pop interpreti

Mezi lety 1992 a 1996 byly korejské skupiny čistě chlapecké. Některé společnosti dokonce zkoušely přijít s konceptem skupin, ve kterých by byli zástupci obou pohlaví, ale taková složení měla jen velice krátkou životnost. Pomineme-li fakt, že se tato složení netěšila velké popularitě, spojení chlapců a dívek v jedné skupině vyžadovalo správné uchopení konceptu celé skupiny, což v 90. letech 20. století moc společností ještě nedokázalo. Za zmínku však stojí skupina *Cool*, fungující ve složení dvou chlapců, Lee Jae Hoon a Kim Sung Soo, a dívky Yuri, která debutovala pod nahrávací společností

⁵⁸ KALLEN, A. Stuart, *K-pop: Korea's musical explosion*, Twenty-First Century Books, USA, 2014, ISBN 978-1-4677-2042-7

⁵⁹ H.O.T. Returns To Seoul Concert Stage After 17 Years. home | hellokpop [online]. Copyright © 2010 [cit. 17. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.hellokpop.com/news/h-o-t-reunion-concert-2018/>

⁶⁰ Pioneering K-Pop Group H.O.T. Announces First Concert in 17 Years | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8470243/k-pop-hot-first-concert-17-years>

SynNara Music v roce 1994 a tvoří hudbu dodnes⁶¹. Popularita skupin složených jak z mužů, tak z žen, zažívá lehký nárůst až v posledním desetiletí, tedy po roce 2010. I nadále žánru k-pop vévodí skupiny se členy jednoho pohlaví.

Jižní Korea se v roce 1997 společně s dalšími asijskými státy objevila ve finanční krizi a tehdejší ministerstvo kultury se rozhodlo zaměřit a podpořit umělce na domácí půdě. Začala se tvořit lokální umělecká, taneční, divadelní, filmová i hudební centra a na univerzitách po celé Jižní Koreji vzniklo přes 300 kulturně orientovaných oddělení a programů.⁶²

Společnost SM Entertainment se rozhodla úspěch skupiny *H. O. T.* duplikovat ve formě dívčí skupiny *S. E. S.*, pojmenované podle začátečních písmen jmen členek – Shoo, Eugene a Sea. Dívky debutovaly v roce 1997 s albem *I'm Your Girl* a staly se první dívčí k-pop skupinou pod SM Entertainment. Po vzoru skupiny *H. O. T.* dívky zpívaly i tancovaly, ovšem jejich skladby se na rozdíl od *H. O. T.* soustředily spíše na téma lásky a vztahů. Skupina se sice rozpadla v roce 2002 z velice podobných důvodů jako *H. O. T.*, ale v roce 2016 se opět dala dohromady jako projekt SM Entertainment a při příležitosti oslav dvaceti let od založení skupiny vydala další album⁶³ s názvem *Remember – S. E. S. 20th Anniversary Special Album*.

Skupina *S. E. S.* odstartovala invazi a první generaci⁶⁴ dívčích k-pop skupin, jako byly například *Fin. K. L.*, *Jewelry*, *Baby V. O. X.*, *DIVA*, *Circle* a další. Dívčí seskupení se soustředila výhradně na nevinnost, ženskost a přirozenou krásu spojenou s něžným zpěvem a tancem.

Skupiny *S. E. S.* a *H. O. T.* fungovaly jako zdařilý prototyp i pro ostatní společnosti a k-pop začal z jihokorejské hudební scény vytlačovat dosavadní tahouny, jako byly žánry trot a rock. Společnost SM Entertainment si nadále držela první místo v hudebním průmyslu a v roce 1998 pod ní debutovala další chlapecká skupina *Shinhwa*, která způsobila naprostou revoluci mezi k-pop skupinami té doby. Šest chlapců, Lee Andy,

⁶¹ Cool I KBS WORLD Radio. KBS WORLD Radio [online]. Copyright © 2018 KBS WORLD Radio All Rights Reserved. [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z:

http://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=e&board_seq=343741

⁶² Hallyu Wave: How It All Started - Elite Asia Resource Centre. Home - Elite Asia Resource Centre [online]. Copyright © 2009 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z:

<https://resources.elitetranslations.asia/2017/01/04/hallyu-wave-started/>

⁶³ S.E.S Releases Scheduled Plans for Solo Concert, Special Album | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z:

<http://www.moonrok.com/s-e-s-announces/>

⁶⁴ CHOI Jung Bong a MALIANGKAY Roald, *K-pop: the international rise of the Korean music industry*, Routledge, USA, 2015, ISBN 978-1-138-77596-1

Mun Eric, Lee Min Woo, Kim Dong Wan, Shin Hye Sung a Jun Jin, debutovalo s písněmi *Resolver* (해결사), *Sharing Forever* (천일유혼) a *Ussya! Ussya!*(으쌔! 으쌔!)⁶⁵. Jako skupina fungují dodnes a jsou tak bezkonkurenčně nejdéle existující k-popovou skupinou⁶⁶. Ve svých začátcích skupina splňovala předpoklady, které byly v té době od k-pop skupin očekávány. Jejich tvorba se pohybovala na rozhraní popu a hip hopu, doplněna spíše barevnou a veselou vizuální stránkou jak videoklipů, tak prezentací mladých členů. Zvrat pro fanoušky skupiny *Shinhwa* přišel v roce 2000, kdy novou píseň *Only One* s odvážným textem naznačujícím intimní vztah mezi mužem a ženou, doprovodila mužná choreografie. Členové skupiny byli ve videoklipu oblečeni pouze do půl těla a odstartovali tak vlnu šílenství ze strany fanoušků po mužských polonahých k-idolech. Jižní Korea byla ohledně veřejné nahoty do té doby velice konzervativní a videoklip tohoto typu vzbudil velkou vlnu zájmu. Členové *Shinhwa* těžili ze svých fyzických předností a pracovali na koordinaci a synchronizaci tanečních pohybů v choreografiích, které dovedli téměř k dokonalosti. Vysokou laťku, kterou v tanci skupina *Shinhwa* nasadila, potvrdila dalšími svými hity, jako byl velmi populární singl *Perfect Man* z roku 2002 a *Brand New* z roku 2004⁶⁷. Samozřejmě s tímto faktem se pojila i skutečnost většího nátlaku na tehdejší k-idoly. Ostatní společnosti začaly také přitvrzovat na tréninku *trainees*, nejen v tanečních sálech a posilovnách, ale také co se zpěvu a vzdělání týkalo. Společnosti SM Entertainment rostla konkurence, zejména ve dvou již zmíněných, JYP Entertainment a YG Entertainment, a pomalu se vytvářel prostor pro příchod druhé generace k-pop idolů.

JYP Entertainment zvládla v roce 1999 na hudební trh uvést velice úspěšnou mužskou skupinu *g.o.d*, zkratka pro *Groove Over-dose*. Skupinu tvořilo pět mužů, kteří byli, na rozdíl od ostatních nově debutujících k-idolů, poněkud starší. Nejstaršímu členovi, *leaderovi* Park Joonhyungovi, bylo v době debutu již třicet let.⁶⁸ Skupina se jako jediná mezi tehdejšími k-pop idoly zaměřovala spíše na starší teenagery a mládež, kteří hledali

⁶⁵ LIE, John, *K-pop: popular music, cultural amnesia, and economic innovation in South Korea*, University of California Press, 2015, ISBN 978-0-520-28312-1

⁶⁶ These Are The 9 Longest-Lasting K-Pop Group Line-Ups - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/lists/9-longest-lasting-kpop-group-line-ups/>

⁶⁷ LIE, John, *K-pop: popular music, cultural amnesia, and economic innovation in South Korea*, University of California Press, 2015, ISBN 978-0-520-28312-1

⁶⁸ *g.o.d* Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 07. 10.2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/g-o-d-members-profile/>

někoho stejně starého či staršího, ke komu by mohli vzhlížet. Nejvíce starší mládež skupina oslovila svými obsáhlými a pravdivými texty ze života čerstvě dospělého jedince. Nejnámějšími hity skupiny se staly písně *To Mother* (어머님께), *Observation* (관찰 뮤직비디오) nebo *One Candle* (촛불 하나). Svou tvorbou se dostali skoro na stejnou úroveň popularity jako *H. O. T.* a dokázali zaplnit koncertní haly pro více než 60 tisíc diváků.⁶⁹

⁶⁹ ANDERSON, Crystal S., *Soul in Seoul: African American popular music and K-pop*, University Press of Mississippi, USA, 2020, ISBN 9781496830098

5. K-pop a jeho vývoj v letech 2000 – 2012

Od roku 1992, kdy se termín k-pop poprvé objevil ve spojitosti s příchodem *Seo Taiji and the Boys*, se koncept skupin a interpretů tohoto žánru vyvíjel neustále dál. Pro nově se rozvíjející hudební styl začínal být korejský trh malý, hlavně kvůli rostoucí konkurenci na domácí půdě. Na přelomu tisíciletí, v roce 2000, měl jihokorejský hudební trh hodnotu kolem 7 miliard korun českých a stal se tak druhým největším v Asii. Japonsko, první v Asii, v té době vládlo sumou 147 miliard korun českých. Hudební prodeje Spojených států amerických stály téměř dvakrát tolik⁷⁰, proto největší jihokorejské společnosti začaly hledat uplatnění svých idolů i za hranicemi Jižní Koreje.

5.1 Hallyu vlna

Jak již bylo zmíněno ve třetí kapitole této práce, Jižní Korea zažívala v roce 1997 kulturní obrození domácího trhu. Došlo k masivní produkci jihokorejských filmů a seriálů a k podpoře místních umělců zejména na hudebním poli. V Číně se na konci 90. letech 20. století, přesněji v roce 1999,⁷¹ poprvé objevuje termín *hallyu*, jinak také korejská vlna. Slovo vzniklo spojením dvou korejských slov – *han* (korejský) a *ryu* (vlna)⁷². Tento název označoval náhlý export jihokorejské kultury, zejména té moderní, a s ním spojený nárůst zájmu o ni. Šlo hlavně o asijské země, ale jihokorejská hudba a filmografie už se dostávaly i za hranice asijského kontinentu. Produktem korejské vlny se stala prvotně popová hudba a její k-idolové a jihokorejská filmová tvorba, konkrétně korejská seriálová dramata. V této době vznikl termín k-drama⁷³, jenž označuje korejské seriály, které jsou prakticky ekvivalentem klasických televizních romantických telenovel.

Na začátku 21. století se k-dramata, jako byla například *What Is Love?*(사랑이 뭐길래), *Winter Sonata* (겨울연가) nebo *Full House* (풀하우스) umístila na předních příčkách

⁷⁰ The History of Kpop, Chapter 5: H.O.T, BoA, and the Rise of the Idols | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 23. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-5-hot-boa-and-rise-idols/>

⁷¹ BLENKINSOP, Ian, *Hudba: kompletní obrazové dějiny*. Přeložila Wanda DOBROVSKÁ. Praha: Knižní klub, 2014. ISBN 978-80-242-4652-9.

⁷² Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjLwbuFnvvsAhWj4IUKHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQA#v=onepage&q=ISBN&f=false>

⁷³ Hallyu Wave: How It All Started - Elite Asia Resource Centre. Home - Elite Asia Resource Centre [online]. Copyright © 2009 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: <https://resources.elitetranslations.asia/2017/01/04/hallyu-wave-started/>

žebříčků asijské televize. V hlavních rolích byli většinou velice atraktivní muži a nádherné ženy, kteří okamžitě zaujali oko diváka a byli tak prvotním impulzem k vyvolání pozornosti. Například v Japonsku vzbudilo drama *Winter Sonata* obrovskou vlnu zájmu hlavně zásluhou hlavních protagonistů. Fanoušci seriálu cestovali do Jižní Koreje, aby viděli místa, která se v seriálu objevila, a aby zažili to stejné, co hrdinové k-dramatu. Úspěch těchto dramát byl následován dalším snímkem *Jewel in the Palace* (대장금) v roce 2003⁷⁴, který byl vysílán v osmdesáti sedmi zemích po celém světě. Jednalo se o historické, romantické drama, které znázorňovalo tradiční korejskou kulturu, zvyky, jídlo, oblečení a vztahy na korejském královském dvoře. Tento styl k-dramat se v budoucích letech stal jedním z nejoblíbenějších a inspiroval i okolní země, které následně produkovaly seriály situované do významných historických období jejich země. *Hallyu* vlna začala postupně zahrnovat i ostatní jihokorejské produkty, jako například jihokorejské jídlo, jazyk, historii, zvyky a tradice i literaturu. Největší část příznivců *hallyu* vlny však stále byli a dodnes jsou fanoušci k-popu, jelikož hudba a její trh byl a nadále i je největším vývozním artiklem Jižní Koreje. K-pop je častou součástí k-dramat, ať už ve formě oficiálního soundtracku, který obsahuje píseň nazpívanou k-pop interpretem, či přímým obsazením k-pop zpěváků do vedlejších rolí. Výcvik všech k-idolů zahrnuje i herectví, proto není překvapením, že jsou tyto světy úzce propojeny. Samozřejmě se v některých případech k-idolové nevyhnou vlně kritiky na jejich herecké výkony a zdůrazňování faktu, že obsazení v seriálu získali jen díky své popularitě v hudebním průmyslu. Ovšem mezi k-pop idoly se najde i několik jedinců, kteří jsou velice talentovanými herci pravidelně obsazovanými do hlavních rolí jihokorejských seriálů i filmů.

Asi nejvhodnějším příkladem v této kategorii je sólový zpěvák a tanečník *Rain*, vlastním jménem Jung Ji Hoo, který se v roce 2004 objevil právě v jednom z prvních nejoblíbenějších k-dramat *Full House* v hlavní roli. Společně s mnoha dalšími korejskými dramaty a filmy má na svém hereckém účtu i několik amerických a čínských projektů. Za zmínku stojí americký film *Ninja Assassin* z roku 2009, který zrežiroval James McTeigue⁷⁵. Na tento snímek *Rain* trénoval šest hodin denně po dobu šesti měsíců, aby zvládl všechny bojové scény filmu. Další velice rychle rostoucí hvězdou ve filmovém

⁷⁴ KOREA.net, *Hallyu (Korean Wave)*, Dostupné z: <http://www.korea.net/AboutKorea/Culture-and-the-Arts/Hallyu>

⁷⁵ McTeigue James, australský režisér, který se podílel na tvorbě snímků jako je trilogie *Matrix* nebo *Star Wars: Epizoda II – Klony útočí*. Jeho prvním vlastním filmovým snímkem se stal film *V jako Vendetta*.

průmyslu je zpěvák skupiny *ZE:A*, Park Hyung Shik, který momentálně patří mezi nejpopulárnější jihokorejské herce obecně, nejen mezi k-idoly zabývajícími se herectvím. Dále mezi nejznámější herce a zároveň k-idoly patří sólová zpěvačka *IU*, zpěvák skupiny *EXO* Do Kyung Soo, členka skupiny *After School* Uee, zpěvák a tanečník Junho z *2PM* nebo Jin Young z chlapecké skupiny *GOT7*. Oni i mnoho dalších k-idolů herců zajišťují seriálu či filmu popularitu minimálně ze strany fanoušků k-popu, což je výborný marketingový tah. Fanouškům k-popu stačí i tak zvané *cameo* role k tomu, aby o seriál projevíli zájem. Jedná se o velice krátké, okrajové role, které občas nemají ve scénáři ani jedinou větu. K-pop fanouškům to ale z větší části stačí, mají totiž možnost vidět svého idola ve zcela novém a jiném prostředí a podpořit ho i v jiné pracovní oblasti.

Zajímavostí na nejpopulárnějších k-dramatech je fakt, že cokoli se objeví v souvislosti s nimi, nejlépe přímo na obrazovce, se okamžitě stane prodejním trhákem. Ať už se jedná o jídlo, které hlavní postavy konzumují, místa, která navštěvují, nebo věci, které používají, prodejci mají zaručený odbyt daného zboží. Obzvláště oblíbené jsou módní doplňky a oblečení, které se v seriálech objevují. V obchodech je pak společně se zbožím vyvěšený velký plakát daného dramatu či filmu přímo se scénou, ve které se produkt objevil. Na stejné bázi funguje většina obchodů, která se zaměřuje na prodej předmětů, které mají co dočinění s k-idoly. Jihokorejští herci jsou vesměs vnímáni a bráni podobně jako k-idolové, veřejností i fanoušky k-popu.

5.2 *BoA, Rain* a druhá generace k-pop interpretů

Druhá generace k-pop idolů se začala tvořit v prvních letech 21. století. Mimo koncept roztomilosti, který je v k-popu velice častým a úspěšným marketingovým tahem, se novým a největším diváckým lákadlem, stalo sexualizování k-pop interpretů. Střih kostýmů k-idolů začínal cíleně odhalovat co nejvíce kůže, ovšem spíše náznakem a nejednoznačně, aby nedošlo ke střetu se stále konzervativní jihokorejskou veřejností.

Vliv na vznik druhé generace k-popu měl i obrovský rozvoj sociálních sítí, médií, chytrých telefonů a digitálních technologií na přelomu tisíciletí, které přispěly k rozšíření její popularity a globálního rozmachu. Postupem času se začalo po celém světě objevovat stále více fanoušků korejských skupin a televizních k-dramat nejenom z Asie, ale také ze západního světa, jenž se stal pro korejské umělce dalším velmi populárním cílem působení.

5.2.1 Velká trojka – SM, YG, JYP

Průkopníky k-pop žánru a výcviku k-idolů jsou tři již zmíněné jihokorejské společnosti – SM Entertainment, JYP Entertainment a YG Entertainment (viz Obrázek 10).⁷⁶ Jedná se o členy tak zvané Velké trojky, která zahrnuje tři nejúspěšnější a nejstarší, hudební agentury v Jižní Koreji. Tyto společnosti svou práci započaly už v 90. letech 20. století, kdy světu představily své první umělce a tvorbu a dodnes jsou lídry jihokorejského hudebního průmyslu.

5.2.1.1 SM Entertainment

V 90. letech se největší popularitě těšili interpreti společnosti SM Entertainment – chlapecká skupina *H. O. T.* a dívčí skupina *S. E. S.* Bylo tomu tak převážně díky několikaletému náskoku Lee Soo Mana a jeho společnosti na trhu, který si on sám plánoval udržet, a dále pod svým jménem produkoval nové umělce. Před přelomem tisíciletí u SM debutovalo společně s již zmíněnou chlapeckou skupinou *Shinhwa* ještě mužské R&B duo *Fly to the Sky*.⁷⁷

V prvních letech 21. století zažívala společnost SM Entertainment krušné časy. Obě největší chlapecké skupiny, *H. O. T.* i *Shinhwa*, od společnosti odešly a vedení zažalovaly a *S. E. S.* se rozpadla. Ani nové skupiny společnosti SM nedokázaly uspokojit oko ani ucho diváka. Naštěstí pro Lee Soo Mana v roce 2000 debutovala pod značkou SM jedna z nejdůležitějších osobností k-popu – zpěvačka a tanečnice *BoA*, celým jménem Kwon Bo Ah. Fanoušky je také jinak označována jako *královna korejského popu*. Ve společnosti debutovala teprve ve třinácti letech v roce 2000 a je tak na pomezí první a druhé generace k-popu. Její první korejské album *ID; Peace B* nemělo velký úspěch, ale všechna následující se vždy umístila na prvních příčkách korejských hudebních hitparád.⁷⁸ Chvíli po debutu mladé dívky se Lee Soo Man rozhodl, že zaměří její tvorbu na japonský hudební trh. *BoA* na japonských ostrovech začala studovat místní jazyk, zvyky a kulturu a dále trénovala na to stát se mezinárodní hvězdou. První japonské album *Listen to My*

⁷⁶ LEE, Bina, *K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia*, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

⁷⁷ SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 02. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/Overview/History>

⁷⁸ KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1

*Heart*⁷⁹ vydala v roce 2002 a v žebříčkách japonských hudebních hitparád získávala první místa. V Japonsku prodala více než jeden milión kopií svého alba a stala se tak prvním interpretem z ciziny, kterému se to kdy podařilo. Další alba měla také obrovský úspěch a korejská zpěvačka a tanečnice se stala hvězdou japonského hudebního trhu. Tvorba zpěvačky *BoA* byla už od debutu směsicí americké a korejské pop kultury a po úspěchu v Japonsku se její tvorba zaměřila na další hudební scénu, tentokrát ve Spojených státech. Její píseň *My Name* z roku 2004 byla podobná tvorbě Britney Spears jak hudebně, tak tanečně i stylisticky.

Debut zpěvačky *BoA* v USA v roce 2008 se nesl v duchu popové černošské hudby a pro svá vystoupení čerpala inspiraci zejména od svého idolu, Michaela Jacksona.⁸⁰ Podobnost králi popu můžeme vidět například ve videoklipu písně *Sweet Impact* z roku 2008, kde zpěvačka mimo taneční pohyby zvolila i oblečení ve stylu Jacksona. *BoA* je mimo zpěv výbornou tanečnicí a i dnes je mezi k-pop idoly naprostou taneční legendou.

V rozhovoru pro korejský magazín *Hangyeoreh 21*⁸¹ v roce 2008 uvedla tehdejší marketingová ředitelka SM Entertainment Kim Eun Ah, že nejdůležitější složkou úspěchu společnosti je zaměření se na cílovou skupinu posluchačů v dané zemi a na její trh. V korejštině má tato obchodní taktika termín *chogukjeok*⁸², v českém překladu *nadnárodní*. Stejná strategie se osvědčila už v Japonsku, a proto *BoA* pro americký trh zvolila hip hop jako hlavní hudební a taneční styl svého debutového alba. Už ve svých korejských a japonských singlech zpěvačka hojně používala anglická slova a fráze a bylo zřejmé, že styl přípravy SM Academy, který zahrnoval i studium cizích jazyků, angličtiny, japonštiny a čínštiny, byl velmi důležitý pro budoucí idoly a jejich uplatnění v zahraničí. Zpěvačka měla často tři verze svých písní – korejskou, japonskou i anglickou. Ve své tvorbě využívala většinu moderních hudebních stylů. V novějších albech se soustředila hlavně na taneční hudbu, house a EDM (*electrical dance music*).

Mezi další hity *BoA* patří písně *Energetic* (2009), *Hurricane Venus* (2010), *Only One* (2012) a *The Shadow* (2012), poslední dvě zmíněné jsou proslulé svou choreografií. Taneční týmy zpěvačky tvoří často pouze muži, což u ostatních k-pop skupin či sólistů

⁷⁹ The History of Kpop, Chapter 5: H.O.T, BoA, and the Rise of the Idols | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 23. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-5-hot-boa-and-rise-idols/>

⁸⁰ FITZSIMMONS Lorna a LENT A. John, *Asian popular culture in transition*, Routledge, USA 2013. ISBN 978-0-415-69284-7

⁸¹ 한겨레 21. 한겨레 21 [online]. Dostupné z: <http://h21.hani.co.kr/>

⁸² FITZSIMMONS Lorna a LENT A. John, *Asian popular culture in transition*, Routledge, USA 2013. ISBN 978-0-415-69284-7

není obvyklé. Poslední alba zpěvačka vydala v roce 2018. Jednalo se o mini album *ONE SHOT, TWO SHOT* a kompletní album *Women*. Zpěvačka *BoA* (viz Obrázek 12) je stále velice uznávanou osobností v hudebním průmyslu, účinkuje v mnoha show jako taneční a pěvecký mentor a mezi k-idoly má výrazný respekt. Podle oficiálního prohlášení společnosti SM Entertainment se její další album *BETTER* očekává v prosinci 2020, společně s dokumentárním snímkem *2020BoA*. Vše vzniklo k příležitosti dvacetiletého výročí její hvězdné dráhy.⁸³

Lee Soo Man se na začátku 21. století rozhodl znovu sestavit chlapecké skupiny. Pětičlenná skupina *TVXQ*, jinak známá v Japonsku jako *DBSK* nebo *Tohoshinki*, pod SM společností debutovala v roce 2003 a vzala útokem jak korejský, tak i japonský trh se svým prvním singlem *Hug*. Členové Shim Chang Min (Max), Jung Yun Ho (U-Know), Kim Jun Su (XIA), Kim Jae Joong a Park Yoo Chun (Mickey) zastávali výborně pozice zpěváků a tanečníků. Velkou část úspěchu lze samozřejmě připsat fyzické zdatnosti členů a jejich přirozenému šarmu. Největším úspěchem na domácí půdě se stalo album *Mirotic* z roku 2008 s hlavním singlem stejného názvu. Album získalo cenu *Album roku* na udělování korejských cen *Golden Disk*⁸⁴. Píseň *Mirotic* je jednou z ikonických skladeb celého žánru k-pop a dodnes vzbuzuje mezi fanoušky obrovský rozruch. Zosobňuje vše, co dělá k-pop k-popem – mladé, krásné a talentované interprety, návykovou, opakující se melodii a anglické fráze v textu, které je snadné si zapamatovat a zpívat i přes fakt, že posluchač neumí korejsky. K tomu všemu se přidává charakteristická choreografie, která v průběhu celé skladby graduje, výborné pěvecké výkony a naprosto chaotický výběr oblečení společně s make-upem a střihy vlasů.

Skupina *TVXQ* v roce 2009, po vzoru předchozích skupin SM Entertainment, společnost zažalovala a tři členové podepsali smlouvu u jiné společnosti. Vznikla skupina *JYJ*, podle začátečních písmen jejich členů, Jun Su, Yoo Chun a Jae Joong. Changmin a Yunho, zbývající členové *TVXQ*, zůstali ve společnosti SM a nadále působí pod původním názvem jako pěvecké a taneční duo.

Největším průlomem pro Lee Soo Mana se stalo chlapecké složení *Super Junior* (viz Obrázek 13), jedna z nejpopulárnějších chlapeckých skupin vůbec. Chlapci ze *Super Junior*, zkráceně *SuJu*, debutovali v roce 2005 společně se založením nové pobočky SM

⁸³ SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 28. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/PressCenter/Details/5170>

⁸⁴ Golden Disk, udělování hudebních cen Jižní Koreje. První ročník se konal v roce 1986 a dodnes jde o jedno z největších ocenění na hudební scéně v Jižní Koreji.

Entertainment v Číně.⁸⁵ Šlo o úplně nový koncept k-pop skupiny jako takové. Skupina *SuJu* začala původně s dvanácti členy, což v té době bylo samo o sobě velmi výjimečné, jelikož do té doby ještě žádná ze společností neskládala písně a netvořila choreografie pro tolik členů. Mimo působení v celku vystupovala skupina i v několika menších podskupinách, z nichž se každá zaměřovala na jiná hudební odvětví, koncepty a styly. Členové mohli působit ve více podskupinách zároveň.⁸⁶ Repertoár podskupiny *Super Junior-M* byl nazpíván v čínštině a zaměřen tak na čínský trh a jeho posluchače. Podskupina *Super Junior-T* zase tvořila trot skladby nebo zpívala přímo originály tohoto žánru. Velice známou písní této podskupiny se stala skladba *Rokkugou!*, díky které se skupina dostala do hledáčku starší generace posluchačů a zároveň připomněla tento žánr mladším Jihokorejčům.

Členové *SuJu* se mimo zpěv, tanec a herectví začali v SM společnosti vzdělávat i v oblasti televizní zábavy a hudební skladby. Opět se jednalo o několik naprosto odlišných, velmi atraktivních osobností, kdy se každá z nich zaměřovala na jiné odvětví. Poprvé se ve skupině objevil i člen, který nesplňoval korejské ideály krásy z důvodu své nadváhy, Hee Shin Dong. I přesto byl jedním z nejlepších tanečníků a komiků ve skupině.

Mezi největší hity skupiny patří jednoznačně celosvětový hit *Sorry, Sorry* z roku 2009⁸⁷, který podobně jako *Mirotic* od skupiny *TVXQ* dokonale splňoval všechny faktory pro k-pop senzaci. Tento singl se stal naprosto zlomovým a skupině raketově nastartoval kariéru, hlavně díky choreografii refrénu, kterou zvládne napodobit prakticky každý divák. Dá se říci, že všechny skladby, které skupina *SuJu* od té doby vydala, se okamžitě staly hitem po celém světě. Jednalo se například o písně *Bonamana*, *Mr. Simple*, *A-CHA*, *MAMACITA*, *Devil*, *Lo Siento* nebo *Black Suit*. I přes některé změny ve složení členů v průběhu let je skupina nadále aktivní. Členové se věnují jak společným aktivitám, tak i svým vlastním projektům v showbiznysu. Například Kim Hee Chul je velice úspěšným moderátorem mnoha korejských televizních show a další člen Choi Si Won je často obsazovaným hercem v korejských filmech a dramatech.

⁸⁵ SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 02. 11.2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/Overview/History>

⁸⁶ KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1

⁸⁷ LEE, Bina, *K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia*, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

Dva roky po debutu *SuJu* Lee Soo Man prakticky zkopíroval již jednou úspěšnou obchodní taktiku a navázal na popularitu chlapecké skupiny debutem dívčí skupiny *Girls' Generation*, známou také jako *SNSD*. Devítičlenná skupina byla prakticky kopií *SuJu*, co se jejího kariérního plánu týkalo. V roce 2009 trhala rekordy se singlem *Gee* (viz Obrázek 14), který je dodnes označován za ikonickou píseň celého žánru k-pop. Tato veselá píseň je ve videoklipu doplněna roztomilou choreografií, barevnými oblečky a přehnanými výrazy. Podobně jako *Super Junior* se *SNSD* pohybuje v mnoha hudebních žánrech a produkuje pop, hip hop, EDM, house, elektro pop i R&B skladby a je rozdělena do několika podskupin. Mezi nejpopulárnější písně *Girls' Generation* patří *The Boys*, *Oh!*, *Mr. Taxi*, *I Got a Boy*, *Lion Heart*, *Genie*, *Catch Me If You Can* nebo *Run Devil Run*. Skupina nasadila určitý standard pro všechny další dívčí skupiny v k-popu a stala se jejich novým vzorem, zejména v prvních osmi letech své tvorby. Momentálně se pouze pět členek rozhodlo obnovit smlouvu u společnosti SM Entertainment, takže působení celé skupiny pod jednou společností můžeme pokládat za ukončené. *SNSD* je skupina s největším počtem ocenění v historii k-popu do dnešního dne a to s celkem 414 různými cenami.⁸⁸ Mnoho cen má na svém soukromém kontě i členka skupiny Kim Tae Yeon, která už dlouhé roky působí jako sólová zpěvačka.⁸⁹

V roce 2008 debutovala pod společností SM další chlapecká, tentokrát pětičlenná skupina *SHINee*, ve které působil i teprve čtrnáctiletý člen Lee Tae Min.⁹⁰ Skupina se zaměřila hlavně na taneční část své tvorby a dokázala posunout hranice taneční synchronizace ještě na vyšší úroveň. *SHINee* debutovali s písní *Replay* a mezi jejich nejznámější hity patří skladby *Lucifer* a *Ring Ding Dong*. *SHINee* byli první asijskou skupinou, která vystupovala v londýnském Abbey Road studiu⁹¹.

Další velice úspěšnou dívčí skupinou SM Entertainment se stalo také pětičlenné dívčí seskupení *f(x)*, které debutovalo v roce 2009 s písní *La Cha Ta*.⁹² Za zmínku z jejich

⁸⁸ MOST AWARDED KPOP GROUPS OF ALL TIME | allkpop Forums. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/forum/threads/most-awarded-kpop-groups-of-all-time.445166/>

⁸⁹ Top 10 Most Awarded K-Pop Groups of All Times | KpopStarz. KpopStarz | Kpop News, Kpop Star, Photos and Video - Kpopstarz [online]. Copyright © Copyright [cit. 28. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.kpopstarz.com/articles/293649/20200625/top-10-most-awarded-k-pop-groups-of-all-times.htm>

⁹⁰ KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1

⁹¹ Abbey Road studio, nahrávací studio v Londýně vytvořené v roce 1931. Svou tvorbu tu nahrávali například The Beatles, Radiohead nebo Pink Floyd.

⁹² KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní

tvorby rozhodně stojí skladby *Nu Abo*, *Red Light* a *4 Walls*. Někteří členové skupin *SHINee* a *f(x)* měli bohužel tragický osud a jsou dnes symbolem temné stránky hudebního žánru k-pop. SM Entertainment je v k-popu známá hlavně kvůli tvrdé výchově svých talentů. Soustředí se na vizuální stránku svých idolů do nejmenšího detailu a přísně dbá na dodržování pravidel a příkazů pro své *trainees* i k-idoly.

Důležité je zmínit i hudební videoklipy hvězd společnosti SM, které vždy vynikaly svou originalitou a velice profesionálním provedením. V průběhu let získávaly na kvalitě také videoklipy ostatních společností, ale SM Entertainment si udržela prvenství v této kategorii a ve zpracování a editaci videí je stále nejlepší v branži.

5.2.1.2 JYP Entertainment

Původně Tae-Hong Planning Corporation se v roce 2001 přejmenovala na JYP Entertainment. Její zakladatel Park Jin Young (JYP) je velice významnou osobností korejského popu. On sám je úspěšný zpěvák, tanečník, skladatel a producent, mentor pro mladé idoly a výborně se orientuje ve světě byznysu a marketingu.⁹³ Jako zpěvák působí od roku 1994 a mezi jeho největší hity do roku 2000 patří skladby *She Was Pretty*, *Elevator* nebo legendární *Honey*. Pod uměleckým jménem *J. Y. Park* byl známý i svými módními excesy. Volbu šatníku osvětlil v roce 2019 v jedné z epizod televizní show *Super Intern*, kde uvedl, že zpěváci v době první generace k-popu nemohli kvůli nařízením vlády plně vyjádřit vše, co chtěli. Například nemohli mít sluneční brýle, náušnice nebo si barvit vlasy. Jeho rebelii nejlépe shrnují proslulé průhledné kalhoty (viz Obrázek 15), které se poprvé objevily v jeho písni *Don't Leave Me* (날 떠나지마). Kalhoty znovu oblékl ve videoklipu svého hitu *Still Alive* v roce 2016, který spojuje tance a podoby všech jeho do té doby největších singlů – *Your House*, *KISS*, *No Love No More* či *You're the one*. V roce 2016 vydal i singl *Fire*, v jehož videoklipu účinkuje americký moderátor Conan O'Brien a herec Steven Yeun spolu s většinou ženských k-idolů společnosti JYP. JYP se pro své skladby inspiroval mimo jiné i v jazzu, soulu, rokenrolu, Ska či jiných, pro popovou scénu spíše exotických hudebních žánrech. *J. Y. Park* psal skladby pro americké interprety, jako byli *Mase*, *Omarion* nebo *Tyrese*, a v USA měl vždy dobré

Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1

⁹³ FUHR, Michael, *Globalization and Popular Music in South Korea: Sounding Out K-Pop*, Routledge, USA, 2016, 978-1-138-84001-0

obchodní styky.⁹⁴ Spolupracoval například na albu herce a zpěváka Willa Smitha *Lost and Found* z roku 2005.⁹⁵ Ve většině singlů, složených pod taktovkou Park Jin Younga, se nachází již tradičně šepot zkratky jeho vlastního jména. Park nikdy nepřestal skládat hudbu a v každé generaci k-pop interpretů se objevilo několik jeho písní, které trhaly rekordy v hudebních hitparádách, včetně těch, které nazpíval sám.

JYP Entertainment byla dlouhou dobu pokládána za nejslabší společnost z Velké trojky, ovšem díky strategickému plánu Park Jin Younga, který ho začal realizovat už v prvních letech 21. století, překonala společnost v roce 2018 SM i YG Entertainment jak v popularitě, tak v ceně.⁹⁶ V červnu onoho roku se konala jedna z mnoha veřejných přednášek *JYP 2.0 - Find J. Y. Park "BLUE&RED"*,⁹⁷ na které sám Park představil novou podobu své společnosti a důvody jejího úspěchu. Mimo jiné zmínil i fakt, že si vždy uvědomoval, že společnost nemůže stát pouze na něm a na jeho tvorbě. Zaměstnal proto třicet talentovaných skladatelů, které podobně jako k-idoly mentoroval a učil v oblasti skladby a editování. Jin Young Park byl vždy nakloněn mezinárodnímu trhu a své interprety směřoval stejným směrem. Interpreti v JYP Entertainment mají všichni výbornou znalost angličtiny. Parkovi svěřenci vynikají i skvělou výslovností, což není, vzhledem ke korejskému jazyku a jihokorejskému systému výuky angličtiny, mezi jihokorejskými umělci obvyklé. Není také žádným tajemstvím, že je pro všechny k-idoly a umělce ve své společnosti otcovským vzorem a výborně se stará o své zaměstnance.

Jednou z prvních globálních hvězd společnosti JYP se stal mladý muž Jung Ji Hoon, který debutoval v roce 2002 pod jménem *Rain*. Talentovaný zpěvák a tanečník se zprvu pohyboval na hudební scéně jako *backdancer*. Podobně jako zpěvačku *BoA* jej můžeme zařadit na přelom první a druhé generace k-popu. K-pop idol *Rain* byl již výše zmíněný v souvislosti s vlnou *hallyu* jako úspěšný herec. Jeho hereckou kariéru odstartovalo k-drama *Full House*, díky jehož popularitě se stal známou tváří celé Asie. Po pěveckém debutu se skladbou *Bad Guy*, která byla součástí stejnojmenného alba, bylo největším průlomem jeho hudební kariéry třetí album *It's Raining* a s ním spojené turné *Rainy Day*

⁹⁴ ANDERSON, Crystal S., *Soul in Seoul: African American popular music and K-pop*, University Press of Mississippi, USA, 2020, ISBN 9781496830098

⁹⁵ JUNG, Sun, *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*, Hong Kong University Press, Hong Kong 2011. ISBN 978-988-8028-67-2

⁹⁶ JYP Entertainment Tops Big 3 to Become World's Biggest K-Pop Label | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 25. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8473052/jyp-entertainment-tops-big-3-worlds-biggest-k-pop-label>

⁹⁷ JYP Entertainment. 2018, *JYP 2.0*, YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC YouTube video. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=08257W8sdNs>

v letech 2005 a 2006. Koncertní šňůru absolvoval v hlavních městech Jižní Koreje, Číny, Japonska i Thajska, a oslovil tak stovky tisíc diváků. V roce 2006 vydal v Japonsku singl *Sad Tango*, který se nese v duchu latinských rytmů a je celý v angličtině. I přes prvotní skepticismus ze strany Američanů, měl *Rain* v USA obrovský úspěch. Podobně jako *BoA* se *Rain* a jeho tvorba stali hybridem korejského a amerického popu.⁹⁸ Jin Young Park viděl v mladém muži obrovský potenciál, poskytl mu potřebné vzdělání a trénink a podporoval ho na všech uměleckých frontách. Mimo své schopnosti je *Rain* v k-popu také symbolem maskulinity a jako první k-idol se otevřeně zaměřil i na sexy koncept. Díky své globální popularitě a schopnostem snad ve všech odvětvích showbyznysu si *Rain* v letech 2006 a 2007 založil svou vlastní společnost J. Tune Entertainment. V médiích uvedl, že se svým vzorem a učitelem Park Jin Youngem je stále v kontaktu a na jejich přátelství a vztahu jeho odchod nic nezměnil. Dva roky po založení společnosti J. Tune debutovala její první chlapecká skupina *MBLAQ*, na jejíž tvorbě se právě *Rain* velice aktivně podílel jak v psaní písní, tak v produkci či taneční choreografii. V roce 2010 *Rain* a Park Jin Young oznámili, že se obě jejich společnosti spojí pod jednu značku a to pod JYP Entertainment.⁹⁹

V roce 2006 se k-idol umístil v prestižním žebříčku *100 nejvlivnějších lidí na světě* magazínu *Time* a o rok později také v časopise *People's* na seznamu *Nejkrásnější lidé světa*. Mezi jeho největší úspěchy v USA patří například koncert v newyorské Madison Square Garden nebo v ikonickém divadle Koloseum v Císařském paláci situovaném v Las Vegas.¹⁰⁰

⁹⁸ JUNG, Sun, *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*, Hong Kong University Press, Hong Kong 2011. ISBN 978-988-8028-67-2

⁹⁹ Focus On: 100 Most Popular South Korean Male Film Actors - Wikipedia contributors - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=qM1CDwAAQBAJ&pg=PA64&dq=J.Tune+ENtertainment&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwj07fXZy4XtAhU5i8MKHfyGD0oQ6AEwAHoECAAQA#v=onepage&q=J.Tune%20ENtertainment&f=false>

¹⁰⁰ Focus On: 100 Most Popular South Korean Male Film Actors - Wikipedia contributors - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=qM1CDwAAQBAJ&pg=PA64&dq=J.Tune+ENtertainment&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwj07fXZy4XtAhU5i8MKHfyGD0oQ6AEwAHoECAAQA#v=onepage&q=J.Tune%20ENtertainment&f=false>

Do dnešního dne zvládl *Rain* nahrát celkem šest korejských alb a jedno japonské.¹⁰¹ Největšími hity jeho hudební kariéry jsou *It's Raining*, *Love Song*, *Hip Song* nebo novější singly *30SEXY*, *LA SONG* nebo píseň *The Best Present* (최고의 선물) z roku 2017, kterou produkoval *PSY*. Po mnoha spekulacích ze strany fanoušků se zpěvák přiznal, že skladba byla přímým dárkem jeho snoubence, nynější manželce, herečky Kim Tae Hee.

Pro společnost JYP Entertainment se dalším důležitým bodem stalo vydání hitu *Nobody* nově vytvořené holčičí skupiny *Wonder Girls*. Singl byl vydán hned ve čtyřech jazycích¹⁰², v korejštině, čínštině, japonštině a v angličtině a složil jej právě šéf společnosti, Park Jin Young. *Wonder Girls* byly první k-pop skupinou, která se umístila ve světovém hudebním žebříčku *Billboard Hot100*. Pět dívek debutovalo v roce 2007 s písní *Tell Me*, která se okamžitě stala velkým hitem. Dívky úspěšně pokračovaly ve své hudební kariéře do roku 2017, kdy se rozhodly ukončit činnost skupiny. Skupina *Wonder Girls* je známá především svým retro konceptem a skladbami, které se přímo inspiroují v 60. – 80. letech 20. století. Čtyři ze členek umí včetně tance a zpěvu navíc hrát na hudební nástroj a dohromady, s bubny, baskytarou, klávesami a elektrickou kytarou, tvoří mimo jiné i hudební kapelu. S nástroji se objevily v regeea singlu *Why So Lonely* či v retro písni *I Feel You* z roku 2015.

Rok po debutu *Wonder Girls* přišel JYP s televizním dokumentem *Hot Blood*, který divákům přiblížil vznik hned dvou chlapeckých skupin, *2PM* a *2AM*. Čtyřčlenná skupina *2AM* se specializovala na romantické balady a pomalé písně. Její specializací byly hlavně zdařilé pěvecké harmonie. Písně *2AM* byly často používány jako soundtracky ke korejským filmům a dramatům. Balady jako *Can't Let You Go Even If I Die*, *One Spring Day* nebo *This Song* jsou nejznámějšími z jejich tvorby. Skupina jako celek není aktivní od roku 2015, ale člen Jo Kwon v hudebním poli zůstal a dále působí jako sólista, převážně v muzikálech. Kvůli své osobnosti a experimentální tvorbě se zpěvák a tanečník Jo Kwon často potýká s domněnkami veřejnosti o své sexualitě.

¹⁰¹ KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1

¹⁰² How K-pop became a global phenomenon - Vox. Vox - Understand the News [online]. Copyright © 2020 [cit. 20. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2018/2/16/16915672/what-is-kpop-history-explained>

Druhá, popově zaměřená, skupina *2PM* debutovala s písní *10 Out of 10*, která chlapce představila jako velice atleticky a tanečně zdatné k-idoly. Jejich další singl *Again and Again* byl ovšem ten, který jim otevřel dráhu skutečných hvězd k-popu. Původně sedmičlenná skupina rok po svém debutu ztratila *leadera* Jay Parka, který se rozhodl odejít kvůli svým chybám z minulosti. Na svých veřejných sociálních účtech totiž zveřejňoval nenávistné komentáře týkající se Jižní Koreje a žánru k-pop. V *2PM* se nacházel i jeden z prvních k-idolů, kteří nebyli korejské národnosti. Mladý muž Nichkhun Buck Horvejkul byl napůl Thajec a napůl Američan. Park ho objevil na konkurzu pořádaném v Americe a zajistil tak díky němu popularitu skupiny i v jiné zemi, než byla Jižní Korea.¹⁰³ Ostatní členové, Lee Junho, Kim Min Jun, Hwang Chansung, Ok Taec Yeon a Jang Wooyoung, jsou Korejci.

Skupina *2PM* se po vzoru *Raina* zaměřovala spíše na vyspělejší publikum. Členové *2PM* byli první v k-popu, kteří zlomili předsudky okolního světa o fyzické stavbě těla Korejců. Pravidelným cvičením, jehož techniky pocházely hlavně od bodybuilderů z celého světa, vyváženou stravou a dietním plánem se fyzicky brzy vyrovnali modelům západního světa.¹⁰⁴ Díky těmto přednostem byli členové *2PM* často obsazováni do televizních reklam a show, které jim zajistily ještě větší popularitu a možnost se zviditelnit. Za zmínku stojí velice úspěšná reklama na jihokorejský aquapark Caribbean Bay, ke kterému vznikla i píseň *CABI*. Na písni i videoklipu spolupracovali s dívčí skupinou *SNSD*.

Společně s posilováním členové skupiny trénovali i těžké akrobatické pohyby a formace, kterými posouvali hranice zejména v k-pop choreografiích. Velice slavnou se stala tak zvaná lidská pyramida (viz Obrázek 16), složená ze všech šesti členů *2PM*, která se objevila v písni *Heartbeat* v roce 2009. Členové ji museli vytvořit vždy do tří sekund z důvodu návaznosti choreografie, zejména na živých vystoupeních. Mimo složité taneční sestavy se členové *2PM* mohli předvést hned ve dvou svých vlastních televizních show, *Wild Bunny* a *Idol Show*, zaměřených především na fanoušky skupiny. Show byly tvořené tak, aby ukázaly idoly ve všech úhlech a daly tak možnost divákům se s nimi více spojit a poznat blíže jejich osobnost.

¹⁰³ RUSSELL, Mark James, *K-POP Now!: The Korean Music Revolution*, Tuttle Publishing, Tokyo Rutland, Vermont Singapore, 2014. ISBN 9784805313008

¹⁰⁴ JUNG, Sun, *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*, Hong Kong University Press, Hong Kong 2011. ISBN 978-988-8028-67-2

Skupina *2PM* uspořádala v roce 2014 světové turné s názvem *2PM World Tour GO CRAZY!*, na kterém oslovila více než 2 miliony lidí se svými písněmi *I'll Be Back*, *Without U*, *I'm your man* či *A. D. T. O. Y*, nebo největšími hity jako je singl *Hands Up* z roku 2011 nebo podobně laděný hit *GO CRAZY!*, podle kterého bylo turné pojmenováno.¹⁰⁵ Skupina i její koncept postupně dospěl, členové dnes sklízí úspěch nejen na sólové hudební dráze každého z nich, ale i v hereckém světě a na poli televizní zábavy. Členové Kim Junsu, Ok Taec Yeon a Lee Junho jsou také úspěšnými hudebními skladateli. *2PM* má na svém kontě několik desítek ocenění a svým mužným konceptem se nejvíce zasloužila o podobu k-pop idolů a dnešní mužský ideál korejské krásy. Všichni členové od roku 2018 plní svou povinnost ve vojenské službě a mají jakožto skupina pauzu.

Poslední z druhé generace k-idolů, kteří debutovali pod JYP Entertainment, se staly dívky ze skupiny *Miss A*. Šlo tak o první čistě popovou dívčí skupinu této společnosti. Dvě ze čtyř členek byly Číňanky, které podobně jako Thajec Nichkhun v *2PM* měly skupině pomoci oslovit širší publikum.¹⁰⁶ Tvorba *Miss A* byla ze začátku velice barevná, klasický pop většinou umocněný dívčí choreografií. Jako příklad můžeme uvést debutovou píseň *Bad Girl*, *Good Girl* nebo *Breathe*. Skupina ovšem velmi rychle vypsela a skladbami *Hush* a *Touch* se zaměřila i na temnější a více ženský koncept. Do svého rozpadu v roce 2017 měla skupina úspěch hlavně se singly *I don't need a man* nebo *Only You*. Nejslavnější členkou *Miss A* je Korejka Suzy, kterou proslavila její herecká kariéra.

5.2.1.3 YG Entertainment

Společnost YG Entertainment se na začátku své činnosti v 90. letech soustředila na hip hopovou scénu, ze které vycházela i její tvorba a interpreti. Na rozdíl od SM Entertainment společnost YG prezentovala své talenty ve více uvolněnějším světle a každého brala jako jedinečného. K-idolové tak mohli být více sami sebou a to, co rozhodovalo, byl hlavně jejich talent a nadání, podobně jako v JYP.

Mezi první úspěšné umělce společnosti patřilo duo *Jinusean* a skupina *ITYM*. Dále následovala například zpěvačka *Gummy*, která je dodnes aktivní na jihokorejské hudební

¹⁰⁵ 2PM Add Four U.S. Dates for 'Go Crazy' World Tour | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 15. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/6281857/2pm-us-dates-go-crazy-world-tour>

¹⁰⁶ RUSSELL, Mark James, *K-POP Now!: The Korean Music Revolution*, Tuttle Publishing, Tokyo Rutland, Vermont Singapore, 2014. ISBN 9784805313008

scéně.¹⁰⁷ Všichni tito umělci se řadili po boku *H. O. T.* a ostatních skupin do první generace k-popu, ovšem nezaznamenali ani zčásti tak velkou popularitu jako skupiny SM Entertainment. Prvním k-idolem společnosti YG se stal zpěvák *SE7EN* v roce 2003. Pravým jménem Choi Dong Wook zaznamenal největší úspěch převážně ve své pěvecké činnosti díky svému typickému zbarvenému tenoru a technice zpěvu vibrato.¹⁰⁸ *SE7EN* měl největší úspěch v Japonsku a v Jižní Koreji, americký debut se mu bohužel nezdařil. Yang Hyun Suk, zakladatel YG, v roce 2006 poprvé představil skupinu k-idolů *Big Bang*. Chlapci Kang Dae Sung (*D-Lite*), Dong Young Bae (*Taeyang*), Choi Seung Hyun (*T. O. P.*), Lee Seung Hyun (*Seungri*) a Kwon Ji Yong (*G-Dragon*) tvořili pětičlenný tým, který debutoval s albem *BigBang Vol. 1* a titulním singlem *Lies*. Debutovou skladbu produkoval sám *G-Dragon* a získala hned několik hudebních ocenění, včetně titulu skladby roku na udávání hudebních cen Mnet Asian Music Awards v roce 2007.¹⁰⁹ *G-Dragon* společně s *Taeyangem* byli u společnosti nejdélejší dobu jako trainees. *G-Dragon* ve společnosti trénoval už od třinácti let.

Yang Hyun Suk vytvořil skupině ideální pozici na trhu již před jejím debutem. Byl totiž jedním z prvních, kteří si uvědomili důležitost fanouškovské základny, a vytvořil televizní reality show poskytující divákům náhled do procesu vzniku k-pop skupiny, konkrétně *Big Bangu*. Dal tak skupině možnost získat fanoušky ještě před oficiálním začátkem její kariéry. Show s názvem *Real Documentary: Big Bang* se začala vysílat v roce 2006 na televizní stanici Gom TV a stala se první z dlouhé řady realitních show o k-idolech.¹¹⁰

Skupina *Big Bang* se prakticky s každým novým singlem stavěla do popředí hudebních hitparád, hlavně v Jižní Koreji a Japonsku. Na scéně k-popu vynikala zejména kvůli svému okázalému stylu oblékání a na rozdíl od ostatních skupin spíše temnému konceptu, který se projevoval i v textech písní. Na ty měla velký dopad i skutečnost, že se ve skupině nacházeli hned tři talentovaní rapperi, *G-Dragon*, *T. O. P* a *Seungri*, kteří z velké části spolupracovali na tvorbě písní. Koncepty skupiny často působily až psychedelickým

¹⁰⁷ LEE, Bina, *K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia*, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

¹⁰⁸ ANDERSON, Crystal S., *Soul in Seoul: African American popular music and K-pop*, University Press of Mississippi, USA, 2020, ISBN 9781496830098

¹⁰⁹ LEE, Bina, *K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia*, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

¹¹⁰ Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwJLwbuFnnvsAhWj4IUkHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQAq#v=onepage&q=ISBN&f=false>

dojmem a členové se nikdy nebáli bořit hranice zavedených pravidel. Taneční hudba se pro skupinu stala klíčovou a hity *LA-LA-LA*, *Fantastic Baby*, *Tonight*, *BANG BANG BANG*, *Sober* nebo *FXXK IT* (에라 모르겠다) jsou vždy neočekávanějšími písněmi k-popu na tanečních parketech po celém světě. Na druhou stranu i milostné písně skupiny *Big Bang* překvapivě patří mezi nejkrásnější romantické skladby v k-popu vůbec. Jsou typické svým rychlejším hudebním podkresem a povedenými texty. Mezi nejznámější patří písně *Haru Haru*, *Blue*, *Love Song*, *Bad Boy*, *Tell Me Goodbye* nebo *Monster*.

Všichni členové skupiny působí i jako velice úspěšní sólisté. *D-Lite* je, jakožto hlavní zpěvák skupiny, velice populární v oblasti trotu. *Seungri*, *G-Dragon* a *T. O. P.* se dále soustředí spíše na taneční hudbu, mimo své schopnosti v oblasti rapu je totiž každý z nich i obstojným zpěvákem. Nejúspěšnějším sólistou ze skupiny *Big Bang* je *G-Dragon* s hity *CROOKED*, *WHO YOU?*, *CRAYON*, *THAT XX* nebo populárními singly *COUP D'ETAT* či *ONE OF A KIND*. Charismatický rapper *T. O. P.* mezi fanoušky zabodoval hlavně písněmi *TURN IT UP* nebo *DOOM DADA*. Taeyang se stal jako sólista naprostou světovou senzací se svou romantickou písní *EYES, NOSE, LIPS* (눈, 코, 입), kterou složil společně s korejsko-americkým rapperem Park Teddym.

Skupina *Big Bang* byla první k-pop skupinou, která skládala, produkovala a podílela se na drtivé většině své tvorby. Taneční schopnosti skupiny jako celku nejsou zdaleka na tak vysoké úrovni jako u jiných interpretů k-popu, ale jejich písně jsou naprosto jedinečné v porovnání s ostatními skupinami druhé generace k-popu. V průběhu let se všichni členové potýkali s nejedním skandálem a bohužel to mělo vliv i na jejich budoucí působení. Oficiálně pořád fungují jako čtyřčlenná skupina.

Společnost YG představila v roce 2009 svou první dívčí skupinu *2NE1* (viz Obrázek 17). Dívky debutovaly se skladbou *Lollipop*, kterou nazpívaly společně se skupinou *Big Bang*. Členky skupiny Lee Chae Rin (*CL*), Park Bom, Park Sandara a Gong Min Ji (*Minzy*) byly prakticky ženskou verzí *Big Bang*. Na rozdíl od barevného a sladkého debutového singlu se skupina vyprofilovala hned svou další písní *Fire*, kterou vydala ve stejném roce.¹¹¹ Členky se nebály svou tvorbou ukázat drsnější ženskou stránku, hlasitě rapovat a klet, a vyhýbaly se typickým jihokorejským ideálům krásy. Kvůli této skutečnosti měly komplikovaný vztah s Yang Hyun Sukem, ředitelem společnosti, který jim neustále

¹¹¹ RUSSELL, Mark James, *K-POP Now!: The Korean Music Revolution*, Tuttle Publishing, Tokyo Rutland, Vermont Singapore, 2014. ISBN 9784805313008

připomínal i veřejně, že nejsou krásné.¹¹² Snažil se je tak přimět k plastickým operacím, jejichž závislosti podlehla členka Park Bom, a je teď téměř k nepoznání.

Skladba, která nejlépe vystihuje tvorbu skupiny, vznikla v roce 2011 pod názvem *I AM THE BEST*. Mix EDM, taneční hudby a hip hopu napsal již zmíněný skladatel Park Teddy, který si tak na své konto připsal další světový hit.¹¹³ Podobně jako taneční písně skupiny *Big Bang* je *I AM THE BEST* jedním z nejznámějších singlů druhé generace k-popu, obzvláště díky své snadno zapamatovatelné choreografii. Mezi ostatní hity skupiny *2NE1* patří *LONELY, COME BACK HOME, I DON'T CARE, CAN'T NOBODY, I LOVE YOU, FALLING IN LOVE* nebo rocková skladba *UGLY*, která svým textem mířila na všechny mladé lidi potýkající se podobně jako ony se skutečností, že nezapadají do perfektních ideálů krásy.

Hlavní raperka *CL* je nejvýraznější ženskou osobností v celé historii společnosti YG Entertainment a působí jako sólistka i na americké hudební scéně. Byla jednou ze dvou k-pop interpretů, kteří vystoupili na slavnostním ceremoniálu zimních olympijských her v Pjongčangu v roce 2018. Jejími nejznámějšími písněmi jsou *MTBD, BADDEST FEMALE* a *HELLO BITCHES*, za kterou v roce 2013 získala cenu Mnet Asian Music Awards – Nejlepší mužské/ženské taneční vystoupení. Choreografie k písni byla vytvořena samotnou *CL* ve spolupráci s taneční choreografkou Parris Goebel, zakladatelkou tanečního studia The Palace Dance Studio, kde působí například světově známá taneční formace *The Royal Family*.¹¹⁴

Druhá generace k-popu byla bohatá na všechny druhy hudebních žánrů a stylů a její interpreti se pomalu, ale jistě dostávali do celosvětového povědomí. Rok 2011 se stal významným mezníkem pro všechny členy Velké trojky. Všechny tři společnosti v tomto roce uspořádaly celosvětové turné svých skupin. SM Entertainment započala šňůru *SM LIVE WORLD TOUR*¹¹⁵ s celkem jedenácti koncerty v pěti zemích, na kterých

¹¹² Yang Hyun-Suk's Criticisms Of His Female Idols' Appearance Resurface Following His Resignation - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 10. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/stories/yang-hyun-suks-criticisms-female-idols-appearance-resurface-following-resignation/>

¹¹³ ANDERSON, Crystal S., *Soul in Seoul: African American popular music and K-pop*, University Press of Mississippi, USA, 2020, ISBN 9781496830098

¹¹⁴ CL Official Channel, 2015, *CL - 'HELLO BITCHES' DANCE VIDEO MAKING FILM*, YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC [cit. 10. 10.2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1hN3Y1ZMWSU&list=PLWLHA1i3yNCRHHg8wJWTjHqT-TLXKDFRP&index=92>

¹¹⁵ LEE Hark Joon a JIN Dal Yong, *K-Pop Idols: Popular Culture and the Emergence of the Korean Music Industry*, Lexington Books London, 2019, ISBN 978-1-4985-8825-6

vystupovala většina interpretů společnosti. Na svůj účet si společnost připsala i prvenství v historii, kdy byl poprvé k-pop koncert v Evropě, konkrétně ve Francii.¹¹⁶ *YG Power World Tour* se konala v Japonsku, Číně a Jižní Koreji. Společnost JYP Entertainment se svými interprety vyjela do Japonska a koncerty uvedla pod názvem *JYP Nation*.¹¹⁷

I ostatní jihokorejské společnosti v hudebním průmyslu produkovaly nové k-pop umělce. Bylo mezi nimi i pár, jež se popularitou dokázali vyrovnat i k-idolům Velké trojky. Mezi ženskými idoly byla velice slavná skupina *Brown Eyed Girls* ze společnosti Nega Network, která vtrhla na jihokorejský trh s písní *Abracadabra* v roce 2009. Tato píseň svým ikonickým tancem uvízla v myslích všech fanoušků k-popu a jejími pohyby se inspiroval i interpret *PSY* ve svém singlu *Gentleman*.¹¹⁸ Na skladbu *Abracadabra* vytvořili členové *2AM* a *2PM* slavnou parodii, která jen potvrdila její popularitu. Svou činnost započaly i další populární dívčí skupiny jako byla *KARA*, pěvecká čtveřice *SISTAR*, *T-ARA*, *After School* či *4MINUTE*, kterou proslavila hlavně členka *HyunA*, vlastním jménem Kim Hyun Ah.

Mezi slavné chlapecké skupiny patřila jména jako *SS501*, *U-KISS*, *Teen Top*, *MBLAQ*, *B2ST* či skupina *Block B*, známá svou vlastní tvorbou. Ovšem nejvíc se do historie k-popu zapsala v této době skupina *Infinite*, která debutovala v roce 2010 ve společnosti Woollim Entertainment.¹¹⁹ Tato sedmičlenná chlapecká skupina vešla do povědomí veřejnosti díky úžasné taneční synchronizaci a její členové si tak vysloužili titul Králové synchronizace. Mezi fanoušky k-popu je nejznámější pohyb škorpion ze skladby *Before The Dawn*. Jako další hity skupiny můžeme uvést *Paradise*, *She's Back*, *Be Mine* či *Destiny*.

K-pop se začínal, podobně jako j-pop, štěpit na různá odvětví a svou hvězdnou dráhu započala i budoucí velká, hudební jména jako rapper *Drunken Tiger*, hip hopová dvojice *Dynamic Duo*, indie a R&B seskupení *Urban Zakapa* či *Epik High*, skupina složená ze

¹¹⁶MARCHAND, Kanel, POP CULTURES: A Comparative Analysis of the American and South Korean Record Industries, Florida Atlantic University, 2017 [online]. Dostupné z: https://fau.digital.flvc.org/islandora/object/fau%3A34567/datastream/OBJ/view/Pop_Cultures__A_Comparative_Analysis_of_the_American_and_South_Korean_Record_Industries.pdf

¹¹⁷JYP Nation to hold "JYP Nation in Japan 2011" in August! | tokyohive. tokyohive | The latest buzz out of Tokyo [online]. Copyright © 2007 [cit. 16. 11.2020]. Dostupné z: <https://www.tokyohive.com/article/2011/05/jyp-nation-to-hold-jyp-nation-in-japan-2011-in-august>

¹¹⁸HONG, Euny, *The Birth of Korean Cool, How One Nation Is Conquering the World Through Pop Culture*, Simon & Schuster UK Ltd, A CBS COMPANY, 2014. ISBN 978-1-47113-104-2

¹¹⁹Infinite Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 10. 11.2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/infinite-profile/>

dvou raperů a DJe v roce 2003.¹²⁰ V druhé vlně k-popu se objevily i první kapely, jejichž členové se mimo hru na nástroje a vlastní tvorbu stylizovali podobně jako k-idolové. Kapely *FT Island* a *CNBLUE*, jakožto prakticky stejná tělesa tohoto typu, si vzájemně konkurovaly a jejich tvorba byla často porovnávána.¹²¹

Společně s druhou generací k-pop idolů debutoval u společnosti YG i starší zpěvák, rapper a skladatel jménem Park Jae Sang, známější pod svým uměleckým jménem *PSY*. Tento muž s dlouholetými hudebními zkušenostmi změnil v roce 2012 svět k-popu k nepoznání svým globálním hitem *GANGNAM STYLE* a spustil tak vlnu třetí generace k-pop interpretů.¹²²

¹²⁰ KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *K-POP: A New Force in Pop Music*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-164-8

¹²¹ FUHR, Michael, *Globalization and Popular Music in South Korea: Sounding Out K-Pop*, Routledge, USA, 2016, 978-1-138-84001-0

¹²² RUSSELL, Mark James, *K-POP Now!: The Korean Music Revolution*, Tuttle Publishing, Tokyo Rutland, Vermont Singapore, 2014. ISBN 9784805313008

6. K-pop a jeho vývoj v letech 2012 - 2020

6.1 Třetí generace k-pop interpretů

Tvář a celková podoba k-popu se tvoří už více než dvacet let, ale do celosvětového povědomí se tento žánr dostal teprve před pěti až deseti lety. Čas vzniku třetí generace k-pop interpretů lze stanovit na přelom let 2011 a 2012. K-pop zpěváci a tanečníci vznikali stejným vzorcem jako generace před nimi a jihokorejské společnosti sázely na již vyzkoušené marketingové taktiky, aby jim zajistily co největší úspěch. V hudebním průmyslu Jižní Koreje také neuvěřitelně rostla konkurence a společnosti Velké trojky, ve snaze udržet se na špici, produkovaly stále kvalitnější a lepší k-idoly. Pozornost se začala stáčet také do ciziny ve snaze o co největší rozšíření pole působnosti.

V Jižní Koreji, podobně jako v ostatních asijských zemích, se vždy kladl velký důraz na vztah mezi kolegy v určitém pracovním prostředí a ani k-pop není výjimkou. Mezi samotnými k-idoly existuje neuvěřitelný respekt a úcta. Každá generace si uvědomuje, že je silně propojena s těmi ostatními, a zejména mladší interpreti prakticky vyrostli na tvorbě starších generací. Zdvořilostní označení, která se používají mezi běžnými pracovníky či studenty, našla své místo i ve světě k-popu. Oslovení *sunbae* je mladšími k-idoly směřováno na starší a zkušenější, kteří se na hudebním trhu objevili před nimi. Například členové skupiny *H. O. T.* jsou *sunbae* pro členy skupiny *Super Junior*, kteří jsou *sunbae* pro chlapce ze skupiny *SHINee*. Na druhou stranu pro mladší k-interprety s méně zkušenostmi se používá termín *hoobae*. Co se používání zdvořilostního oslovení týče, nerozhoduje věk, ale délka působení v hudebním průmyslu, praxe a ostřílenost.

Podobně, jako se prolínají generace, se mísí i hudební styly, které je ovlivnily. Po první a druhé generaci k-pop interpretů přichází třetí vlna k-idolů, kteří mixují ještě více žánrů, inspirují se styly z celého světa, včetně práce svých *sunbae*, a posouvají na vyšší úroveň jak zpěv a tanec, tak celkové vystupování. Nárůstu popularity k-popu napomohl hlavně obrovský vývoj chytrých telefonů, elektroniky a internetového připojení, které jihokorejské umělce propojilo s lidmi z celého světa.

6.1.1 SM Entertainment

Po úspěchu skupiny *Super Junior* založil Lee Soo Man v roce 2012 další dvanáctičlennou chlapeckou skupinu. Složení dostalo název *EXO* (viz Obrázek 18) a jeho debutu předcházelo obrovské množství ukázek. Na svém oficiálním YouTube kanálu SM Entertainment za tři měsíce zveřejnilo celkem dvacet tři ukázek, ve kterých někteří chlapci z *EXO* předvedli své taneční a pěvecké, ale i bojové schopnosti. To vše ještě před samotným debutem v březnu roku 2012, kdy skupina *EXO* vydala svůj první singl *History*. Podobně jako *SuJu* byla skupina *EXO* rozdělena do dvou podskupin, korejské *EXO-K* a čínské *EXO-M*.¹²³ Rozdílem byl fakt, že debutovaly prakticky dvě skupiny, protože skladba *History* byla vydána hned dvakrát v jiném jazyce a s jinými členy. Píseň, rozdělení partů zpěváků a raperů i choreografie zůstaly stejné. V *EXO-M* se dokonce nacházeli hned čtyři členové s čínskou národností.

Společnost SM Entertainment také jako první přišla s revolučním konceptem k-pop skupiny, který se od debutu *EXO* pokusilo napodobit jen pár skupin. Vytvořila pro skupinu legendu jejího vzniku, která portrétovala členy jako bytosti z jiného světa s čarovnými schopnostmi přicházejícími na planetu Zemi zachránit lidstvo. Začátek celého příběhu skupiny byl divákovi představen v druhé písni *MAMA*. Mimo jiné intro videoklipu zmiňuje i to, že podskupiny *EXO-K* a *EXO-M* jsou prakticky stejnými bytostmi, pouze ze dvou paralelních vesmírů, a v momentě, kdy se spojí, dosáhne jejich tvorba dokonalosti. Skladba byla opět vydána dvakrát, v korejštině skupinou *EXO-K* a v čínštině *EXO-M*. Propojení k-pop skupiny s určitým fiktivním příběhem dodávalo skupině faktor tajemna a vzbuzovalo tak obrovský zájem fanoušků.

Název *EXO* pochází z pojmenování planet, které obíhají kolem jiných hvězd než je Slunce, jinak také známé jako exoplanety.¹²⁴ Celý, ještě nedokončený příběh skupiny *EXO* je velice komplikovaný a jeho tvůrci se volně inspirovali v pravidlech vesmíru, asijských a evropských legendách i v reálném světě. Příběh je fanouškům postupně odkrýván skrze videoklipy, show a koncerty, a od debutu *EXO* se její příznivci zabývají

¹²³ UK, Jung *Kpop Secret* [online]. KpopBehind 2018 [cit. 16. 10. 2020]. ISBN 979-11-88702-03-9. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=hDFuDWAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

¹²⁴ Exoplanety.cz. Exoplanety.cz [online]. Copyright © 2019 Petr Kubala, IČ [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.exoplanety.cz/>

konspiračními teoriemi souvisejícími s celou legendou skupiny. Ve videoklipech lze nalézt nespočet symbolů, skrytých map, znaků či vzorců, které diváka nutí přemýšlet nad tvorbou skupiny.

Další skladbou se stala píseň *The Wolf*, ve které se objevilo poprvé všech dvanáct členů. Tento taneční singl s prvky EDM a dubstepu¹²⁵ šokoval jak veřejnost, tak i samotné fanoušky k-popu. Zvláštní výběr hudby podpořil divoký tanec, ve kterém byli chlapi skupiny stylizováni jako vlčí smečka. Bylo to také poprvé, kdy měli všichni členové svůj pěvecký part v korejské i čínské verzi písně. *The Wolf* se umístila na čtvrtém místě amerického hudebního žebříčku Billboard US World Digital Songs, a stala se tak první písní skupiny v této hitparádě, ve které se objevila celkem sedmdesát sedmkrát, z toho čtyřikrát na prvním místě.¹²⁶

V roce 2013 přišla skupina s dalším nevídaným hitem *Growl* (으르렁). Pop singl s výraznými prvky funku se proslavil nejen chytlavou melodií, ale zejména svou choreografií, kterou všech dvanáct členů natočilo na jeden záběr. Členové také oblékli chlapecké školní uniformy, aby se tak lépe přiblížili jihokorejské mládeži. Skupina *EXO* se po vydání *Growl* dostala na vrchol k-pop scény a všechno s ní spojené mělo zaručený úspěch. Po vydání singlů *Overdose* a *CALL ME BABY* v letech 2014 a 2015 se tři ze čtyř čínských členů rozhodli skupinu opustit a zažalovat společnost SM pro nelidské zacházení a porušování základních lidských práv. Od tohoto incidentu funguje skupina jako devítičlenný celek a stále vydává písně v obou jazycích. Do dnešního dne každý hlavní singl skupiny *EXO* vyhrál několik hudebních ocenění a dostal se na první místa hitparád po celém světě. Ať už šlo o vesele laděnou skladbu *LOVE ME RIGHT*, funky píseň *Lucky One*, temný koncept skladeb *Monster* a *Lotto* nebo taneční elektro singl *Ko Ko Bop*, vždy se skupina řadila mezi reprezentanty k-popu. Výjimkou nebyly ani písně *Power* a *Tempo* nebo poslední skladba skupiny, *Obsession*. Úspěch zaznamenala i se svými pomalými baladami jako jsou písně *Miracles in December*, *Sing For You For Life* nebo *Universe*. Skupina *EXO* byla po dobu několika let v jihokorejském žebříčku nejvlivnějších celebrit Forbes Korea na prvním místě.¹²⁷ V roce 2018 byla jedním ze dvou

¹²⁵ Dubstep, hudební styl elektronické taneční hudby s důrazem na basovou linku a bicí.

¹²⁶ Exo | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All Rights Reserved. [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/music/exo/chart-history/world-digital-song-sales>

¹²⁷ Forbes Korea Reveals Top 40 “Power Celebrities” of 2016, EXO Keeps Top Spot | Soompi. Soompi - Breaking K-Pop and K-Drama News, Exclusives, and Videos [online]. Copyright © 1998 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.soompi.com/article/825949wpp/forbes-korea-reveals-top-40-power->

k-pop interpretů, kteří vystoupili na závěrečném ceremoniálu Zimních olympijských her v Pjongčangu (viz Obrázek 19).¹²⁸

Velice výraznou osobností skupiny *EXO* je její hlavní tanečník Kim Jong In, v hudební branži známý jako *Kai*. Na Olympijských hrách vystoupil díky své výborné baletní průpravě také jako sólista. Oficiálně ovšem debutoval jako sólista až v listopadu roku 2020 se skladbou *Mmmh*. Mimo něj má skupina *EXO* i dvě novější podskupiny, *EXO-CBX* a *EXO-SC*. V roce 2015 skupina rozšířila svou působnost také na japonský trh, kde se stala nejpopulárnější hlavně tvorbou podskupiny *EXO-CBX*. Kim Jong Dae (*Chen*) a Byun Baek Hyun se navíc věnují své sólové dráze. V současné době se někteří členové skupiny *EXO* soustředí na své sólové projekty nebo plní povinnou vojenskou službu a jejich návrat na hudební scénu je jeden z neočekávanějších.

V kuriózní situaci je od roku 2016 člen skupiny Zhang Yixing (*Lay*). Jakožto jedna z nejúspěšnějších celebrit Číny se musí, vzhledem k politické situaci a napětí mezi Čínou a Jižní a Severní Koreou, soustředit na svou kariéru pouze v Číně. *Lay* je známý mentor, zpěvák, tanečník, skladatel, producent a herec. I přes svou nepřítomnost v *EXO* se ovšem nadále hrdě prohlašuje za člena skupiny a se členy má přátelský vztah. Mimo to jsou texty jeho písní zaměřené na kritiku čínského vládního systému.

Dívčí skupina *Red Velvet* ve společnosti SM debutovala v roce 2014 a momentálně je jedna z nejpopulárnějších ženských skupin k-popu. Skupina debutovala se skladbou *Happiness*, o rok později se k ní přidala pátá členka a skupina odstartovala svou kariéru singlem *Ice Cream Cake*. Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, SM Entertainment si dává velice záležet na prezentaci svých idolů skrze hudební videoklipy a nejpropracovanější videa jsou vytvářena právě pro dívky z *Red Velvet*. Podíváme-li se na jakýkoliv hudební videoklip skupiny, *Dumb Dumb* (viz Obrázek 20), *Russian Roulette*, *Bad Boy*, *Umpah Umpah* nebo například *Peek-a-Boo*, je v nich vždy prvotřídní režie, kamera, střih a následná editace.

Red Velvet se svými skladbami dotýkají široké škály žánrů, od popu a R&B, přes hip hop až k funku a jazzu, a jejich písně, tanec a videoklipy reprezentují k-pop třetí generace na všech frontách. Americký magazín *Time* je nedávno označil jako jednu z globálně

celebrities-of-2016-exo-keeps-top-spot

¹²⁸ How K-pop became a global phenomenon - Vox. Vox - Understand the News [online]. Copyright © 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2018/2/16/16915672/what-is-kpop-history-explained>

nejpopulárnějších skupin k-popu. *Red Velvet* se také staly prvním k-pop interpretem, který po dlouhé době vystoupil v Severní Koreji, a to v roce 2018. Naposledy byl do Severní Koreje pozván zpěvák Cho Yong Pil v roce 2005.¹²⁹ Obecenstvo Severní Koreje bylo ovšem naprostým opakem jihokorejských fanoušků a vystoupení skupiny přijalo s despektem a bez většího ohlasu.

Jednou z nejnovějších chlapeckých skupin společnosti SM se stalo v roce 2016 seskupení *NCT*, (*Neo Culture Technology*). SM Entertainment opět prolomila všechna zavedená pravidla, co se konceptu k-pop skupin týkalo, a *NCT* (viz Obrázek 21) představila jako skupinu s neomezeným počtem členů, kterou tvoří řada podskupin. Ty debutovaly v následujících letech jako *NCT U* se skladbou *7th Sense*, *NCT 127* s *Fire Truck*, *NCT Dream* s hitem *Chewing Gum* či čínská podskupina *WayV* s *Regular*. Lee Soo Man si tak zajistil hned několik chlapeckých skupin fungujících pod jedním názvem.

Momentálně má *NCT* dvacet tři členů z Jižní Koreje, Číny a Taiwanu, Thajska, Japonska, Kanady a USA.¹³⁰ Je ovšem nutné podotknout, že všichni členové jsou Asiaté. Členové byli představeni postupně a podobně jako v *SuJu* mohou být ve více podskupinách, ovšem i tato složení se mohou měnit v závislosti na nově přidaných členech. V roce 2018, tedy dva roky po debutu, vydala společnost SM videoklip k singlu *Black on Black*, kde se choreografie účastnilo osmnáct členů, kteří v té době aktivně působili ve skupině. Skladba má velice podobný nádech jako *The Wolf* skupiny *EXO*. Mezi nejznámější hity seskupení *NCT* patří *Limitless*, *BOSS*, *Simon Says* nebo *Kick It*.

Výraznou postavou skupiny je Thajec Chittaphon Leechaiyapornkul, profesionálně *Ten*. Sám debutoval s anglickou skladbou *Dream in A Dream* (夢中夢, 몽중몽) a je to jeden z hlavních tanečníků seskupení *NCT*. Působí hned v několika podskupinách a ovládá mnoho cizích jazyků.

¹²⁹ South Korean K-Pop Stars to Perform in Pyongyang | Time. TIME | Current & Breaking News | National & World Updates [online]. Copyright © 2020 TIME USA, LLC. All Rights Reserved. Use of this site constitutes acceptance of our [cit. 11. 11.2020]. Dostupné z: <https://time.com/5208437/k-pop-pyongyang-north-korea/>

¹³⁰ NCT Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/nct-members-profile/>

V přímé návaznosti na *NCT* vznikla velice nedávno, v roce 2019, skupina *SuperM*, která se opět vymyká všemu, co bylo do té doby v k-popu zvykem. Skládá se totiž již ze zkušených k-idolů. Lee Soo Man vybral několik nejtalentovanějších členů z různých skupin a vytvořil z nich zcela nové uskupení. Ve skupině *SuperM* jsou členové *EXO*, *Kai* a Byun Baekhyun, a nejmladší člen skupiny druhé generace *SHINee*, Lee Tae Min. Sedmičlennou sestavu doplňují čtyři členové *NCT*, tanečníci Lee Tae Yong a *Ten*, a rapeři Lee Mark a Huang Xuxi (*Lucas*).

Skupina *SuperM* si vysloužila označení *superskupina* a jejich hit *Jopping* se stal, spolu s celým mini albem, prvním debutovým singlem, který se umístil na zlaté příčce amerického hudebního žebříčku Billboard 200 v historii asijské moderní hudby.¹³¹ Skupina se pyšní označením *Avengers*¹³² *of k-pop*, které si členové skupiny vysloužili v souvislosti se stejnojmennými populárními filmy o superhrdinech komiksů MARVEL. Lee Taemin, *Kai*, *Ten* a Tae Yong jsou fanoušky považováni za jedny z nejlepších tanečníků v k-popu vůbec, proto se skupina soustředí hlavně na silné taneční choreografie a prezentaci. Mimo svůj debut v Jižní Koreji měla skupina debut i ve Spojených státech amerických. První koncert skupiny *SuperM* se konal v Los Angeles. Skupina jím zahájila svoje turné *We Are the Future Live*, které bylo bohužel přerušeno kvůli viru COVID-19 a celosvětové pandemii.¹³³ *SuperM* je jednou ze tří prvních k-pop skupin, které se objevily v celosvětově známé americké show moderátorky Ellen DeGeneres. *SuperM* vydali ke konci roku 2020 singly *100*, *Tiger Inside* a *One (Monster & Infinity)*. Posledním počinem společnosti se stala dívčí skupina *aespa*, která vznikla v listopadu roku 2020. Debutovala s písní *Black Mamba*, šest let od debutu poslední dívčí skupiny SM Entertainment, a je složena ze čtyř členek pocházejících z Jižní Koreje, Japonska a Číny. Pravděpodobně se už bude řadit do čtvrté generace k-popu.

¹³¹ SuperM: Photos From the Billboard Shoot | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/photos/8530874/superm-photos-from-the-billboard-shoot>

¹³² The Avengers, americký film studia Marvel o super hrdinech, kteří se spojili v jeden tým, aby zachránili svět. Každý z hrdinů má svůj vlastní film a příběhy jsou navzájem propojeny. Superhrdinové mají předlohu v komiksech MARVEL.

¹³³ [SuperM] "We Are The Future" Tour Is Coming To Europe & Mexico • TheStandom. TheStandom • Fresh, Fun and Factual K-pop News [online]. Copyright © 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://thestandom.com/article/superm-we-are-the-future-tour-is-coming-to-europe-mexico/>

6.1.2 JYP Entertainment

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, zakladatel společnosti Park Jin Young na své přednášce v roce 2018, JYP 2.0 - Find J. Y. Park "BLUE&RED", osvětlil veřejnosti důvody úspěchu své společnosti. Také oznámil, že se celá společnost stěhuje do větších prostor. Budova s názvem *JYP Center* byla otevřena v roce 2018 a nabízí pro své k-idoly a *trainees* devět tanečních studií, osmnáct vokálních a jedenáct nahrávacích místností, a sedm místností pro producenty a skladatele společnosti. K tomu všemu se v komplexu nachází dvě místnosti pro editaci skladeb. *J. Y. Park* se tak stal prvním člověkem v k-pop průmyslu, který vládl takovému obřímu tělesu. Park se bál, že se se zvýšenou rychlostí produkce nových talentů sníží kvalita, proto se rozhodl společnost zvětšit a k *JYP Center* založil i *JYP Music Factory*, jenž se soustředí na umění hudební skladby.

Jižní Korea je, podobně jako Japonsko, známá pro velké pracovní vytížení svých zaměstnanců. Nový zákon stanovuje, že každý zaměstnanec může pracovat pouze padesát dva hodin týdně.¹³⁴ I přes snížení počtu pracovních hodin je nutné, aby byli zaměstnanci výkonní a svou práci odváděli svědomitě. Park Jin Young klade velký důraz na originální nápady a myšlenky svých zaměstnanců a podle jeho životní filozofie je produktivní pouze spokojený a odpočínutý člověk. Podporuje proto zdravý životní styl svých zaměstnanců a ve společnosti nabízí organického jídla, místnosti na odpočinek, kavárnu a mimo jiné i služby psychiatrů a psychologů. Park je tímto způsobem práce raritou ve světě k-popu.

V druhém desetiletí 21. století se společnost JYP zaměřila mimo klasickou tvorbu k-pop skupin i na tak zvanou globalizaci lokalizací.¹³⁵ Park byl v k-popu prvním, který si uvědomil potenciál členů s jinou než korejskou národností ve skupinách. V roce 2015 Jin Young Park vytvořil, za pomoci talentové show *Sixteen*, skupinu *TWICE* (viz Obrázek 22).¹³⁶ Devítičlenná dívčí skupina debutovala s písní *Like OOH-AHH*. Byl to ovšem až její druhý singl *CHEER UP* o rok později, díky němuž její kariéra odstartovala naplno, a bylo jasné, že se *TWICE* stanou největší dívčí skupinou od dob *SNSD* nebo *2NE1*. Skladba

¹³⁴ South Korea: New measures to implement reduced working hours - Lexology. Lexology [online]. Copyright © Copyright 2006 [cit. 10. 09. 2020]. Dostupné z: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=db9f1ac2-ee11-4cb2-b0ea-774098036bca>

¹³⁵ [Guest Article] K-pop: Globalisation through Localisation — UnitedKpop. Home — UnitedKpop [online]. Dostupné z: <https://unitedkpop.com/2018/08/guest-article-k-pop-globalisation-through-localisation/>

¹³⁶ Meet TWICE, The All-Girl K-Pop Group That Proves More Is More. Interview Magazine: The Crystal Ball of Pop [online]. Copyright © 2020 Interview Magazine. All Rights Reserved. [cit. 03.12. 2020]. Dostupné z: <https://www.interviewmagazine.com/music/twice-is-the-all-girl-k-pop-group-to-watch-more-and-more>

vyhrála titul *Píseň roku 2016* na udělování cen MNet Asian Awards a momentálně má videoklip *CHEER UP* na oficiálním YouTube kanálu JYP Entertainment přes čtyři sta miliónů zhlédnutí.

Tím úspěch skupiny neskončil a skupina brala útokem jak srdce fanoušků, tak hudební show a hlavně internet. *TWICE* mají na svém kontě aktuálně sto dvanáct výher a jsou tak druhou skupinou, po *Girls' Generation*, s více než sto oceněními. Společně s *EXO* a chlapeckou skupinou *BTS* patří mezi jediné čtyři k-pop skupiny, kterým se to podařilo.¹³⁷ Mezi hlavní hity *TWICE* patří *TT*, *KNOCK KNOCK*, *SIGNAL*, *LIKEY*, *Heart Shaker*, *What is Love?* nebo *YES or YES*. Novější skladby působí oproti starším barevným a veselým melodiím a konceptům více dospěle a ukazují *TWICE* ve více ženském světle. Jedná se o písně jako *FANCY*, *Feel Special*, *MORE & MORE* či poslední singl *I CAN'T STOP ME*, který skupina vydala v říjnu roku 2020.

TWICE se hodně soustředí i na japonský trh, kde debutovala v roce 2017. Některé skladby jsou dokonce vydané jen v japonském jazyce a jsou určeny pouze pro zámořský hudební trh. *TWICE* se stala první ženskou k-pop skupinou, která měla koncertní turné po japonských stadionech a obřích, koncertních halách. Turné odstartovalo v roce 2019 a celkem pět koncertů ve třech různých městech vidělo přes dvě stě deset tisíc diváků. Lístky na všechny koncerty byly vyprodané během jedné minuty, čímž se mohou pyšnit pouze největší jména v k-popu.¹³⁸ V roce 2020 získala ocenění *Umělec roku* na udělování hudebních cen Soribada Awards^{139, 140}

J. Y. Park a jeho systém globální lokalizace započal už se skupinami, jako byly *2PM* nebo *Miss A*. Členky *TWICE* pochází z Jižní Koreje, Japonska a Taiwanu, a poskytují tak skupině mnohem širší pole působení.¹⁴¹ Zakladatel JYP Entertainment zašel ještě dál, když v roce 2016 vyrazil na roční cestu po Číně, kde osobně hledal mladé talenty i v těch

¹³⁷ TWICE Music Show Wins – Katherine Does K-POP. Katherine Does K-POP – Carefully articulated opinions with just a touch of fangirling [online]. Dostupné z:

<https://katherinedoeskpop.wordpress.com/group-profile-twice/twice-music-show-wins-and-awards/>

¹³⁸ TWICE Make History as First K-Pop Girl Group to Hold Japanese Dome Tour | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 02. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8503514/twice-first-k-pop-girl-group-japanese-dome-tour>

¹³⁹ Soribada awards, udělování hudebních cen v korejské hudbě. První ročník se konal v roce 2017.

¹⁴⁰ Soribada Awards 2020: BTS bags highest acclaim with 'Daesang', while TWICE is 'Top Artist'. Read Latest News, News Today, Breaking News, India News and Current News on Politics, Bollywood and Sports. [online]. Copyright © 2020 Republic. All rights reserved. [cit. 02. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.republicworld.com/entertainment-news/music/soribada-awards-2020-bts-bags-highest-acclaim-with-daesang-and-twice.html>

¹⁴¹ TWICE Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 08. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/twice-members-profile/>

nejchudších oblastech. V roce 2018 pod JYP debutovala skupina BOY STORY, zaměřena výhradně na čínský trh. Nejmladšímu z šesti chlapců, které Park osobně vybral, je pouhých třináct let.

Rok před debutem skupiny *TWICE* se objevila nová chlapecká skupina *GOT7*. Společnost JYP i veřejnost očekávali, že se *GOT7* stanou přímými konkurenty populární skupiny *EXO*. Bohužel skupina jejich očekávání nenaplnila. Stalo se tak hlavně vinou společnosti, která volila stejné koncepty, jaké měla jiná chlapecká seskupení, a *GOT7* se tak nedokázali odlišit od většiny hip hopových skupin té doby. Manažer a člověk zodpovědný za zviditelnění, práci skupiny a komunikaci s veřejností nebyl schopný udržet tempo s dobou a ve finále svou práci u JYP ukončil. Tato situace bohužel ovlivnila popularitu skupiny.¹⁴² Mezi první skladby *GOT7* patří debutní singl *Girls, Girls, Girls, A a Stop Stop it* (하지하지마).

Po změnách ve vedení se v roce 2015 dostavil úspěch s písněmi *Just Right* a *If You Do*. Samotní členové se více zapojili do tvorby a zájem o skupinu pomalu rostl. První výhry přišly o rok později s novými singly *Fly* a *Hard Carry* a také díky podpoře loajálních fanoušků byla skupina schopna po dvou letech od debutu nastartovat svou hvězdnou dráhu. *GOT7* se tak stali pro všechny k-pop skupiny utvrzením faktu, že nejdůležitější částí úspěchu v k-popu jsou fanoušci a zvolení správného konceptu skupiny. Podobně jako v *2PM* se mezi sedmi členy nachází i Thajec, Američan a Číňan. Konkrétně Číňan Wang Jackson je obrovskou hvězdou ve své zemi a má svou vlastní pěveckou, taneční i hereckou kariéru. Fanoušci skupiny se bojí, že bude mít podobný osud jako člen skupiny *EXO*, *Lay*, který kvůli své popularitě v Číně nemůže nadále vystupovat se skupinou. Wang ale zatím všechny dohady vyvrací a prohlašuje se stálým členem *GOT7*. Znamé jsou jeho sólové singly *Papillon*, *100 Ways* či novější *Pretty Please*.

Skupina je známá hlavně pro svá velice silná, živá vystoupení, kde během rychlých, fyzicky náročných choreografií dokáží členové výborně zpívat a rapovat. Typickou tvorbou pro skupinu jsou singly *Never Ever*, *Look*, *Lullaby* nebo *You Calling My Name* (니가 부르는 나의 이름).

S příchodem nového *JYP Center* v roce 2018 debutovala i nová chlapecká skupina *Stray Kids*, která podobně jako *TWICE* vznikla díky talentové televizní show. Devět členů bylo

¹⁴² UK, Jung *Kpop Secret* [online]. KpopBehind 2018 [cit. 16. 10. 2020]. ISBN 979-11-88702-03-9. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=hDFuDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

vybráno díky jejich individuálním schopnostem a také díky popularitě mezi diváky. *Stray Kids* se stali první k-pop skupinou u JYP Entertainment, jejíž členové jsou zároveň autory veškeré její hudby a textů. Členové jsou z Jižní Koreje a z Austrálie. *Stray Kids* debutovali s písní *Hellevator* a z jejich tvorby jsou nejznámější singly *District 9*, *My Pace*, *Voices*, *MIROH* nebo hit *Back Door*. Skupina je, podobně jako všechny chlapecké skupiny JYP Entertainment, známá pro své fyzicky náročné taneční choreografie a často se svými texty dotýká nezkrotného mládí, rebelií a svobod. Velmi výraznou složkou skupiny jsou její rapeři a podskupina *3RACHA*, která stojí za většinou tvorby *Stray Kids*. Na začátku roku 2019 debutovala další dívčí skupina *ITZY*. Všech pět dívek pochází z Jižní Koreje a od svého debutu se skladbou *DALLA DALLA* je skupina známá díky svým složitým tanečním choreografiím. U dívčích skupin nejsou takto náročné tance obvyklé. O skupině *ITZY* se dá říct, že se jedná o jednu z prvních skupin čtvrté generace k-popu. *ITZY* po své debutové skladbě vydaly do roku 2020 další tři singly, *ICY*, *WANNABE* a *Not Shy*.

JYP má na svém kontě i populární rockovou chlapeckou kapelu *DAY6*, jejíž členové jsou, podobně jako v předchozích hudebních kapelách k-popu, bráni jako k-idolové. Posledním počinem společnosti se stalo dívčí seskupení *NiziU*, které vzniklo, stejně jako *BOY STORY*, se zaměřením na jiný než jihokorejský trh. Ve spolupráci s japonskou firmou Sony Music Entertainment Park Jin Young uskutečnil další talentovou televizní show, ve které vybral devět Japonek, které v létě roku 2020 debutovaly s jeho autorskou písní *Make you happy*. Mimo k-pop skupiny má společnost ve své produkci sólisty jako je zpěvačka *Sunmi*, duo *15&* nebo zpěváka *G. Soul*.

JYP Entertainment má po celém světě řadu poboček, včetně několika talentových agentur a společností. Také se veřejně angažuje v mnoha charitativních akcích a velkou část zisku věnuje různým zdravotním nadacím či obětem katastrof.

6.1.3 YG Entertainment

YG Entertainment má zásluhu na vzniku největšího globálního k-pop hitu, kterým se stal v roce 2012 *GANGNAM STYLE* od zpěváka *PSY* (viz Obrázek 23). Nikdo nečekal, že postarší zpěvák a komik, vlastním jménem Park Jae Sang, bude mít na svědomí celosvětovou senzaci. Po pár týdnech na internetových sítích si skladby všimlo několik celebrit západního světa, včetně hudebního žebříčku *Billboard*, a popularita skladby eskalovala. *PSY* se díky náhlému přívalu pozornosti, díky jedinému hitu, náhle řadil mezi

světové umělce hudebního průmyslu.¹⁴³ Objevil se v několika amerických show, například v televizním pořadu Ellen DeGeneres po boku Britney Spears.

Singl *GANGNAM STYLE* je typickým příkladem mainstreamového k-popu. Repetitivní text a chytlavá melodie spojené s jednoduchým tancem jsou promítnuty ve vtipném klipu, natočeném v populární městské čtvrti hlavního korejského města Soulu, v Gangnamu (강남스). Odtud pochází název skladby *GANGNAM STYLE*. Tento videoklip, jako první video na internetové platformě YouTube, překonal jednu miliardu zhlédnutí, a stal se tak nejsledovanějším videem v historii vůbec. Během velice krátké doby zlomil všechny rekordy jak v Jižní Koreji, tak ve světě, co se sledovanosti a dosahu písně týkalo, a ke konci roku 2012 se zapsal do Guinnessovy knihy rekordů. Aktuálně má klip přes 3,8 miliard zhlédnutí a je na 8. příčce nejsledovanějších videí světa.

Podle online statistiky serveru *statista.com* z listopadu roku 2020 má aktuální první příčku nejsledovanějšího videa světa dětská píseň *Baby Shark* vydaná Youtube kanálem Pinkfong! v roce 2016. Má přes sedm miliard zhlédnutí. Druhé místo v žebříčku sledovanosti má videoklip *Despacito* od Luise Fonsiho, který na něm spolupracoval s Daddy Yankeeem. Další místa jsou obsazena jmény jako je Ed Sheeran nebo Bruno Mars. *GANGNAM STYLE* je tak nadále jediný korejský pop singl, který přesáhl miliardu a více zhlédnutí.¹⁴⁴

PSY a jeho další hity jako *GENTLEMAN*, *NAPAL BAJI*, *New Face* či *DADDY* mají také milióny zhlédnutí. V roce 2014 spolupracoval s americkým rapperem *Snoop Doggem* na dalším hitu *HANGOVER*. *PSY* se stal prvním k-pop interpretem, který kompletně obsadil západní hudební trh. *PSY* prokázal korejskému popu obrovskou službu v tom, že tento žánr a zájem o něj globalizoval v plném měřítku. Ze společnosti YG odešel v roce 2018, ale nadále se věnuje své sólové dráze a spolupracuje s mnoha známými korejskými i světovými umělci.

V následujících měsících po uvedení singlu *GANGNAM STYLE* debutovala ve společnosti sólová zpěvačka *Lee Hi* a pěvecké duo *Akdong Musician (AKMU)*. YG se nadále soustředila na aktivity skupin *Big Bang* a *2NE1*. Dvě nové skupiny se objevily až

¹⁴³ How Did Gangnam Style Go Viral? | Social Media Today. Social Media News | Social Media Today [online]. Copyright © 2020 [cit. 15. 11. 2020]. Dostupné z:

<https://www.socialmediatoday.com/content/how-did-gangnam-style-go-viral>

¹⁴⁴ • YouTube: most viewed video | Statista. • Statista - The Statistics Portal for Market Data, Market Research and Market Studies [online]. Copyright © Statista 2020 [cit. 29. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/249396/top-youtube-videos-views/>

v roce 2013 a 2014 v souvislosti s další talentovou show, kterou pořádal sám Yang Hyun Suk. Pořad s názvem *Win: Who is Next* vrcholil soubojem dvou týmů, z nichž onen vítězný vytvořil chlapeckou skupinu *WINNER*. Čtyřčlenné seskupení vyhrálo svou první cenu necelých šest dní po debutu se skladbou *empty* (공허해), čímž se stalo rekordmanem své doby.¹⁴⁵ Tvorba skupiny je velmi podobná skladbám *Big Bang* a *2NE1*. Průlom v kariéře se objevil až s letní skladbou *ISLAND* a největším hitem skupiny *REALLY REALLY* v roce 2017.

Poražený tým pořadu *Win: Who is Next* nakonec díky velkému ohlasu veřejnosti a fanoušků, debutoval také, jen o rok později. Skupina *iKON* se stala první chlapeckou skupinou u YG, která se věnovala i tanci. Spíše akční, hip hopové skladby, jako *RHYTHM TA* (리듬 타), *DUMB&DUMBER* (덤앤더머) nebo *BLING BLING* jsou hlavními singly skupiny. Zlomovou se stala až píseň *LOVE SCENARIO* (사랑을 했다) v roce 2018. Romanticky laděný, spíše pomalejší hit, má přes půl miliardy zhlédnutí na internetové platformě YouTube a v Jižní Koreji byl na prvních místech všech hlavních hitparád po dlouhé týdny.¹⁴⁶ Skupina stejný rok vydala i další hit *KILLING ME* (죽겠다), který měl podobný úspěch.

V roce 2016 se objevila nová dívčí skupina společnosti YG, *BLACKPINK* (viz Obrázek 24). Čtyři dívky debutovaly se skladbou *BOOMBAYAH* (붐바야) a podoba se skupinou *2NE1* byla více než evidentní. Styl písně, koncept, rozdělení partů členek i samotný fakt, že se opět jednalo o čtyřčlennou skupinu, na ni i na společnost uvrhl vlnu kritiky. V k-popu je ale kopírování běžné dodnes, a proto se dívky z kritiky brzy vymanily. Samotný zakladatel YG Entertainment označil *BLACKPINK* za hezčí verzi *2NE1*, čímž sice pobouřil některé fanoušky, ale veřejnosti neušla pravdivost jeho slov. *BLACKPINK* se skládá ze dvou Jihokorejek, Kim Ji Soo, Kim Jennie, Thajky Manoban Lalisa (*Lisa*) a Park Chae Young (*Rose*), která pochází z Nového Zélandu.¹⁴⁷

¹⁴⁵ These 10 groups are the fastest to win a music show | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 14. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2020/09/these-10-groups-are-the-fastest-to-win-a-music-show>

¹⁴⁶ iKON - Love Scenario Got 1st Place in Songs with most weeks at all 6 charts - iKON Updates. iKON Updates [online]. Dostupné z: <http://www.ikonupdates.com/2019/01/ikon-love-scenario-got-1st-place-in.html>

¹⁴⁷ BLACKPINK Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 21. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/black-pink-members-profile/>

Dívky z *BLACKPINK* se téměř přes noc staly novou senzací k-popu a jejich debutní singl se nyní honosí více než miliardou zhlédnutí. Skoro každý z jejich hitů, například *PLAYING WITH FIRE*, *AS IF IT'S YOUR LAST* (마지막처럼), *DDU-DU DDU-DU*, *Kill This Love* či *How You Like That*, se objevil v hudebním žebříčku Billboard.¹⁴⁸

Nejvýraznější osobností skupiny je Thajka *Lisa*, známá pro své nadprůměrné taneční schopnosti a zkušenosti, která působí v mnoha zemích jako taneční mentor. Skupina *BLACKPINK* se stala druhou k-pop skupinou, o které byl vytvořen celovečerní film. Dokument, který divákovi přiblížil vznik a práci skupiny, lze najít na televizní platformě *NETFLIX*.

Společnost YG byla díky aktivitám skupiny *BLACKPINK* na vzestupu, bohužel ne na dlouho. V následujících dvou letech se společnost potýkala s nejedním skandálem. Úbytek financí byl způsoben neúspěšnou talentovou show *MIXNINE*, která se konala v letech 2017 a 2018. Show byla opět postavena na principu souboje dvou týmů. Zvítězila chlapecká skupina, která měla příslibený debut pod společností YG. Ta se ale nezvládla domluvit s agenturami *trainees* a ve finále jejich debut zrušila, což vedlo vítěze pořadu k zažalování společnosti.^{149 150}

Největší podíl na úpadu společnosti má ovšem skupina *Big Bang*, která od svého debutu vévodila novinovým a internetovým článkům kvůli častým skandálům. Vše vyvrcholilo největším skandálem v historii k-popu, kauzou *Burning Sun*, jejíž hlavním postavou byl nejmladší člen skupiny, Lee Seung Hyun, profesně známý jako *Seungri*.

6.1.4 *BTS* a ostatní k-pop interpreti

Společnosti Velké trojky nejsou samozřejmě jedinými agenturami na jihokorejském hudebním trhu. Po příchodu skupiny *H. O. T.* se po celé zemi tvořily stále nové skupiny, které se inspirovaly právě těmi nejúspěšnějšími v k-pop branži. Společnosti, pod kterými fungovaly, nebyly ani zdaleka tak veliké a nehospodařily ani s polovičním kapitálem jako ty velké. V první vlně k-pop interpretů nebyl na hudební scéně prakticky jediný konkurent, který by se vyrovnal k-idolům SM Entertainment a v druhé generaci si, mimo pár dívčích

¹⁴⁸ BlackPink | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All Rights Reserved. [cit. 21. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/music/blackpink/chart-history>

¹⁴⁹ YG sued for nullifying the debut of 'Mix Nine' trainee. The Korea Herald [online]. Dostupné z: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20180626000729>

¹⁵⁰ SEOUL Magazine, ISSUE NO. 179, Kim Hyunggeun (Hank Kim), Seoul Collection, [online]. Jižní Korea, 2018. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=zA5dDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

skupin, konkurovali zejména členové Velké Trojky a jejich k-idolové.

Třetí generace k-idolů se zrodila v ideálních podmínkách. Díky singlu *GANGNAM STYLE* vzrostl enormní zájem o k-pop, jakožto nový hudební proud z Asie, a technika, zejména chytré telefony, byla neustále výkonnější. Velkou roli v celosvětovém povědomí o k-popu hrálo i internetové připojení, které od přelomu desetiletí rapidně rostlo. V roce 2010 mělo internet necelých 29 % celosvětové populace, v roce 2020 to bylo více než 62 %.¹⁵¹ Hvězdy k-popu toho využily a svůj vliv skrze média rozšířily i do jiných zemí naplno. V k-popu se staly hlavními lákadly hudební videoklipy, které doprovázely titulní skladby alb. Společnosti i samotné skupiny zprovoznily své oficiální kanály na internetovém serveru YouTube už dříve, ale až se zlepšením kvality internetu ve světě došlo k expanzi tohoto žánru. Sociální sítě se staly cílem jihokorejských umělců. Společnosti i samotné skupiny zde mají nespočet oficiálních kanálů a účtů.

Mimo jiné došlo i k nárůstu korejských televizních pořadů, které se soustředily výhradně na idoly a mimo televizní obrazovky byly ke zhlédnutí i na internetových sítích. Díky neustále se zvětšující komunitě fanoušků k-popu byla spousta show k dispozici na internetu i s anglickými titulky, jejichž autory byli právě příznivci skupin a idolů. Pro menší společnosti tak bylo snazší propagovat své idoly v jiných zemích a dát jim tak možnost získat si fanoušky i v zámoří.

Jihokorejské hudební společnosti stále mířily hlavně na západní americký hudební trh, ale velice rychle se otevíral i ten evropský. Koneckonců první vlašťovky k-pop hudby se v Evropě objevily už na konci druhé generace v letech 2010 a 2011. Do evropských zemí začaly mimo velká jména k-popu mířit i méně slavné skupiny.

V roce 2005 ze společnosti JYP Entertainment odešel skladatel a producent Bang Shi Hyuk a založit si vlastní společnost, Big Hit Entertainment. V hudebním průmyslu byl Bang velice váženou osobou a díky svým úspěchům si vysloužil přezdívku *Hitman*. V roce 2010 po skromné, ale úspěšné práci na hudebním trhu jeho společnost přišla s nápadem na založení chlapecké skupiny, která se bude soustředit na rap. Mezi čtyřmi *trainees*, které Bang objevil na undergroundové hudební scéně, byl i Kim Nam Joon (*RM*) a Min Yoongi (*Suga*). V následujících letech, kdy se skupina připravovala na debut, se vedení společnosti rozhodlo rozšířit zaměření skupiny a doplnilo sestavu raperů o

¹⁵¹ Internet Growth Statistics 1995 to 2019 - the Global Village Online. Internet World Stats - Usage and Population Statistics [online]. Dostupné z: <https://www.internetworldstats.com/emarketing.htm>

tanečníka, zpěváka a rapera jménem Jung Hoseok (*J-Hope*). Po odchodu dvou raperů z původní sestavy se přidali další tři chlapci, Kim Seok Jin, Kim Tae Hyung (*V*) a nejmladší, teprve šestnáctiletý Jeon Jung Kook. Posledním členem se stal v roce 2012 Park Ji Min a sedmičlenný tým dostal jméno *BTS*, *Bangtan Sonyeondan* (방탄소년단), v překladu *Bulletproof Boy Scouts*.¹⁵²

RM se se svými zkušenostmi, plynulou angličtinou, nadprůměrným intelektem a talentem stal *leaderem* skupiny. Stal se také důvodem, proč se nejmladší člen Jung Kook, který měl možnost stát se *trainee* u kterékoli společnosti Velké trojky, rozhodl debutovat právě společně s *BTS*. Jeon Jung Kook byl už v šestnácti letech neuvěřitelně talentovaný ve všech uměleckých směrech, vysloužil si proto přezdívku *zlatý maknae*.

Skupina *BTS* debutovala s albem *2 Cool 4 Skool* v roce 2013. Hlavní písní alba se stala skladba *No More Dream*, která se nápadně podobal debutovému singlu *Descendants of Warriors* (전사의 후예) skupiny *H. O. T.* I pro nezkušeného posluchače je podobnost zřejmá už z prvních sekund písně. *No More Dream* má mimo melodii i stejně zaměřený text a styl videoklipu. *BTS* (viz Obrázek 25) se vůbec neodlišili od mainstreamového hip hopu v Jižní Koreji a k tomu byl jejich první singl evidentní kopií první k-pop skupiny vůbec. Ovšem schopnosti členů, zejména raperů (*RM*, *Suga*, *J-Hope*) a tanečníků (*J-Hope*, *Jimin*), vynikaly i v této písni a *BTS* mezi fanoušky vzbudili pozornost. Ovšem další dvě písně, *We Are Bulletproof* a *NO*, byly opět ve stejném duchu a nenabídly nic nového, jak z hudební stránky, tak i vizuálně, kdy se ve videoklipech objevilo znovu černo bílé b-boy oblečení, zlaté řetězy a nevkusné šperky či tlusté oční linky. Ani nápad nebyl jiný, opět se *BTS* věnovali tématu vzdoru mladých lidí. Ke všemu měl *leader* skupiny *RM* ve všech klipech sluneční brýle, protože nebyl podle standardů korejské krásy dostatečně atraktivní, a měl tak co nejméně ukazovat svůj obličej.

Skupina se díky silnému zastoupení raperů soustředila hlavně na psaní svých vlastních textů a díky rozdílným rodným městům členů posluchači nabídla hned několik dialektů korejštiny. První *BTS* alba upřednostňovala hlavně rap, ovšem i z krátkých vokálních partů bylo jasné, že *BTS* měli podporu i v silných vokálech. Mimo hlas talentovaného *maknae* se staly velice výraznými vysoké tóny Park Jimina. I přesto, že byl jedním z hlavních tanečníků, je dokázal bez problémů zazpívat i na živých vystoupeních.

V roce 2013 chlapci vyhráli svou první větší hudební cenu, jednalo se o hudební ocenění

¹⁵² BESLEY, Adrian, *BTS: Icons of K-Pop*, Michael O'Mara Books Limited, London, 2018. ISBN 978-1-78243-968-4

Korea's Melon Music Awards, kde zvítězili v kategorii *Nejlepší nováček*. Nenadále poté se *BTS* potýkali s kritikou raperů, kteří pocházeli z undergroundové scény podobně jako *RM* a *Suga*. V interview, které je k dispozici jako video na stránce YouTube, se jich hned několik vyjádřilo ohledně svého nesouhlasu s tím, že se skupina zaprodala světu k-idolů a žene se slepě za penězi. Nejsilnějším hlasem disponoval raper *B-Free*, který rapery z *BTS* neustále napadal ohledně jejich ženského vzezření, používání make-upu a podobných věcí, které jsou pro k-idoly typické. Došlo na ostřejší výměnu názorů, kdy rapeři odmítli uznat tvorbu *BTS* jako hip hop. *RM* i *Suga* se svěřili s faktem, že vizáž k-idola, zpěv a zejména tanec pro ně byly ze začátku nepříjemné, protože měli původně debutovat jako rapové seskupení. Jejich rozhodnutí vstoupit na scénu k-popu bylo motivováno hlavně možností oslovení širšího pole posluchačů.

Zlom pro *BTS* přišel s albem *Skool Luv Affair* v roce 2014. Díky popově laděnému albu *BTS* vyhráli v kategorii *Nejlepší umělec* na udělování hudebních cen Seoul Music Awards. Hlavní písní se stala *Boy in Luv* a chlapci se objevili v novém konceptu, ve školních uniformách, podobně jako skupina *EXO* v hitu *Growl*. *Skool Luv Affair* obsahovalo silné rapové pasáže a choreografie hlavní písně znázorňovala maskulinitu členů. Texty se dotýkaly témat jako láska, vztahy a rozchod. Větší prostor na albu dostala i vokální část skupiny.

Ve stejném roce skupina vydala další album *Dark & Wild*, na kterém se mimo hip hop objevily i rockové a R&B písně. Spolu s novým albem a titulní písní *Danger* se členové začali objevovat ve více televizních show, které k-idolům pomáhají v jejich popularitě a často jsou pro skupinu klíčové. Skupina *BTS* měla první koncerty v Jižní Koreji, Japonsku a Číně a ve stejném roce vznikla i první televizní show čistě o *BTS*, *American Hustle Life*, kterou členové natáčeli v USA. Mimo samotnou show tu skupina měla i svůj první koncert mimo Asii. Došlo i na koncerty a setkání s fanoušky v Evropě, konkrétně v Německu a Švédsku, i v Jižní Americe.¹⁵³ Skupina na podzim vydala hravou píseň a videoklip s názvem *War of Hormone*.

Následujícími alby skupina započala novou kapitolu své tvorby. Členové se plně angažovali ve psaní písní a textů a rozdělení partů raperů a zpěváků bylo rovnoměrné. Skladby *I NEED U*, *DOPE*, *Run*, *FIRE*, *Save Me* byly ovlivněny styly jako rock, R&B, pop i funk, a obsahovaly vážnější témata. Skupina začala vynikat i na tanečním poli. *J-Hope*, jakožto hlavní tanečník skupiny, se plně zapojil do tvoření choreografií a tréninku

¹⁵³ BESLEY, Adrian, *BTS: Icons of K-Pop*, Michael O'Mara Books Limited, London, 2018. ISBN 978-1-78243-968-4

skupiny jako celku. Videoklipy k výše uvedeným písním znázorňovaly určitý příběh, podobně jako u skupiny *EXO*. Ta vyprávěla o svém příchodu na planetu Zemi, členové *BTS* však zvolili příběh o sobě samých. Za pomoci velice abstraktního vyjádření skupina *BTS* prezentovala životy sedmi dospívajících chlapců čelících světu, jak každý sám za sebe, tak společně. Velice dramatické události zapadající do jednoho velkého celku se objevují ve videoklipech i dnes a postupně doplňují celý příběh, který chtějí *BTS* sdělit. V této části své tvorby se *BTS* konečně vyprofilovali jako skupina a začali se lišit od zbytku k-pop světa. Našla způsob, jako kdysi *H. O. T.*, jak se skutečně propojit s novou generací mladých lidí. Skupina se nebála témat, jako jsou drogy, násilí v rodině i mezi přáteli, jiná než heterosexuální orientace, mentální problémy mladých, sebevražda nebo diskriminace. Videoklipy jsou pro *BTS* velmi důležitou součástí jejich tvorby i dnes, pomáhají jejich fanouškům s lepším pochopením skladeb. Skupina *BTS* za alba v letech 2015 a 2016 získala ocenění na jihokorejských hudebních scénách jako Mnet Asian Music, Dic Bonsang, Golden Disc, Melon Music a další.

Čtvrté album *Wings* s titulní písní *Blood Sweat & Tears* a páté album *Love Yourself: Her* s popovým singlem *DNA*, nebyla výjimkou a v roce 2017 skórovala v kategoriích *Album roku* či *Píseň roku* na předávání asijských hudebních cen společností Mnet Asian Music, Golden Disc, Melon Music, Soribada Best K-Music, Seoul Music či Gaon Chart Music. Píseň *DNA* se mimo jiné stala rekordmanem v hudebním žebříčku Billboard, jakožto první korejská píseň, která se na seznam *Hot 100* dostala na 67. místo.¹⁵⁴ Porazila tak skupinu *Wonder Girls* a jejich hit *Nobody*. Taneční videoklip k písni *Not Today* z novější verze čtvrtého alba se stal prvním, ve kterém skupina *BTS* využila velké množství tanečnicků. Díky tomuto a hlavně díky vlivu amerických fanoušků byla skupina ve stejném roce poprvé pozvána do televizní show moderátorky Ellen DeGeneres a vstoupila tak do veřejného povědomí v USA.¹⁵⁵ V těchto letech se chlapci z *BTS* stali prvními, kteří se dokázali vyrovnat k-idolům ze společností Velké trojky.

Díky loajálním fanouškům po celém světě mířila skupina stále výš. V roce 2018 skupina již potřetí vyhrála titul v kategorii *Nejlepší umělec roku* na cenách Mnet Music a titulní singl *Fake Love* alba *Love Yourself: Answer*, posbíral většinu asijských hudebních ocenění. *BTS* konečně pokořila i západní hudební scénu, což dokládá vítězství hned v šesti

¹⁵⁴ KOREA.net, Hallyu (Korean Wave), Dostupné z: <http://www.korea.net/AboutKorea/Culture-and-the-Arts/Hallyu>

¹⁵⁵ LEE, Jeeheng, *BTS and ARMY Culture*, CommunicationBooks Inc., 2019. ISBN 979-11-288-1563-8 05680

kategoriích na předávání cen American Music. Skupina *BTS* se také stala podle statistik IFPI (Národní federace hudebního průmyslu) druhým největším umělcem na světě za rok 2018.¹⁵⁶ Statistiky vyhodnocují globální vliv a úspěch umělce, co se prodeje alb, sledovanosti a počtu zhlédnutí u hudebních videoklipů týče. Na prvním místě se objevil zpěvák Drake a skupina *BTS* porazila jména, jako jsou *QUEEN*, *Lady Gaga*, Ariana Grande nebo Ed Sheeran.¹⁵⁷ V této době se také oficiálně omluvil rapper *B-Free* za svou kritiku vůči skupině *BTS* v roce 2013.

Ve stejném roce *BTS* jako historicky první k-pop skupina vydala dokumentární film o své tvorbě, který se promítal v kinech po celém světě, s názvem *Burn the Stage: The Movie*. Následují hned dva další filmy, *Bring the Soul: The Movie* z roku 2019 a *Break the Silence: The Movie PERSONA* z roku 2020.

O rok později jen potvrdili svou popularitu s popovou písní *Boy with Luv*, která opět vyhrála desítky cen po celém světě. *BTS* na hitu spolupracovali se zpěvačkou *Halsey* a momentálně má videoklip na oficiálním kanále YouTube přes miliardu zhlédnutí. Album *Map of the Soul: Persona* se dostalo na první místo žebříčku Billboard a stalo se tak v hitparádě třetím albem skupiny během jedenácti měsíců. *BTS* (viz Obrázek 26) se tímto stali prvním umělcem, kterému se to podařilo od dob Beatles.¹⁵⁸ Největší úspěch přišel teprve nedávno, v listopadu roku 2020, kdy byla skupina nominována na 63. udělování cen Grammy v kategorii *Best Pop/Duo Group Performance* se skladbou *Dynamite*. Skladba je celá v angličtině a jedná se o veselý, mainstreamový pop.

Skupina *BTS* vytvořila v hudebním světě zvláštní fenomén. Mimo několik Guinnessových rekordů na virtuálních sítích se dokázala odpoutat od hudebního žánru k-pop a vytvořit si něco jako svůj vlastní hudební styl. Stále se sice jedná o jihokorejskou chlapeckou skupinu třetí generace, která zpívá korejsky, tancuje a stylizuje se jako zbytek k-pop skupin, rozdíl je ovšem v jejích fanoušcích. Fanoušci *BTS* fungují pod názvem *ARMY*, anglicky armáda, a podobně jako příznivci ostatních k-idolů se snaží svou oblíbenou skupinu podpořit, kde se dá. Fanoušci k-popu fandí většinou více skupinám najednou, a i

¹⁵⁶ IFPI Global Report 2018: Music Sales Rise for Third Straight Year as Streaming Becomes Biggest Revenue Source | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 30. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/business/8372798/ifpi-global-report-2018-music-sales-rise-streaming-revenue>

¹⁵⁷ LEE, Jeeheng, *BTS and ARMY Culture*, CommunicationBooks Inc., 2019. ISBN 979-11-288-1563-8 05680

¹⁵⁸ LEE, Jeeheng, *BTS and ARMY Culture*, CommunicationBooks Inc., 2019. ISBN 979-11-288-1563-8 05680

když mají své preference, orientují se ve světě jihokorejské hudby a sledují trendy. Ovšem velká část *ARMY* poslouchá pouze a jediné *BTS* tvorbu a velice radikálně za ní stojí. Díky rychlému zviditelnění skupiny na globální hudební scéně poznali posluchači, kteří nikdy neslyšeli o žánru k-pop, skupinu, kde každý člen uměl tančit, zpívat a psát hudbu. Navíc se jednalo o sedm mladých, velice atraktivních mužů. Efekt, který má skupina na fanoušky dnes, se dá přirovnat k Beatlemánii z 60. let 20. století, kdy svět pobláznila britská chlapecká skupina *The Beatles*. Bohužel kvůli tomuto až fanatickému přístupu fanoušků *BTS* jsou na internetu vedeny časté války mezi fanoušky nejen jiných skupin, ale i mezi *ARMY* samotnými. Také jsou to právě *ARMY* fanoušci, kteří tímto svým chováním leckdy odrazují spoustu mladých lidí od tvorby *BTS*.

Skupina byla ve správnou dobu na správném místě. I přes velkou diverzitu a otevřenost amerického hudebního průmyslu by totiž dřívější příchod sedmi chlapců z Jižní Koreje, kteří nosí náušnice a make-up a tančí, nemusel pro k-pop skončit pozitivně. Asijší interpreti byli v minulosti často považováni za zženštilé a pro některé země je k-pop stále ožehavým tématem. Ovšem díky sociálním sítím a obrovské propagandě ze stran jihokorejských společností je možné vidět idoly jako obyčejné lidi. Fanoušci mají možnost se s nimi propojit na tak vysoké úrovni, že jim připadá, že je znají osobně. *BTS* dostali jedinečnou příležitost inspirovat mladé lidi a navést je správným směrem. Skupina, s *RM* jako mluvčím, promluvila ke světu na schůzi OSN, Organizaci spojených národů, v roce 2018. Jednalo se o motivační řeč, ve které skupina shrnula důvody a motivy své práce cílené na podporu nápadů, snů, ale i řešení problémů a nejistot mladých lidí. Vše bylo řečeno s přímou návazností na probíhající turné skupiny s názvem *Love Yourself*, v překladu *Miluj se*.^{159 160}

Ve třetí generaci k-pop idolů se nacházelo i několik dalších skupin z menších společností, které se svou popularitou dokázaly vyrovnat interpretům z Velké trojky. Třináctičlenné chlapecké složení *Seventeen* (viz Obrázek 27) bylo vytvořeno v roce 2012 jakožto skupina *trainees*. Fanoušci měli možnost sledovat skrze televizní show jejich trénink a pokroky a po třech letech, v roce 2015, i jejich debut. První album *Seventeen, 17 Carat*,

¹⁵⁹ Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjLwbuFnvvsAhWj4IUKHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQA#v=onepage&q=ISBN&f=false>

¹⁶⁰ United Nations, 2018, *BTS at the United Nations (Official Video)*, YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC YouTube video. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=XXCqBotaGRI>

si dokonce drží prvenství v amerických hudebních žebříčkách, jakožto nejdéle populární korejské album roku.¹⁶¹ Díky svému tréninku je skupina naprosto originální a nezávislá.¹⁶² Na tvorbě skladeb se podílí všichni členové, nejdůležitějším z nich se stal mladý zpěvák a producent *Woozi*, vlastním jménem Lee Ji Hoon. *Woozi* je autorem většiny skladeb skupiny a tvoří i pro ostatní jihokorejské umělce. Choreografii skupiny se věnují členové *Hoshi*, *Jun*, *The8* a *maknae* skupiny *Dino*.

Seventeen získali nespočet ocenění a výher, ale do historie k-popu se zapsali hlavně pro svou neuvěřitelnou, téměř robotickou synchronizaci. Taneční videa skupiny byla prověřena detektorem změn A. I. Analýzy, alias umělé inteligence.¹⁶³ Jednoduše se jedná o analýzu za pomoci počítače, která prozkoumá všechny změny, jež dokáže lidský mozek vnímat. Videa skupiny *Seventeen* mají z celkového hodnocení 100 %, poměr synchronizace vždy přes 90%.¹⁶⁴ Členové skupiny jsou navíc velice odlišní, zejména výškově, což onu skutečnost, že jejich synchronizace je na tak vysoké úrovni, činí o to více obdivuhodnou (viz Obrázek 28). *Seventeen* debutovali pod společností Pledis Entertainment, která se v roce 2020 stala součástí Big Hit Entertainment. Členové *Seventeen* se tak stali nepřímými kolegy chlapců z *BTS*.

Ekvivalentem *Seventeen*, co se tance týče, se stala skupina *G-FRIEND*. Talentované dívky debutovaly v roce 2015 s titulní skladbou *Glass Bead*, která posluchače vrátila do 90. let a úplných začátků k-popu. Mimo synchronizovaný tanec se šest dívek totiž soustředí na koncept dokonalých ženských idolu pro jihokorejskou společnost. Skupina často volí vizáž školaček či obyčejné oblečení a co možná nejpřirozenější make-up a barvu vlasů.

Za zmínku ze třetí generace k-pop idolu stojí rozhodně i chlapecká skupina *MONSTA X* ze společnosti Starship Entertainment, nebo další dívčí skupiny jako *CLC* a *(G)I-DLE*, existující pod Cube Entertainment. Důležitým se stalo i čtyřčlenné ženské složení *MAMAMOO*, které je známé pro své netradiční názory a činy, které boří stereotypy k-

¹⁶¹ HO, Fefe, *KPOP 101: Korea Pop Explained Step By Step To Kpop Fans Worldwide*, HowExpert, Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=hhPbDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

¹⁶² UK, Jung *Kpop Secret* [online]. KpopBehind 2018 [cit. 16. 10. 2020]. ISBN 979-11-88702-03-9. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=hDFuDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

¹⁶³ A.I. Analysis | Change Detector. A.I. Analysis | Change Detector [online]. Dostupné z: <https://www.aianalysis.com/>

¹⁶⁴ Kings Of K-Pop Choreography SEVENTEEN Synchronization Rates | Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage. Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage [online]. Copyright © 2020. All Rights Reserved. [cit. 02. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.kpopmap.com/kings-of-kpop-choreography-seventeen-synchronization-rate/>

popu a jihokorejské společnosti. Mimo kritiku zavedených pravidel se angažují ve světě LGBTQ+ komunity a otevřeně pojmenovávají problémy moderního světa. V roce 2017 také došlo k vytvoření nové k-pop skupiny *KARD*, ve které se nachází zástupci obou pohlaví. Dva muži a dvě ženy debutovali oficiálně až se singlem *Hola Hola*, kterému předcházely skladby *Oh NaNa*, *Rumor a Don't Recall*. Skupina je velice populární a dokáže koncept i choreografii uzpůsobit jak mužské, tak ženské části skupiny.¹⁶⁵

Dnes je jasné, že nová, čtvrtá generace k-pop idolů je pomalu na vzestupu. Skupiny jsou velice různorodé, ale všichni dbají na prvky, které byly klíčové i pro generace před nimi. Samozřejmě se jedná o zlepšení hudební stránky a větší diverzitu žánru, a také o naprostou dokonalost synchronizace v tanci. K-idolové čtvrté generace se budou pravděpodobně vyznačovat dokonalým vzezřením a neuvěřitelně propracovanými videoklipy. Mimo zmíněná jména jako *aespa* nebo *ITZY* se jedná například o chlapeckou skupinu *ATEEZ*, která se na trhu k-popu objevila teprve v roce 2019 a už má neuvěřitelnou základnu fanoušků. Ti jsou koneckonců nedůležitější složkou života a úspěchu k-pop idola.

¹⁶⁵ Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles. Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 27. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/>

7. K-pop, jak ho známe dnes

K-pop, v nezkrácené verzi korejský pop, se od 90. let 20. století rozrostl obrovskou rychlostí všemi různými směry. Je těžké popsat, co přesně je v něm zahrnuto a ani samotný jihokorejský trh nedefinuje k-pop přesně. Žánr v poslední dekádě již není pouze o hudbě, k-idolech, ani o šíleně barevném oblečení a přehnaně roztomilém vystupování jeho interpretů. Pro společnost se může jevit jako styl svým způsobem matoucí, o kterém nelze s jistotou říct, zda se vůbec jedná o hudební žánr. Jedná se spíše o jakýsi hybrid hudebního průmyslu.

7.1 Hudba

Ve 20. století vypadal k-pop na světovém hudebním poli téměř amatérsky. Zejména kvůli své orientaci na roztomilé vzezření k-idolů, které vyhovovalo jihokorejské konzervativní společnosti. Avšak na přelomu tisíciletí žánr setřásl prvky nevinnosti a začal se z něj tvořit ucelený prvek postavený na pevných základech, které jsou hlavními pilíři žánru dodnes. V první řadě se jedná o velice atraktivní jedince a náročné taneční choreografie dovedené k dokonalosti, které jsou podpořené poutavým videoklipem. Dalšími důležitými znaky jsou texty, orientované téměř výhradně na mladé lidi, mísící korejský a anglický jazyk dohromady, sloužící jako doprovod hudbě, která je křížencem mnoha různých hudebních žánrů. Přes prvky taneční popové hudby (*TXT 투모로우바이투게더 – CROWN '어느날 머리에서 뿔이 자랐다*, 2019), hip hopu (*iKON – RHYTHM TA 리듬타*, 2015) a diska (*Wonder Girls – I Feel You*, 2015) můžeme v k-popu snadno najít inspiraci z elektro či techno stylu (*T-ARA 티아라 – SUGAR FREE 슈가프리*, 2014) nebo z latinskoamerické hudby (*Super Junior 슈퍼주니어 – Mamacita 아야야*, 2014). Posлуhač ale nesmí zapomenout i na četnou škálu romantických zamilovaných balad (*TAEYANG - 눈,코,입 (EYES, NOSE, LIPS)*, 2014), které tvoří velkou a neodmyslitelnou část žánru. Některé z nich doprovází smyslné taneční choreografie (*RAIN - 널붙잡을노래// Love Song*, 2012; *After School 애프터스쿨 - First Love 첫사랑*, 2013). Ve snaze uspokojit širší škálu diváků a posluchačů se v některých písních mísí dokonce několik žánrů dohromady. Konkrétně v hitu od skupiny *SNSD, I GOT A BOY* (2013) to jsou rock, pop, hip-hop či

EDM, nebo v písni *Cherry Bomb* od *NCT* (2017), kde lze slyšet rock, pop, EDM i hiphop. Hudba k-popu občas hledá inspiraci i v klasické hudbě, například skupina *Cherry Bullet* pro svou skladbu *Hands up* použila hlavní motiv z písně *Pro Elišku* od Ludwiga van Beethovena nebo skupina *TOP DOGG*, která svou inspiraci pro skladbu *TOPP DOGG* našla v *Symfonii g moll č. 25* od Wolfganga Amadea Mozarta.

Hudební stránka k-popu je typická svými chytlavými melodiemi, které obsahují repetitivní sekvence s často se opakujícími slovy. Není ojedinělé, že se naprostou ikonickou částí celé skladby stane třeba jen jedno slovo, drobný posunek rukou nebo i krátká část choreografie. Mezi nejznámějšími příklady patří slovo *pabo* (바보), v překladu hlupák, v písni *Gee* od skupiny *Girls Generation* (소녀시대) z roku 2009, nebo fráze *Shy, Shy, Shy* v písni *Cheer Up* od dívčí skupiny *TWICE*, doprovázená posunky pěstí u tváří, indikující stydlivost. Členové skupin s těmito party se většinou díky nim proslaví nebo naopak, díky svému šarmu, jimi dokážou obyčejnou krátkou frází proměnit v symbol celé skladby. Jako nejznámější příklad lze použít refrén skladby *GANGNAM STYLE*, kde se opakuje fráze *Oppa Gangnam style*. Anglické fráze a jejich užití je v k-popu velice populární, posluchač si totiž může zazpívat, i když jen malou část, společně s interprety.

V Jižní Koreji jsou pro k-idoly důležitá živá vystoupení. V prvních letech existence žánru bylo běžné, že zpěváci nezpívali na živo, hlavně kvůli náročné choreografii. S vývojem k-popu a konkurencí na trhu je dnes skoro nepřijatelné, aby k-idolové zpívali na playback. Zpěváci třetí generace dokonce zacházejí i tak daleko, že naschvál při vystoupeních vynechávají část skladby, aby posluchačům dokázali, že zpívají a rapují opravdu naživo. Skupiny *BTS* nebo *GOT7* tak několikrát učinily hlavně po nepravdivých nařčeních některých fanoušků. Živá vystoupení písní v cizích jazycích, jakožto angličtina, japonština či čínština, podléhají stejným pravidlům, i když se jedná o jiný jazyk. Díky živým vystoupením, která mají k-idolové prakticky denně v různých televizních show, při setkání s fanoušky nebo na koncertech, je možné pozorovat zlepšení samotných interpretů a jejich profesionalitu. Některé okamžiky jako například legendární vysoké tóny v písních *Mirotic* a *Keep Your Head Down* skupiny *TVXQ* či výšky v hitu *MAMA* od chlapců z *EXO* se staly mezi fanoušky i mezi samotnými k-idoly ikonickými.

Autoři jihokorejských pop hitů se nacházejí všude ve světě. Hit skupiny *Red Velvet*, *Red Flavour*, například napsali dva mladí skladatelé ze Švédska, původně s anglickým

textem.¹⁶⁶ Některé hity společnosti SM má na svém účtu britské duo *LDN Noise*, skladatelé Greg Bonnick a Hayden Chapman. Ovšem většina autorů pochází z Jižní Koreje. Mimo již zmíněné autory, kteří jsou mezi samotnými k-idoly, se jedná například o jedenáctičlenný produkční tým *Sweetune*, autor největších hitů pro skupiny, jako jsou *Brown Eyed Girls* či *f(x)*. Z ostatních celebrit v oblasti skladatelů k-pop hitů můžeme zmínit jména jako *Teddy*, který se pohybuje hlavně ve společnosti YG a je zodpovědný za většinu hitů *Big Bang*, *2NE1*, *BLACKPINK*, nebo skladatelé *Hitchhiker a Pdogg* či starší jména jako Yoo Young Jin Ryan S. Jhun či *Black Eyed Pilseung*.¹⁶⁷

Hlavním výdělkem společností byl vždy a stále je prodej alb k-pop interpretů. Veškerá ideologie tohoto žánru je totiž postavená na loajalitě fanoušků a jejich podpoře dané skupiny. V roce 2002 mělo více než 70% domácností v Jižní Koreji připojení k internetu a hudba se začala šířit na sítích zadarmo. Došlo tak k rapidnímu úbytku prodeje alb v kamenných obchodech. Jihokorejské hudební společnosti proto zaměřily svou pozornost na televizní obrazovky a své idoly propagovaly v různých show a reklamách. Fanoušci tak měli možnost se s idoly více sblížit, tím pádem je začali více podporovat, a jakožto loajální příznivci si koupili jejich alba či produkty s nimi spojené.¹⁶⁸

Jak již bylo zmíněno ve čtvrté kapitole této práce, studiová alba skupin obsahují skoro vždy dvě hlavní písně odlišného charakteru. Alba můžou být studiová, mini, bonusová, pouze s jednou či dvěma písněmi, mix tvorby interpreta či album vydané k nějaké příležitosti. Studiová a mini alba mají dokonce i verze *repackage*, na kterých lze najít spolu s původním seznamem singlů i pár přidáných písní.¹⁶⁹ Alba vycházejí dokonce v několika verzích, například skupina *BTS* svá poslední alba vydala hned ve čtyřech různých podáních, kdy každé obsahovalo jiný set fotek chlapců. Fanoušky to tak nutilo koupit si všechny verze alba.

K-pop je sám o sobě velice repetitivním žánrem. Koncepty a styly skladeb se opakují již od první generace k-popu. Jako příklady můžeme uvést skupiny *SNSD* a *GFRIEND* a

¹⁶⁶ *Explained* [dokumentární seriál], epizoda 4 *K-Pop*, Režie Esetelle NETFLIX, CASWELL. USA, 2018

¹⁶⁷ 12 K-pop producers you need to know | SBS PopAsia. SBS TV | SBS Radio | SBS On Demand, news, sport, food, movies [online]. Dostupné z: <https://www.sbs.com.au/popasia/blog/2018/06/22/12-k-pop-producers-you-need-know>

¹⁶⁸ The History of Kpop, Chapter 6: How the Internet Almost Killed Kpop, and How Idol Advertising and Acting Saved It | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 09. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-6-how-internet-almost-killed-k-pop-and-how-idol-advertising-and/>

¹⁶⁹ The Ultimate Guide to K-Pop Albums and its Types - OH! Press. OH! Press - OneHallyu Blog [online]. Copyright © Copyright 2020 OH [cit. 09. 11. 2020]. Dostupné z: <https://blog.onehallyu.com/the-ultimate-guide-to-k-pop-albums-and-its-types/>

jejich velice dívčí singly *Into the New World* a *Glass Bead*, Jako další lze uvést skupiny *AFTER SCHOOL* a *EVERGLOW* s písněmi *Bang!* a *Adios*, jež jsou obě ve vojenském duchu, *TARA* a *MOMOLAND* jejichž skladby *Roly Poly* a *BAAM* mají obě náboj diska nebo asijsky ladění koncept v písních chlapeckých skupin *VIXX*, *Shangri La*, a *ONEUS*, *Lit*.

Podobně jako hudebníci ostatních hudebních žánrů se i k-pop interpreti potýkají s porušováním autorských práv. Mezi nejznámější hity k-popu, které byly ukradeny, patří singl skupiny *2NE1*, *I AM THE BEST*, ztvárněný zpěvačkou *La Materialista* jakožto skladba *Chipi Cha Cha*, nebo balada *EYES, NOSE, LIPS* od *Taeyanga*, která byla zkopírována zpěvačkou *Albina* pod jménem *I love you*. I někteří k-idolové byli obviněni z kopírování skladeb jiných interpretů. Podobnosti můžeme pozorovat v písních *Boom Boom* od skupiny *MOMOLAND* a *MiMiMi* od zpěvačky *Sebero* nebo v hitech *gogobebe* od *MAMAMOO* a *Friends* od skladatele *MARSHMALLOW*. Skupina *BTS* má ve svých skladbách také často podobné prvky jako někteří američtí autoři. Nejmarkantněji to lze slyšet v popěvku *lalala* skladby *Fire*, který je totožný s tématem skladby *L. A. Love* zpěvačky *Fergie*.

7.2 Tanec a taneční covery

Britská skupina *The Buggles* vydala v 80. letech hit *Video Killed the Radio Star*, který narážel na rychle rostoucí využití technologií v hudbě a její přechod z rádií na televizní obrazovky. Tato skutečnost připravila diváka o představivost a fantazii a změnila jeho vnímání hudby jako takové. Z posluchače se stal divák a čistý požitek poslechu z hudby se částečně vytratil. Ovšem dnes jsou videoklipy pro tvorbu zpěváků velice důležité a není jiný žánr, kde by byly tak klíčové, jako k-pop. Díky tomu, že hudebně je tento žánr zaměřený především na mainstreamového diváka, musí pozornost vzbudit vizuálně. Proto není divu, že společně s k-idoly se vyvinul zejména tanec a tvorba videoklipů. I ty nejmenší společnosti vynakládají značné finanční částky na hudební videoklip své skupiny, na oblečení, make-up, lokaci videa, pronájem studií či následnou editaci a speciální počítačové efekty. Vzorec funguje už několik let a i přesto, že ve většině videí divák absolutně netuší, co se děje, nutí ho to o videu a jeho obsahu přemýšlet a diskutovat o něm s ostatními.

V k-pop jsou běžná i živá vystoupení, díky kterým mohou fanoušci vidět celou choreografii. Už v singlu *Candy* skupiny *H. O. T.* se objevila velice krátká část tance, tak zvaný *hammer dance*, kterou si dokázal zapamatovat a napodobit i obyčejný divák u obrazovky. Skupina a její tvorba se tak dokázaly ještě lépe propojit s fanoušky. Jihokorejci tuto část tance znají pod názvem *man chi chun*.¹⁷⁰

Mimo samotných záběrů na obličejích všech členů skupiny zabírá největší část videoklipů právě samotná choreografie písně. Ta se může lišit podle typu skladby a složení skupiny, ale vždy se od k-pop idolů očekává synchronizace pohybů všech členů, včetně tanečnicků v pozadí. Tance mohou být jednoduché a jsou tak snazší na zapamatování a následné zopakování fanoušky. Mimo již zmíněné tance můžeme zmínit například choreografii k písni *Really Really* od skupiny *WINNER* z roku 2019 nebo *Bar Bar Bar* dívčí skupiny *Crayon Pop*. Choreografie, které zvládne i běžný divák, jsou populární hlavně na sociálních sítích, kde je možné je sdílet v různých aplikacích jako jsou Tik Tok¹⁷¹, YouTube a další. K-pop skupiny na těchto stránkách také často nabízejí taneční výzvy pro fanoušky, ve kterých mohou vyhrát různé ceny.

Velice populárními se staly i tak zvané *fancam* videa. Jedná se o videa pořízená fanoušky na živých vystoupeních idolů, která jsou často zaměřena pouze na jednoho člena. Několik *fancamů* se stalo virálními videi, která vzbudila pozornost na sociálních sítích po celém světě. Skupinu *EXID* proslavil například *fancam* členky *Hani* u písně *Up & Down*, jenž má momentálně na YouTube přes třicet tři miliónů zhlédnutí. Potenciál *fancamů* viděly i společnosti a v posledních dvou letech je začaly tvořit i oficiálně. Například *fancam* jihokorejského YouTube kanálu *M2* z písně *Boy With Luv* skupiny *BTS* zaměřený na člena jménem *V* má skoro sto třicet miliónů zhlédnutí.

Co ovšem překvapuje celý svět, je preciznost náročných choreografií, které jsou někteří jihokorejští interpreti schopni předvést jak na videu, tak na živém vystoupení. Z pohledu samotného provedení tance a synchronizace se v každé generaci objevila skupina či jednotlivci, kteří dokázali posunout taneční úroveň na vyšší příčku. V první generaci to byla chlapecká skupina *Shinhwa* a sólisté *BoA* a *Rain*, v druhé generaci hlavně skupiny *SHINee* a *Infinite*. Třetí generace je, jakožto nejnovější forma k-popu, plná tanečních talentů. Skupin, které svým tancem vynikají, je více. Mezi momentálně nejlepší taneční skupiny v k-popu patří *Seventeen*, *TXT*, *GFRIEND*, *ITZY*, *Stray Kids*, *Monsta X*, *Red*

¹⁷⁰ *Explained* [dokumentární seriál], epizoda 4 *K-Pop*, Režie Esetelle NETFLIX, CASWELL. USA, 2018

¹⁷¹ TikTok, sociální síť, díky které může každý vytvářet a sdílet své krátká videa. Proslavila se hlavně díky krátkým tanečním videím.

Velvet, *GOT7*, *ATEEZ* nebo všechny podskupiny *NCT*. Velká jména jako *EXO* či *BTS* mají náročné choreografie a jsou také velmi talentovaní, ovšem jejich síla spočívá spíše v jednotlivcích. V obou skupinách jsou jedni z nejlepších tanečníků k-popu vůbec. V *EXO* se jedná o tanečníka jménem *Kai*, který trénoval společně se členem *SHINee*, *Tae Minem*, také jedním z nejtalentovanějších tanečníků k-popu. V *BTS* jsou to pak členové *J-Hope* a *Ji Min*, zejména proto, že mají oba bohatou historii jak v moderním, tak klasickém tanci. *Kai* i *Ji Min* se proslavili také díky své baletní průpravě a modernímu scénickému tanci. Mezi významná ženská jména tanečnic patří *Momo* ze skupiny *TWICE*, sólistky *HyunA* a *CHUNG HA*, *Seul Gi* ze skupiny *Red Velvet* nebo *Lisa* z *BLACKPINK*. Mezi nejtěžší choreografie v k-popu patří například tance k písním *Black on Black* (*NCT* 2018), *If you do* (*GOT7*), *Bad* či *Tell Me* (*Infinite*), *Boomerang* (*Wanna One*), *Hit*, *Highlight* a *Don't Wanna Cry* (*Seventeen*), *Crazy Sexy Cool* (*ASTRO*), *Pirate King* a *HALA HALA* (*ATEEZ*), *Blood, Sweat & Tears* a *Save Me* (*BTS*), *Lucifer* (*SHINee*), *District 9* (*Stray Kids*), *Shoot Out* (*MONSTA X*), *Mama Mia* (*KARA*), *Rough* (*GFRIEND*), *7th Sense* (*NCT U*) nebo *MOVE* (*Tae Min*).

Tanec jihokorejských idolů si vytvořil svůj vlastní okruh fanoušků, kteří vytvářejí tak zvané *covery*. Jedná se o taneční videa či živá vystoupení, kterými se jejich tvůrci co nejvěrněji snaží napodobit původní tanec. K-pop interpreti často zveřejňují videa ze svých tréninků, včetně kompletních choreografií. Taneční videa z tělocvičen mají na internetové stránce YouTube často desítky miliónů zhlédnutí. Fanoušci si na nich mohou všimnout každého pohybu a často složitého přesouvání členů mezi sebou, je tak pro ně snazší se tanec naučit. Na světě je momentálně nespočet amatérských i profesionálních skupin, které kopírují k-pop tance. Z drtivé většiny se jedná o fanoušky k-popu. Některá *cover* videa mají i několik miliónů zhlédnutí a skupiny si našly i vlastní základnu fanoušků. Posledním populárním ztvárněním choreografií se stala tak zvaná *Challenge in Public*, kdy skupiny tanečníků tančily přímo v ulicích mezi lidmi ve snaze více upozornit na žánr k-pop. *Cover* videa vytvářejí i samotní k-idolové mezi sebou a často se jejich verze stane populárnější než originál. Jako příklad můžeme uvést vystoupení skupiny *BTS*, která měla živé vystoupení s písní *Perfect Man* skupiny *Shinhwa*. Video má na stránce YouTube skoro sto miliónů zhlédnutí. Populárními se staly také *covery* chlapeckých skupin, které ztvárňovaly hity ženských skupin.

Přímo v Jižní Koreji je také velmi populární tak zvaný *busking*, umění přímo na ulici. Tak jako všude ve světě se i v Koreji objevují pouliční umělci. Mimo klasické zpívání a hraní na nástroje se v ulicích ovšem objevují i tanečníci. V soulské čtvrti *Hongdae* jsou dokonce

vyhrazená místa, která je možné si pro vystoupení pronajmout (viz Obrázek 29). Někteří amatérští tanečníci a zpěváci tu vystupují pravidelně a mají dokonce i své vlastní fanoušky. Na *busking* a mladé umělce v ulicích se občas chodí tajně dívat i samotní k-idolové a hledači mladých talentů.

Dalším termínem spojeným s k-popem se stal *flashmob* (viz Obrázek 30). Jde o schůzku větší skupiny lidí, která se po domluvě sejde na daném veřejném místě s určitým cílem. U *flashmobů* spojených s k-popem se jedná výhradně o tanec, kdy celá skupina, nebo její menší části, tančí na sestřih předem připravených písní. *Flashmoby* se dělají většinou v rámci větších akcí, koncertů či festivalů souvisejících s asijskou hudbou a uměním. K několika *flashmobům* se dokonce přidaly i samotné k-pop hvězdy, které na akcích účinkovaly.

7.3 Fanoušci a *fandomy*

Fanoušci k-popu jsou neuvěřitelně vlivná organizovaná skupina, která se nejvíce angažuje v online prostředí. Mimo poskytování finančních příspěvků a charitativních darů bojují za lidská práva, podporují různé vzdělávací programy a radikálně se staví proti rasismu či diskriminaci LGBTQ+ komunity. K-pop fanoušci pocházejí z různých koutů světa a díky své diverzitě, jak národnostní, tak rasové, vnášejí mezi ostatní nový pohled na ošemetná témata společnosti. Drtivá většina fanoušků se kvůli korejskému popu začala zajímat o kulturu, historii a etiku ostatních zemí. Například fanoušci skupiny *BTS*, *ARMY*, přispěli jménem skupiny více než 21 miliónů korun českých na hnutí proti rasové diskriminaci *Black Lives Matter*. Důležité je zmínit, že fanoušci nejednají jménem svého idola. V Asii totiž není obvyklé, aby lidé z hudební či jiné branže zasahovali do politického života nebo se vyjadřovali k problémům veřejnosti. Proto většina k-idolů zastává neutrální postoj k činům svých fanoušků. I dnes je jen několik k-pop idolů, kteří se nebojí svůj názor vyjádřit na sociálních či jiných sítích.

V úplných začátcích korejského popu pravidelně docházelo k projevům rasové diskriminace či xenofobie přímo mezi fanoušky. Právě kulturní šok a odlišné kultury byly jedním z faktorů častých střetů názorů. Co ovšem semklo všechny fanoušky dohromady, byli právě k-idolové a k-pop jako žánr. V rámci podpory svých idolů museli fanoušci spolupracovat bez ohledu na své odlišnosti. Jedním z prvních problémů, které vyžadovaly spolupráci fanoušků, se například staly nelidské kontrakty mezi společnostmi a umělci či nepřiměřené chování k *trainees*.

Pro spočítání skutečného počtu fanoušků k-popu neexistuje žádná přesná statistika. Korejská nadace *The Korea Foundation* však v roce 2018 uvedla podle svého neoficiálního průzkumu, že je na světě 89 miliónů fanoušků k-popu ze 113 zemí. V současné době lze usuzovat, že toto číslo bylo dávno překročeno. Největší část fanoušků pochází z Asie a Oceánie, dále pak z USA a Evropy.¹⁷²

Popularita k-pop hvězd je naprosto závislá na fanoušcích. Tento fakt si jihokorejské hudební společnosti uvědomily ze začátku 21. století a začaly vznikat televizní reality show s *trainees* a k-idoly. Díky televiznímu vysílání a internetu bylo možné tyto pořady sledovat téměř okamžitě a fanoušci budoucích skupin tak vznikali zároveň s nimi. Nejenže divák viděl proces vzniku k-popových hvězd, ale vytvořil si i citový vztah k mladým *trainees*, kteří v show procházeli těžkými a náročnými situacemi. Fanoušci také mohli vidět needitovaný každodenní život budoucích idolů. Skupiny, které debutovaly díky reality show, měly neuvěřitelné štěstí. Mezi lety 2006 a 2016 debutovalo 436 k-pop skupin, nejvíce v roce 2012, kdy se jednalo o rekordních 63 skupin. Pouze několik málo z nich se ale stalo doopravdy populárními, a to právě díky reality show.¹⁷³ Jako příklady můžeme uvést před debutovou show chlapčeských skupin *2PM* a *2AM*, *HOT BLOOD*, nebo pořad *Sixteen*, ve kterém byly vybrány členky skupiny *TWICE*.

Jak již bylo zmíněno dříve, jihokorejské popové skupiny se skládají téměř výhradně z chlapců nebo naopak pouze z dívek. Většinou je členů více než pět, a to jak kvůli efektivnosti choreografií, tak kvůli velkému výběru a variabilitě členů. Důvod je jednoduchý a směřuje přímo na fanoušky, kteří tak mají možnost a větší pravděpodobnost, že si vyberou svého oblíbeného člena, díky kterému budou skupinu podporovat.¹⁷⁴ Při výběru *trainees* není důležité, aby každý z nich uměl rapovat, zpívat nebo tančit na vysoké úrovni. Záleží hlavně na tom, jak svými přednostmi doplňuje celistvost skupiny. Pokud společnost tvoří skupinu, do které už našla zpěváky i tanečníky, je běžné, že se její pozornost obrátí například na *trainees* z oblasti herectví. Ve finále je také rozhodující podoba člena a jeho charakter.¹⁷⁵ Není běžné, aby se ve skupině objevili dva vizuálně

¹⁷² KWAK, Yeon Soo, *89,000,000 'hallyu'fans worldwide* | TheKoreaTimes [online]. [cit. 14. 11. 2020]. Dostupné z: http://www.koreatimes.co.kr/www/art/2019/01/732_261877.html

¹⁷³ Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjLwbuFmvvsAhWj4IUKHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQA#v=onepage&q=ISBN&f=false>

¹⁷⁴ Hallyu Wave: How It All Started - Elite Asia Resource Centre. Home - Elite Asia Resource Centre [online]. Copyright © 2009 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: <https://resources.elitetranslations.asia/2017/01/04/hallyu-wave-started/>

¹⁷⁵ The History of Kpop, Chapter 9: Sugar, Spice, and Everything Nice - Choosing Group Members | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-9-sugar-spice-and-everything-nice->

podobní členové. Pokud ovšem nejde přímo o dvojčata, jako například v chlapecké skupině *Boyfriend* nebo v ženském seskupení *Crayon Pop*.¹⁷⁶

Televizní pořady jsou běžnými i dnes a doprovází idoly i po jejich debutu. Několik pořadů jako například *Weekly Idol*, *Idol Room*, *We Got Married* nebo *After School Club* je zaměřeno pouze na k-idoly. Skupiny či sólisté v nich můžou předvést mimo své písně i jiné talenty či na sebe něco prozradit. K-idolové mají také od roku 2010 svůj vlastní atletický šampionát (viz Obrázek 31), na kterém mezi sebou skupiny každý rok soutěží v disciplínách, jako je běh na různé vzdálenosti, skoky, rytmická gymnastika nebo dokonce basketball. Jednou z nejpůvodnějších disciplín je lukostřelba. Televizní pořady s celebritami jsou v Jižní Koreji neuvěřitelně populární. Mezi nejznámější show, ve kterých se objevují jak zpěváci k-popu, tak i herci či jiné slavné osobnosti, patří *Running Man*, *Knowing Bros*, *Infinity Challenge* nebo například *Welcome to the Jungle*, *Roomates*. Ovšem pro lidi z jiných zemí mohou působit poněkud hloupě a zbytečně násilně z důvodu odlišného humoru, který je Jihokorejčům vlastní.

Díky internetu jsou tyto pořady k dispozici i na sítích s titulky v různých jazycích. Internet je pro fanoušky k-popu hlavním komunikačním zdrojem a má zásluhu na rozšíření tohoto žánru. V roce 2007 byla založena webová stránka *allkpop*, ze které se postupně stala největší stránka poskytující informace o jihokorejských celebritách. Internetová stránka byla vytvořena dvěma muži jménem Paul Han a Johnny Noh s pomocí samotných fanoušků k-popu. Největší zásluhu na vzniku a úspěchu má velice schopný tým překladatelů a rychlé reakce redaktorů. Stránka *allkpop*, spolu se svými dalšími účty na různých platformách (Facebook, Instagram, My Space, Twitter), je jedním z hlavních organizátorů k-pop akcí. Pod stránku *allkpop* spadají i další informační média jako *Dramabeans* nebo *K-popped*. Podle zakladatelů stránky je zhruba 40% jejich návštěvníků ze Spojených států amerických, zbylých 60% pochází ze všech koutů světa.¹⁷⁷ Mezi další webové stránky o žánru k-pop patří *Soompi*, *Koreaboo* nebo *Daily K-Pop News*.¹⁷⁸ Velice výraznou skupinou fanoušků k-popu jsou tak zvaní *k-netizens*. Jedná

choosing-group-members/

¹⁷⁶ 6 idols who have identical twin siblings | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online].

Copyright © 2007 [cit. 14. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2019/12/6-idols-who-have-identical-twin-siblings>

¹⁷⁷ FITZSIMMONS Lorna a LENT A. John, *Asian popular culture in transition*, Routledge, USA 2013. ISBN 978-0-415-69284-7

¹⁷⁸ The Top 10 English-Based K-Pop News Sites - Best of 2020. Home - Seoulz [online]. Copyright © 2020 Seoulz. All rights reserved. Business Registration [cit. 08. 11. 2020]. Dostupné z: <https://seoulz.com/the-top-10-english-based-k-pop-news-sites-best-of-2020/>

se o velkou a vlivnou skupinu fanoušků z Jižní Koreje, aktivních na sociálních sítích. Často konzervativní a radikální názory *k-netizens* bývají v rozporu s pohledem fanoušků z ostatních částí světa.

Každá skupina či sólista má svůj tak zvaný *fandom*. Jedná se o všeobecné pojmenování skupiny fanoušků podporující určitého umělce. Každý *fandom* má vlastní jméno, které vymyslí buď samotní fanoušci, nebo ho určí skupina. Například fanoušci skupiny *BLACKPINK* se nazývají *BLINK*. Členové *fandomu* spolu většinou aktivně komunikují a domlouvají se na sítích na společných akcích či možnostech, jak své oblíbence podpořit. Mimo drobné dárky a dopisy posílají fanoušci vozy s občerstvením na natáčení, platí nemalé peněžní částky na vylepení billboardů v metru a na budovách či rovnou nechávají fotkami svých idolů polepit celou karosérii městských autobusů. Obličej k-pop idolů se objevují i na měnicích se velkoplošných obrazovkách po celém světě. *Fandomy* jsou běžná věc nejen v hudebním průmyslu. Největší *fandom* na světě tvoří například fanoušci knih a filmů *Harry Potter*. V hudbě má velký *fandom* třeba zpěvák Justin Bieber, jeho fanoušci si říkají *Beliebers*.

Fandomy mezi sebou soutěží a snaží se, aby jejich skupina či umělec byli na hudebním poli co nejúspěšnější. Proto se jejich pozornost soustředí hlavně na prodeje alb či *merche* k-pop hvězdy, prodej lístků a účast na koncertech nebo počet zhlédnutí videí k-pop interpreta, které se úzce pojí s tak zvaným *streamováním*. *Streamování* je běžný pojem na hudební scéně, kdy fanoušci sledují videoklip svého idola neustále dokola a zajistí tak navýšení počtu zhlédnutí. Největším přísunem peněz ovšem nadále zůstává prodej alb k-pop skupin. Momentálně zažívá hudební průmyslu úpadek kvůli světové pandemii viru COVID-19. Prodej k-pop alb ovšem roste více než kdy předtím. Filozofie fanoušků, otevřeně postavená na finanční podpoře idola, funguje a skupiny jako *Seventeen*, *BTS*, *BLACKPINK*, *NCT*, *TWICE*, *TXT*, nebo sólista skupiny *EXO*, Baek Hyun, prodali tento rok milióny kopií svých alb už v předprodeji.¹⁷⁹

Podpora je zřejmá také na živých vystoupeních, kdy mají fanoušci vždy nacvičených i několik tak zvaných *fanchantů*. Jedná se o výkřiky či zpěv předem domluvených slov, které vhodně doplňují danou píseň. Většinou *fanchanty* obsahují název a jména všech členů skupiny. Pokřiky se fanoušci učí sami skrze video či domluvou na internetu,

¹⁷⁹ Millions And Millions: Physical K-Pop Album Sales Stay Strong In 2020. Forbes [online]. Copyright © 2020 Forbes Media LLC. All Rights Reserved [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/tamarherman/2020/10/12/millions--millions-physical-k-pop-album-sales-stay-strong-in-2020/?sh=70fea5adbbaa>

většinou je doprovází i jednoduchá choreografie, zahrnující hlavně synchronizované mávání svítícími tyčinkami v barvě skupiny. K-pop idolové mají totiž i mimo oficiální název *fandomu* i danou barvu, kterou se reprezentují.

Podobně jako slovo *trainee* jsou mezi příznivci žánru i jiné pojmy, které v k-pop komunitě zdomácněly. Jedná se například o slovo *bias*, kterým fanoušci označují svého nejoblíbenějšího člena skupiny.¹⁸⁰ Existuje ale i tak zvaný *bias wrecker*, což je označení pro člena, jenž má velkou šanci stát se novým nejoblíbenějším idolem fanouška. Další známé termíny jsou například *aegyo*, slovo popisující roztomilé chování a výrazy idolů, nebo *center* označující člena, který je často ve středu choreografií a zároveň je i výraznou osobností skupiny.

Fanoušci pocítují jistou formu pýchy a hrdosti s každým úspěchem jejich oblíbené skupiny či sólisty. Odměnou je pro ně tedy samotná tvorba k-idola. Pocity fanoušků k interpretům se pohybují na hranici rodičovské a partnerské lásky. Podpora a snaha o spokojený a naplněný život interpreta k-popu je pro mnohé fanoušky často přednější než jejich osobní štěstí. Paradoxem je fakt, že idolové samotní nabádají pravidelně své příznivce, aby se starali o své zdraví, rodinu a osobní život, čímž jen prohlubují loajalitu a oddanost fanoušků.

7.3.1 *Fanservice, shipping* a homosexualita

K pobláznění fanoušků slouží i tak zvaný *fanservice*. Termín pochází z Japonska, konkrétně z oblasti kreslených komiksů *manga*.¹⁸¹ Jedná se o fiktivní scénáře, které jsou ke komiksu přidány později za účelem uspokojení fantazie čtenářů. Tvoří se tak fiktivní část už fiktivního příběhu. Velice často se jedná o fantazie romantické, až sexuální. Podobně funguje *fanservice* i v žánru k-pop. Jelikož jsou životy k-idolů veřejnou záležitostí, fanoušci si často ve svých fantaziích vytvářejí doplňující scénáře. K naplnění představ fanoušků napomáhají i samotné hudební společnosti, které určují koncept, zaměření, oblečení a styl skupiny. Jelikož jsou k-pop fanoušci převážně mladé ženy,

¹⁸⁰ LEE, Bina, K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

¹⁸¹ "Fan service" in Kpop and People Pleasing as a Marketing Tool | CoffeeBot Solutions. CoffeeBot Solutions | Digital Marketing Agency in Davao [online]. Copyright © 2019. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: <https://caffeinrobot.com/fan-service-k-pop-people-pleasing-marketing-tool/>

jakékoliv odhalení kůže, zejména horní části těla mužských idolů, mezi nimi vzbudí rozruch.

Oproti mužským idolům, kteří dnes už téměř běžně ukazují své svaly ve videoklipech, televizních show či na živých vystoupeních, jsou ženské k-pop interpretky často kritizovány za vyzývavé oblečení. V jihokorejské společnosti je považováno za neslušné, když ženy odhalují dekolt nebo záda, proto nejčastější modely ženských k-pop interpretů zahalují vrchní části těla. Za to ovšem odhalují značnou část nohou. Dualita a přístup jihokorejské společnosti k tomuto tématu je matoucí a často nedává žádný smysl. Dochází například ke kuriózním situacím, kdy dívky bez problému tančí ve velice krátkých sukních, ovšem v momentě, kdy jejich vystoupení skončí, zakryjí si odhalené nohy dekami či jiným kusem oblečení. Veřejná nahota dívek byla v Jižní Koreji vždy ožehavým tématem a většina Jihokorejců s ní stále není smířena i přes rozvoj země a vývoj ve společnosti.

Fanservice můžeme zpozorovat i v choreografiích k-popu, které obsahují svůdné až erotické taneční pohyby. *Sexy* choreografie se staly populárními ve druhé generaci k-pop idolů díky jménům jako *Rain* nebo *2PM*. Je důležité zmínit, že k-pop výrazně ovlivnil i názory a chování mužské populace Jihokorejců. Mladí muži v Jižní Koreji, zejména ve velkých městech, se pravidelně věnují svému zevnějšku. Velká většina mužů po vzoru k-idolů cvičí a posiluje, zajímá se o módu či používá make-up.

Určitou formou *fanservice* je i přehnaně roztomilé vystupování idolů a přímé setkání s fanoušky, tak zvaný *fanmeeting*. *Fanmeeting* umožňuje fanouškům potkat své idoly, potřást jim rukou nebo je dokonce obejmout. K-pop interpreti mohou prostřednictvím těchto událostí během několika hodin potkat osobně stovky fanoušků. Je běžné, že k-idolové oslovují své příznivce roztomilými přezdívkami či je přímo oslovují jako své přítelkyně či přítele.

Fanservice ovšem nekončí pouze interakcí mezi fanoušky a idoly. K-idolové jsou nabádáni svými společnostmi, aby velice úzce interagovali s ostatními členy své skupiny.¹⁸² Časté objímání, líbání na tvář či jiné drobné doteky mezi členy vzbuzují u fanoušků silné emoce a umocňují jejich zapálení pro danou skupinu. *Fanservice* může být i součástí tanenční choreografie skupiny (viz Obrázek 32). Z důvodu zastoupení pouze jednoho pohlaví ve skupinách se páry vytvářejí hlavně mezi stejným pohlavím.

¹⁸² "Fan service" in Kpop and People Pleasing as a Marketing Tool | CoffeeBot Solutions. CoffeeBot Solutions | Digital Marketing Agency in Davao [online]. Copyright © 2019. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: <https://caffainerobot.com/fan-service-k-pop-people-pleasing-marketing-tool/>

Členové, kteří jsou mezi fanoušky populární jako pár, jsou označeni slovem *ship*. Pár je následně pojmenován spojením jmen členů, například členové skupiny *EXO*, *Chan Yeol* a *Baek Hyun* mají *ship* jméno *ChanBaek* či *BaekYeol*. *Shipping* k-idolů je mezi fanoušky naprosto běžný a samotné chování zpěváků ho pouze umocňuje. Skutečnost, že je toto počínání podporováno právě v Jižní Koreji, v zemi, která je obecně stále velmi homofobní, je naprosto neuvěřitelná.¹⁸³

Mezi formy *shippingu* patří tvorba videí, kreslení či velice populární psaní fiktivních povídek, tak zvaných *fanfikcí*. Jednou z největších webových stránek pro psaní povídek obecně je *Archive Of Our Own*, jinak také *AO3*, kde se momentálně nachází skoro sedm miliónů prací. Na stránce je přes čtyřicet tisíc aktivních *fandomů* různých filmů, seriálů, knížek, zpěváků, skupin, celebrit, videoher a dalších. *Fanfikcí*, popisující fiktivní příběhy k-idolů, je zde umístěno přes 350 000.¹⁸⁴

¹⁸³ National Assembly fails to hold debate on comprehensive anti-discrimination legislation : National : News : The Hankyoreh. English Edition : The Hankyoreh [online]. Copyright © The Hankyoreh. All rights reserved. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: http://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_national/896150.html

¹⁸⁴ Archive of Our Own [online]. [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/media>

8. Odvrácená strana k-popu

Jižní Korea, jakožto konzervativní stát, prošla některými společenskými změnami později než některé země v USA nebo v Evropě. Za to ovšem v mnohem kratší době. Není tedy divu, že hlavně v začátcích zamával se světem k-popu i drobný společenský přešlap hvězd jako neuctivé chování na veřejnosti nebo vyzývavé oblečení. Asijská společnost je vysoce soutěživá a zejména mladá generace se dá jen ztěžka odradit od dosažení svého cíle. Je to také jeden z důvodů, proč jsou nároky ve škole, práci či kariéře tak vysoké.

8.1 Smlouvy a povinnosti k-idolů

Časté globální konkurzy jihokorejských hudebních společností jim poskytují téměř neomezený přísun nových mladých talentů. Pokud jsou na nich mladí lidé úspěšní, stanou se z nich *trainees*, ti ovšem nemají ani zdaleka vyhráno. Ze všech *trainees* v Jižní Koreji totiž debutuje necelé 0,1 % šťastlivců.¹⁸⁵ Vysoká konkurence, konzervativní styl života Jihokorejců a náročnost společnosti se promítá i do smluv *trainees* a k-idolů hudebních společností. V začátcích k-pop žánru byly smlouvy natolik přísné, že se nacházely na hranici dodržování základních lidských práv. Zakazovaly *trainees* téměř veškeré aktivity mimo společnost a školu a ani nezaručovaly, že *trainees* debutují. Mladí lidé, kteří trénovali na to stát se k-idolem, bydleli společně ve velice malých bytech či domech, které jim pronajala společnost. Ta se samozřejmě snažila co nejvíce ušetřit, jelikož jí *trainees* nijak nevydělávali žádné peníze, proto nebylo ojedinělé, že mladí lidé spali na zemi v extrémně malých prostorách. Běžným byl také zákaz používání mobilního telefonu, kontakt s rodinou či vlastní nákupy potravin. *Trainees* také nedostávali žádnou finanční odměnu a byli závislí na penězích od svých rodin. Navíc se zadlužili společností, které jim poskytovaly základní ubytování a jídlo. Smutným faktem je i dnes to, že *trainees* jsou oslovováni čísly nebo přezdívkami, které jsou jim při přijetí do společnosti přiděleny, ne svými vlastními jmény.¹⁸⁶

¹⁸⁵ Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKewjLwbuFnvvsAhWj4IUKHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQAg#v=onepage&q=ISBN&f=false>

¹⁸⁶ 'I could have been a K-pop idol - but I'm glad I quit' - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2020 BBC. The BBC is not responsible for the content of external sites. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/stories-51476159>

Alarmující je také fakt, že většina *trainees* není připravená na obyčejný život mezi lidmi. Z důvodu jejich každodenního několikahodinového tréninku, odloučením od rodiny v mladém věku a naprosté závislosti na své společnosti se o sebe neumí samostatně postarat. Pokud se běžné činnosti jako vaření, praní, nakupování či jiné nenaučí před životem *trainee*, vědomosti získají až o dost později. V některých jihokorejských televizních show s idoly je proto možné vidět, jak mladí a talentovaní idolové ve svých dvaceti pěti letech neumí například nakrájet cibuli.

Trainees, kteří se dokázali ve společnosti zviditelnit a zaujmout, debutovali jakožto sólisté či ve skupině. Podmínky jejich smlouvy, jakožto nově debutujících k-idolů, se skoro nezměnily a svůj první honorář obdrželi až po splacení dluhu společnosti. Tak zvané „otrokářské kontrakty“ byly často uzavírány na více než deset let a mladé lidi připravily o téměř veškerou svobodu. Skupina *TVXQ* měla například smlouvu se společností SM Entertainment na dobu neuvěřitelných třinácti let. Právě délka kontraktu byla jedním z důvodů, proč skupina společnost zažalovala.

V průběhu let došlo ke zmírnění podmínek ve smlouvách pro umělce, zejména díky jihokorejské správní organizaci *Korea Fair Trade Commission*, která v roce 2009 zavedla standardy pro smlouvy tohoto typu. Ovšem skutečnost nulového finančního ohodnocení platí ve většině hudebních společností dodnes a je běžné, že k-idolové v prvních letech své existence splácejí dluh společnosti. Pokud se ovšem skupina či sólista stanou opravdu populárními, nejsou už tolik limitováni. Mohou navštěvovat běžně své rodiny a vlastnictví chytrého telefonu se stává dokonce povinností kvůli časté aktivitě na sociálních sítích a komunikaci s fanoušky. Na druhou stranu pro *trainees* se moc věcí nezměnilo. Hudební společnosti mají stále vyšší nároky, protože mezi mladými talenty je obrovská konkurence. Je běžné, že *trainees* vstávají v brzkých ranních hodinách, aby stihli několik hodin nácviku tance před tím, než jim začne škola. Po škole se vrací do společnosti, kde trénují až do pozdních večerních hodin, což jim nechává minimální čas na plnění školních povinností a spánek. Také nemají žádné prázdniny, a například i přes jinou než heterosexuální orientaci ji nemohou projevovat.

Další důležitým bodem smluv je vzhled k-idolů. S častým tréninkem jde ruku v ruce i posilování a držení extrémních diet. Mezi nejznámější patří například jídelníček zpěvačky *IU*, která po dobu několika týdnů jedla denně pouze jedno jablko, batát a vypila proteinový nápoj. Diety jsou běžné i mezi mužskými idoly. Člen skupiny *Big Bang*, *T. O. P.*, zhubl přes dvacet kilogramů za pouhých čtyřicet dnů. Pil pouze vodu a jedl fazolovou

pastu.¹⁸⁷ K-idolové se neustále potýkají s kritikou svého vzezření, a to jak ze strany vedení společnosti, která je zastupuje, tak i ze strany jihokorejských fanoušků. Příznivci skupin v Jižní Koreji jsou totiž daleko více kritičtí než fanoušci ve světě, zejména z důvodu vysokých standardů krásy.

Mimo k-pop je jedním z největších vývozních artiklů Jižní Koreje prodej kosmetiky a oblečení. Je tomu tak právě zásluhou celebrit na hudební scéně, propagujících produkty módního světa svými videoklipy, účinkováním v televizních show či reklamách. O produktech, kterým idolové propůjčí svou tvář, rozhoduje jejich společnost. Mezi obyčejnými Korejci jsou díky tomu běžné pravidelné denní procedury týkající se vzhledu. Asi nejčastější je péče o pleť, jejíž denní a noční čištění se skládá hned z několika kroků. Stejně tak starost o vlasy, oblečení a make-up, to vše je zásluhou k-pop umělců, kteří produkty a procedury s nimi spojené propagují. Jen v USA se dovoz jihokorejských kosmetických produktů od roku 2016 každoročně zvyšuje o 50%.¹⁸⁸

Součástí perfektního vzezření k-idolů jsou i plastické operace. Jižní Korea je známá pro své výborné výsledky právě v oblasti plastické chirurgie. Hudební společnosti často využívají lékařských zákroků k vyladění drobných nedostatků idolů, zejména v oblasti obličeje. Zcela běžnými jsou operace nosů, brad a víček, nebo bělení pokožky. U žen jde také často o plastické změny v oblastech prsou a stehů. K-idol může odmítnout, ale finální slovo má vždy společnost. Dnes už jsou plastické operace v Jižní Koreji běžné, 80% žen i mužů v Jižní Koreji považuje tyto plastické zákroky za přijatelné.¹⁸⁹

K-pop hvězdy často trénují do úplného vyčerpání. Čínská část členů skupiny *EXO* například žalovala společnost SM Entertainment nejen z důvodu téměř nulového finančního ohodnocení, ale také kvůli poničenému zdraví. Společnost zanedbávala nejen produkci čínské podskupiny *EXO-M*, ale nedbala ani jejich zdravotního stavu. Člen Huang Zitao například utrpěl několikrát zranění nohy, které kvůli aktivitě skupiny a tréninku nikdy nedoléčil a opakovaně končil na vozíčku či s berlemi.

K-idolové nesmí být také spojováni s pitím alkoholu, neslušným chováním či užíváním

¹⁸⁷ 8 K-Pop idol diets that will shock you | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2018/09/8-k-pop-idol-diets-that-will-shock-you>

¹⁸⁸ Moving forward from K-pop, it's the K-beauty era. Home - The Urban Watch Magazine – The Urban Watch Magazine [online]. Copyright © 2018 The Urban Watch Magazine, All rights Reserved. [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <http://theurbanwatch.com/fashion/moving-forward-from-k-pop-its-the-k-beauty-era/>

¹⁸⁹ Moving forward from K-pop, it's the K-beauty era. Home - The Urban Watch Magazine – The Urban Watch Magazine [online]. Copyright © 2018 The Urban Watch Magazine, All rights Reserved. [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <http://theurbanwatch.com/fashion/moving-forward-from-k-pop-its-the-k-beauty-era/>

drog. Jelikož jde o veřejné postavy, které mají být vzory pro mladé lidi, jsou tyto činnosti zakázány. Navíc většina idolů nedovršila plnoletosti, tudíž by jejich jednání bylo nelegální. Velkou část k-pop světa tvoří i skandály týkající se milostného života hvězd. Vzhledem k životu *trainees*, na který volně navazuje debut a zaneprázdněný program k-idola, není prakticky skoro vůbec možné vytvořit si jakýkoli milostný vztah jinde než přímo v mateřské společnosti. Proto je vždy velkým tématem veřejnosti zpráva o možném milostném vztahu mezi hvězdami. Nutno ovšem podotknout, že jde často o marketingový tah společností, které se jen snaží upoutat pozornost na své umělce.

8.2 Genderová diskriminace

V Jižní Koreji mají dominantní postavení muži. Patriarchální společnost se projevuje v denním životě Jihokorejců i v kultuře, a podmínky pro muže a ženy jsou odlišné. I přes svůj obrovský rozvoj, zejména v posledních letech, jsou ženy stále spíše v domácnosti a jejich snahy na pracovním poli jsou potlačovány ze strany silnějšího pohlaví. Fakt, že jsou ženy brány pouze jako sexuální objekty, se projevuje i v hudebním průmyslu. Na dívky v k-popu jsou kladeny mnohem větší nároky než na muže, a to i přesto, že žánr k-pop působí vyrovnaně. Co se k-idolů týče, konkurence mezi dívčími *trainees* je mnohem větší, protože pro ně není tak snadné najít si loajální fanoušky jako je tomu u mužských idolů.

Na ženy v k-pop je vynakládán mnohem větší tlak, co se jejich zevnějšku týče. Jak už bylo několikrát zmíněno, Jižní Korea, podobně jako jiné asijské země, má určitou představu o standardu přirozené krásy. Na rozdíl od mužů, u kterých je výhodou, když je každý jiný a svým způsobem jedinečný, u ženských k-idolů jde spíše o určitý ideál krásy, který musí splňovat každá členka. Také je výhodou, když jsou všechny členky stejně vysoké a hubené, aby byl efekt jednodlosti při choreografiích ještě větší. Průměrná váha ženských idolů v Jižní Koreji je 46,4 kilogramů, výška okolo 165 centimetrů.¹⁹⁰ Mezi *trainees* je běžné pravidelné vážení, hlavně u žen, kdy určitý vedoucí veřejně ohlásí váhu každého. Bez ohledu na výšku a stavbu těla je považováno za povinnost držet si váhu pod 47 kilogramy. Závisí na tom i přiděl potravy pro *trainees*. Není tedy neobvyklé, že ženy

¹⁹⁰ KPop Female Idols (by weight from lightest to heaviest) - K-Pop 2020 updated. RList - Curate, share and rank things in a list [online]. Copyright © [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://rlist.io/l/k-pop-female-idols-by-weight->

v hudebním průmyslu Jižní Koreje pravidelně bojují s mentálními nemocemi jako je bulimie a anorexie, či mají prakticky neexistující menstruační cyklus.¹⁹¹

Kvůli velké konkurenci mezi ženskými *trainees* je mezi nimi běžná i šikana. Sabotování úspěchu či psychické a fyzické týrání je realitou i ve skupinách, které už oficiálně vstoupily na mola slávy. Mezi nejznámější případy patří skandály dívčích skupin *T-ara* (2012) a *AOA* (2020), kdy docházelo k šikaně mezi členkami. Oběti až po několika letech zveřejnily pravdu a vyhledaly psychiatrickou pomoc.

8.3 Největší skandály k-popu

S přímou návazností na přístup k ženám v hudebním průmyslu souvisí i největší skandál v historii k-popu. Kauza s názvem *Burning Sun* byla pojmenována podle nočního v klubu ve čtvrti Gangnam, hlavního města Soul, a otřásla základy tohoto žánru. Jedním z majitelů klubu se stal člen chlapecké skupiny *Big Bang*, *Seungri*, který byl v té době stále aktivní hvězdou šoubyznysu. Klub se stal středem skandálu, protože se v jeho prostorách odehrávaly nelegální činnosti jako peněžní podvody, podplácení policie, prostituce, sexuální napadení a znásilnění, voyeurismus, prodej a užití drog či násilí na zákaznících.¹⁹²

V lednu roku 2019 bylo policii nahlášeno sexuální obtěžování mladé ženy právě v klubu *Burning Sun*. Svědci uvedli, že se zaměstnanci klubu nesnažili oběti pomoci, ba naopak, chtěli zabránit ostatním návštěvníkům klubu, aby ženu zachránili. Při vyšetřování police objevila několik dalších důkazů týkajících se nelegálních činů a klub byl podroben detailnímu prošetření. Pozornost na sebe upoutaly zejména k-pop celebrity, které byly s klubem přímo spojeny. Mimo *Seungriho* se na nelegálních činnostech podílel i člen kapely *Drug Restaurant*, Jung Joon Young, díky jehož telefonu se objevilo několik usvědčujících konverzací a důkazů. V konverzacích figurovaly další osobnosti k-pop světa jako kytarista kapely *FT Island*, Choi Jong Hoon, zpěvák a kytarista kapely *CNBLUE*, Lee Jong Hyun, a člen k-pop skupiny *Highlight*, Yong Jun Hyung.¹⁹³

¹⁹¹ 'I could have been a K-pop idol - but I'm glad I quit' - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2020 BBC. The BBC is not responsible for the content of external sites. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/stories-51476159>

¹⁹² Seungri, former Big Bang member, indicted on prostitution charges - CNN. CNN International - Breaking News, US News, World News and Video [online]. Copyright © [cit. 03. 12. 2020]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2020/01/30/asia/seungri-indict-k-pop-intl-hnk/index.html>

¹⁹³ Burning Sun Scandal: A Timeline of Allegations, Arrests and Involvement of Several K-Pop Stars [Updated] | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright ©

S dívkami v k-pop průmyslu je bohužel často zacházeno jako se zbožím. Jedná se hlavně o dívčí *trainees*, které se chtějí dostat do významné, hudební společnosti nebo do hledáčku některého ze slavných agentů či producentů. *Seungri* si toho byl vědom a skrze svůj klub poskytoval, spolu s ostatními, služby mladých dívek bohatým a vlivným lidem. Samotný telefon a konverzace v aplikaci KakaoTalk se staly v případě klíčovými, zvláště když fanoušci upozornili policii na fakt, že už v roce 2016 se v rádiové show *Radio Star* zmínil jihokorejský rapper *ZICO* o tak zvaném *Golden phone*. Rapper uvedl, že Zlatý telefon, který zpěvák Jung Joon Young vlastní, je používán pouze pro důležité konverzace s vlivnými osobnostmi ze světa jihokorejského šoubyznysu či politiky. V té době *ZICO* netušil, k čemu daný telefon slouží.¹⁹⁴ Mimo usvědčující konverzace se v telefonu také nacházely soubory jako videa, audio nahrávky či fotky zneužitých dívek. Policie také objevila obrovské množství nahrávek ze skrytých kamer. Jednalo se převážně o záznamy sexuálního styku a zneužívání dívek v motelech či jiných prostorách. Policie v březnu roku 2019 uvedla, že kolem 1600 lidí bylo natáčeno při sexuálních hrátkách, které byly přenášeny v živém vysílání platícím zákazníkům.¹⁹⁵

Seungri se stal kuplířem a své skryté impérium postavil na zoufalství mladých dívek, které chtěly zlepšit své postavení v hudebním průmyslu. Dnes již bývalý člen skupiny *Big Bang* poskytoval *trainee* vlivným osobám ze seznamu uloženého ve Zlatém telefonu. Díky kauze *Burning Sun* se otevřelo i několik starých případů, například případ ministra spravedlnosti, Kim Hak Eui, který byl v roce 2013 po zveřejnění video nahrávky obviněn ze znásilnění ženy v domě další vlivné osobnosti Jižní Koreje, byznysmena Yoon Jung Cheona.

Případ byl i přes usvědčující video smeten ze stolu a záznam označen za neprůkazný. Ovšem díky skandálu klubu byl znovu otevřen a bývalý politik znovu čelil obviněním. Bohužel se tak nestalo v tragickém případě herečky Jang Ja Yeon, která v roce 2009 spáchala sebevraždu. Zanechala po sobě několikastránkový dopis, ve kterém

2020 Billboard Media, LLC. All rights reserved. BILLBOARD is a registered trademark of Billboard IP Holdings, LLC [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8503818/burning-sun-scandal-timeline-seungri-jung-joon-young>

¹⁹⁴ Zico's past comments about Jung Joon Young's 'golden phone' regains attention | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2019/03/zicos-past-comments-about-jung-joon-youngs-golden-phone-regains-attention>

¹⁹⁵ Seungri, former Big Bang member, indicted on prostitution charges - CNN. CNN International - Breaking News, US News, World News and Video [online]. Copyright © [cit. 03. 12. 2020]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2020/01/30/asia/seungri-indict-k-pop-intl-hnk/index.html>

identifikovala dvacet jmen vlivných mužů z korejského zábavního průmyslu a politiky, se kterými byla svou agenturou nucena k sexuálnímu styku.¹⁹⁶

Jung Joon Young byl odsouzen k šesti letům ve vězení a Choi Jong Hoon k pěti, oba za znásilnění a poskytování video nahrávek a fotek nevhodného obsahu.¹⁹⁷ Oproti tomu *Seungri*, tvář celého případu *Burning Sun* a člověk s minulostí sexuálního obtěžování, užití drog a podobně, nebyl stále postaven před soud. I přesto, že byl v lednu roku 2020 obviněn z organizované prostituce a kuplířství a dalších nelegálních činností, nastoupil v březnu do armády, kde nyní plní svou dvouletou vojenskou službu.¹⁹⁸¹⁹⁹ Veřejnost diskutuje o případném vlivu jeho kontaktů, sahajících až mezi politické lídry Jižní Koreje. Kauza *Burning Sun* naprosto rozvrátila pohled veřejnosti na hudební žánr k-pop a jeho svět. Upozornila na genderovou diskriminaci Jižní Koreje, zneužití patriarchální moci vysoce postavených, vznik jihokorejské mafie a také vrhla temné světlo na všechny k-pop idoly. Se skandálem se pojí mnoho dalších jmen k-idolů, kteří byli nuceni zanechat své kariéry na hudebním poli nebo jsou momentálně v ústraní.

Mezi ostatní skandály, které před celou kauzou *Burning Sun* zasáhly k-idoly, patří samozřejmě již dříve zmíněné žaloby společností ze stran skupin a umělců, odchod členů ze skupin, nevhodné chování či užití drog. Skandály tohoto typu ovšem nejsou v k-popu běžné, a proto byly vždy tolik šokující. S užitím drog jsou spojeni hlavně další členové skupiny *Big Bang*, *T. O. P.* a *G-DRAGON*, kteří byli několikrát obviněni z kouření marihuany na veřejnosti. Další člen skupiny, Dae Sung, svou rychlou jízdou v autě usmrtil motorkáře, který neopatrnou jízdou spadl na vozovku. Ani jeden ze členů nebyl ovšem nikdy usvědčen ani potrestán dle zákona.²⁰⁰

¹⁹⁶ The Burning Sun scandal that torched South Korea's elites | The Interpreter. Lowy Institute [online]. Copyright © Copyright 2020 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/burning-sun-scandal-torched-south-korea-s-elites>

¹⁹⁷ K-pop Singer Sentenced to 6 Years in Jail for Rape - World en.tempo.co. Tempo.co English - En.tempo.co [online]. Copyright © 2017 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://en.tempo.co/read/1278113/k-pop-singer-sentenced-to-6-years-in-jail-for-rape>

¹⁹⁸ Burning Sun Scandal: A Timeline of Allegations, Arrests and Involvement of Several K-Pop Stars [Updated] | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard Media, LLC. All rights reserved. BILLBOARD is a registered trademark of Billboard IP Holdings, LLC [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8503818/burning-sun-scandal-timeline-seungri-jung-joon-young>

¹⁹⁹ What happened to K-pop star Seungri? A look at how sex, money and drugs ended former Big Bang member's career | MEAWW. MEAWW - Media, Entertainment, Arts, WorldWide [online]. Copyright © 2019 MEAWW All rights reserved [cit. 29. 11. 2020]. Dostupné z: <https://meaww.com/seungri-where-is-he-kpop-sex-scandal-burning-sun-military-assault-big-bang-boy-band-korea-member>

²⁰⁰ Police say Daesung killed motorcyclist | Travel.cnn [online]. Copyright © 2015 Cable News Network. [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <http://travel.cnn.com/seoul/life/police-say-daesung-killed-motorcyclist-korean-internet-explodes-440804/>

Mezi nejtragičtější události v k-popu patří sebevraždy mladých lidí z hudebního a zábavního průmyslu. V roce 2017 byl v pronajatém bytě nalezen v bezvědomí člen skupiny *SHINee*, Kim Jong Hyun, který se přiotrávil oxidem uhličitým. I přes snahu záchranářů v nemocnici otravě následně podlehl. Bylo mu teprve dvacet sedm let.²⁰¹ Mladý muž trpěl depresemi ve spojitosti se slávou a vysokými nároky na hvězdy k-pop průmyslu. Jeho sebevražda otřásla hvězdami i fanoušky k-popu. Ke zmíněné situaci žen v Jižní Koreji se váže smutný osud mladé zpěvačky *Sulli*, vlastním jménem Choi Jin Ri. Mladá dívka, bývalá členka dívčí k-pop skupiny *f(x)*, se nikdy nebála vyjádřit veřejně svůj názor a z toho důvodu byla častým terčem nenávistných útoků ze strany fanoušků a lidí na internetových sítích. Dívka ovšem ve svých dvaceti pěti letech tlak veřejnosti neustála a v roce 2019 byla nalezena mrtvá ve svém bytě.²⁰² Sebevraždy obou mladých lidí upozornily na mentální zdraví korejských pop idolů a obrovský tlak veřejnosti, který je na k-idoly kladen. Pohřeb zpěváka Kim Jong Hyuna byl z důvodu velké účasti hvězd v hledáčku novinářů a záběry z něj šokovaly fanoušky po celém světě. Pohřeb mladé *Sulli* byl soukromý.²⁰³ O těžkostech a trápení mladé dívky promluvila v lednu roku 2020 její přítelkyně, také členka skupiny *f(x)*, Liu Amber, v americké show *CBS This Morning*, kdy upozornila na problém rostoucí kyberšikany, které musí čelit téměř každý idol.²⁰⁴

8.4 Anti a *sasaeng* fanoušci

Ani fanoušci k-popu nejsou bez poskvrny. Existuje totiž velice tenká linie mezi oddaností a nadšením fanouška a fanatismem, u příznivců hudebního žánru k-pop především. Díky *fanservice* k-idolů je mezi fanoušky běžné, že se pasují do role partnerů a jsou s k-pop hvězdami v imaginárním vztahu. Proto mají idolové zakázáno být v partnerském vztahu

²⁰¹ K-pop stars suicide note reveals depression that consumed him | Washingtonpost [online]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2017/12/19/k-pop-stars-suicide-note-reveals-depression-that-consumed-him-pressures-of-fame/>

²⁰² How K-pop stars death reveals truth about our society | Washingtonpost [online]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/opinions/2019/10/15/how-k-pop-stars-death-reveals-truth-about-our-society/>

²⁰³ Private funeral for K-pop singer Sulli, police find notepad detailing her thoughts on life, Entertainment News & Top Stories - The Straits Times. [online]. Copyright © 2020 Singapore Press Holdings Ltd. Co. Regn. No. 198402868E. All rights reserved [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/private-funeral-for-k-pop-singer-sulli-police-find-notepad-detailing-her>

²⁰⁴ f(x)'s Amber Liu speaks to 'CBS This Morning' about The Dark Side of KPOP | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2020/01/fx-amber-liu-speaks-to-cbs-this-morning-about-the-dark-side-of-kpop>

či se často scházet se zástupcem opačného pohlaví. Pro fanoušky je milostný vztah idola něco jako zrada, kterou někteří nedokáží přenést přes srdce. Jako příklad můžeme uvést člena skupiny *EXO*, *Chena*, který na začátku roku 2020 oznámil, že se bude ženit se svou dlouholetou přítelkyní. Tento fakt rozčílil jeho příznivce natolik, že několik fanoušků uspořádalo protest před budovou společnosti SM Entertainment a požadovalo odchod *Chena* ze skupiny. Ovšem drtivá většina fanoušků idola podpořila, *Chen* se oženil a stal se také brzy otcem. Velice tomu napomohl i fakt, že *EXO* je jednou z prvních skupin třetí generace a má tím pádem i starší, vyspělejší fanoušky. Podobná situace by pro mladšího idola nebyla takto jednoduchá.²⁰⁵

Existují celkem tři druhy k-pop fanoušků. První skupina je nejpočetnější a jedná se o klasické bláznivé fanoušky, kteří idolům nechtějí ublížit a snaží se je co nejvíce podporovat. Úrovně jejich loajálnosti se liší, ale ve finále jim jde hlavně o úspěch a spokojenost idola. Druhou skupinou jsou tak zvaní anti fanoušci. Jejich cíl je sabotovat jakoukoli snahu, tvorbu či úspěch idolů, jak v realitě, tak na sociálních sítích. Často vytvářejí falešná obvinění na internetu, falšují fotky idolů a bohužel se jim mimo mentální újmu snaží ublížit i fyzicky. V roce 2006 se anti fanyanka pokusila otrávit k-idola jménem Yun Ho, člena skupiny *TVXQ*. Mezi občerstvením pro skupinu zasláným fanynkami se objevila i láhev džusu adresovaná právě zpěvákovi. Do tohoto nápoje anti fanyanka přidala lepidlo a zpěvák musel být okamžitě po jeho požití převezen do nemocnice, kde se podařilo jeho život zachránit. *Fandom* skupiny *TVXQ* hned po incidentu zmobilizoval všechny své členy s úmyslem předvést zodpovědnou osobu před soud. Fanoušci pracovali rychleji a efektivněji než policie a anti fanyanka se kvůli obrovskému nátlaku, výhružkám a strachu o svůj vlastní život sama přihlásila na policii. Zpěvák Yun Ho po incidentu trpěl panickými záchvaty a nedokázal dlouhou dobu pít džus či podobné tekutiny. I přesto se rozhodl anti fanyнку nežalovat a své fobie překonal.²⁰⁶

Již v první generaci k-popu anti fanoušci vzbudili mezi idoly strach. Výhružky smrtí či balíčky nevhodného, explicitního obsahu byly obdrženy několika idoly a skupinami. Člen skupiny *Super Junior*, Han Geng, například obdržel otrávený dort spolu s krabicí od krve,

²⁰⁵ EXO's Chen is officially a dad! | SBS PopAsia. SBS TV | SBS Radio | SBS On Demand, news, sport, food, movies [online]. Dostupné z: <https://www.sbs.com.au/popasia/blog/2020/04/29/exos-chen-officially-dad>

²⁰⁶ TVXQ's Yunho Reveals Details Regarding Poisoned Orange Juice from an Anti-fan Several Years Ago | Channel-K - Part 2. Channel-K | Your Best Korean News, Entertainment, Music & Fashion Website [online]. Copyright © channel [cit. 03. 12. 2020]. Dostupné z: <https://channel-korea.com/tvxqs-yunho-reveals-details-regarding-poisoned-orange-juice-from-an-anti-fan-several-years-ago/2/>

ve které se nacházel nůž a jeho fotografie.²⁰⁷ Anti fanoušci a jejich šikana na internetu je bohužel i jeden z důvodů, proč spousta slavných bojuje s mentálními problémy a depresí. Několik událostí kvůli výhrůzkám smrti musela zrušit i skupina *BTS*. Tanečník skupiny, Ji Min, byl v USA častým terčem těchto hrozeb. Do vyšetřování kyberšikany a přímé agrese mířené na idola se zapojila i policie.

Třetím druhem fanoušků jsou tak zvaní *sasaeng*. Jedná se o fanatické fanoušky, kteří milují idoly natolik, že absolutně nerespektují jejich soukromí a nebojí se kvůli nim porušit zákon. Fanoušci tohoto typu si například pronajímají taxíky a celý den idoly sledují. Sledování v autech už několikrát vyústilo v lehké autonehody. *Sasaeng* fanoušci jsou schopni si obstarat rozvrh akcí a povinností k-idolů, jejich osobní telefonní čísla nebo přístup k jejich účtům na sociálních sítích. Tyto informace prodávají dál nebo je využijí samotní, kupují si například letenky na stejné lety jako jejich idolové a fotí je ve spánku. *Sasaeng* se také nejednou vloupali do bytů či domů idolů, kde buď ukradli jejich osobní věci, zejména oblečení, nebo idoly sledovali či se jich dotýkali ve spánku. Takovouto invazi do soukromí zažil například člen skupiny *JYJ*, Kim Jae Joong, kdy se ve svém bytě probudil vedle cizí osoby. *Sasaeng* fanoušci jsou agresivní a zejména na veřejných akcích skupiny idoly různě tahají a strkají. Hlavní zpěvačku Tae Yeon skupiny *SNSD* se pokusil *sasaeng* fanoušek unést přímo z pódia během vystoupení v roce 2017.²⁰⁸ Obličej těchto nejradikálnějších *sasaeng* fanoušků jsou idolům většinou známé a oni i ochranka jsou vůči nim na pozoru.²⁰⁹ Člen skupiny *EXO*, Su Ho, svou *sasaeng* fanynku zná dokonce jménem. Japonka Rion neustále napadá jeho soukromí a sexuálně idola obtěžuje. Podobně se chovají i *sasaeng* fanynky skupiny *BTS*, známé pod přezdívkami *Lu Yao* a *LChan*. Společnost Big Hit proti nim ovšem už podnikla několik právnických kroků.²¹⁰ Jak bylo zmíněno v sedmé kapitole této práce, skupiny a idolové mají oficiální barvy a loga. S tímto se pojí oficiální svítící tyčinky a orby, tak zvané *lightsticky*, které fanoušci

²⁰⁷ 10 Times Idols Were Victims of Anti-Fans - Quietly. [online]. Copyright © 2020 Quietly Media, Inc. [cit. 27. 11. 2020]. Dostupné z:

<https://www.quiet.ly/list/share/uDWjVoAxPt0LIa8X9KmFr2qgrj2VrAmQjkG0BXFdA9w-10-times-idols-were-victims-of-anti-fans?settingsId=1%26width%3D500%26type%3Dcards>

²⁰⁸ Taeyeon Was Once Nearly Kidnapped While Performing On Stage - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/stories/taeyeon-once-nearly-kidnapped-performing-stage/>

²⁰⁹ SEOUL Magazine, ISSUE NO. 179, Kim Hyunggeun (Hank Kim), Seoul Collection, [online]. Jižní Korea, 2018. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=zA5dDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

²¹⁰ Here Are 4 Of K-Pop's Most Infamous Sasaeng Fans - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 06. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/lists/4-kpops-infamous-sasaeng-fans/>

kupují, aby idoly podpořili zejména na koncertech. Díky jedné barvě a tvaru *lightsticku* se pod pódiem objevují tak zvané *oceány* (viz Obrázek 33), kdy fanoušci zároveň svítí a mávají právě se svítícími *lightsticky*. Tato forma podpory v k-popu se stala fenoménem všech hudebních žánrů. Mezi nejznámější *oceány* patří rudý *oceán* skupiny *TVXQ* a jejich *fandomu Cassiopea*, zlatý *oceán fandomu VIP*, který patří skupině *Big Bang* či růžový *oceán fandomu SONE*, dívčí skupiny *SNSD*. *Fandom* skupiny *EXO*, *EXO-L*, je známý svou tvorbou obrázků, jmen členů či povzbudivých slov právě za pomoci *lightsticků*. Ovšem *lightsticky* mají sílu vyjádřit i nespokojenost fanoušků a dokáží zosobnit nejděsivější vizi k-idolů, černý *oceán*. Jedná se o otevřený protest fanoušků, kteří při koncertu vypnou své *lightsticky*, aby ukázali nesouhlas s chováním idolů. Fanoušci jsou při něm také naprosto potichu. V historii k-popu byl ovšem pouze jeden opravdový černý *oceán*. V roce 2008 vlnu nenávisti pocítila skupina *SNSD*, která se jakožto první velká dívčí skupina, stala středem negativní pozornosti fanoušků chlapeckých skupin. Černý *oceán* způsobil několika měsíční odmlku vystupování skupiny *SNSD*.²¹¹ Ostatní snahy o černý *oceán* nebyly nikdy zcela naplněny díky loajlnosti a podpoře fanoušků skupin.

²¹¹ The Infamous SNSD Black Ocean at Dream Concert- What Actually Happened? | Channel-K. Channel-K | Your Best Korean News, Entertainment, Music & Fashion Website [online]. Copyright © channel [cit. 25. 11. 2020]. Dostupné z: <https://channel-korea.com/snsd-black-ocean/>

9. K-pop v České republice

Do České republiky se k-pop začal dostávat během druhé vlny k-pop umělců, díky velkému zastoupení fanoušků japonského anime, kultury, hudby a filmů v ČR a sociálním sítím. Díky skrytým algoritmům na internetu byl k-pop nabízen v souvislosti s japonskou tematikou, zejména fanouškům j-popu. Internet a sociální sítě byly hlavním zdrojem informací k těmto tématům. Diváci, kteří viděli japonské a korejské hudební videoklipy poprvé, většinou zaskočil zejména zvláštní vzhled zpěváků. K-pop se ovšem brzy odlišil od j-popu složitými tanečními choreografiemi a upravenější vizáží svých hvězd, což byly hlavní důvody, proč hodně fanoušků začalo upřednostňovat právě korejský pop.

Fanoušci se většinou nechtěli veřejně svěřovat se svými hudebními preferencemi. Zženštilý vzhled idolů, anime účesy, používání make-upu či tanec, byly totiž častým cílem posměšků české veřejnosti. I přesto se brzy z malé skupiny fanoušků k-popu začala tvořit komunita. Fanoušci korejské hudby si začali říkat k-popeři a mimo srazy na větších akcích zaměřených na asijskou kulturu, pořádali i setkání v jiných městech s cílem poznat se mezi sebou. S rostoucím zájmem o k-pop a korejskou kulturu rostl i počet k-poperů, aktivních zejména na sociálních sítích, kde sdíleli, překládali a upravovali právě videa k-pop umělců.

První z největších srazů příznivců jihokorejské kultury se uskutečnil v srpnu roku 2011 na Václavském náměstí. Součástí srazu byl i taneční *flashmob* a následné promítání videoklipů. Celá akce byla organizovaná zapsaným spolkem s názvem *CZECH HALLYU WAVE* za pomoci korejského velvyslanectví v České republice. Spolek *CZHW* také od roku 2011 pořádá každoročně celorepublikovou soutěž *K-POP CONTEST*. Jedná se o taneční a pěveckou soutěž, do jejíhož finále jsou v předkolech vybrány cover skupiny a jednotlivci, věnující se korejskému modernímu tanci a zpěvu. *K-POP CONTESTY* se pořádají po celém světě a vítězové mohou být následně vybráni jihokorejskou porotou jako reprezentanti tohoto stylu na celosvětovém finále soutěže *K-POP WORLD FESTIVAL* v Jižní Koreji.²¹² Jedná se o největší akci tohoto typu na světě a z desítek států postoupí do finálního kola většinou jen něco málo přes deset týmů.²¹³

První ročník této soutěže v Česku se odehrál ve skromnějších podmínkách a první místa

²¹² Czech Hallyu Wave. Czech Hallyu Wave [online]. cit. [13. 12. 2019]. Dostupné z: <https://czechhallyuwave.com/>

²¹³ CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL. CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL [online]. Dostupné z: http://k-popworldfestival.kbs.co.kr/sub3_1_news01.html

připadla převážně pěveckým vystoupením. Ovšem druhý ročník v roce 2012 se stal pro Česko zlomovým. Nejenže zemi zachvátilo bláznovství spojené s hitem *GANGNAM STYLE*, ale vítěžkami celorepublikového finále se staly dívky cover skupiny *OhMyGirls* (viz Obrázek 34), zkráceně *O. M. G.*, kterým se podařilo postoupit i do celosvětového finále v Jižní Koreji. Měly tak možnost vystoupit živě pro více než dvacet tisíc diváků. Ještě větším překvapením se stalo to, že skupina vyhrála celý festival a odnesla si hlavní cenu.²¹⁴ V dalších ročnících soutěže se do finále podařilo probojovat cover skupinám, *SIX OF A KIND* a *Effe(x)tion*. Dívčí cover skupina *Effe(x)tion* se na festivalu umístila na druhém místě.²¹⁵ Od roku 2014 se za Českou republiku bohužel už nikdo do finále v Jižní Koreji nedostal. Došlo ovšem k velkému nárůstu cover skupin a rozšíření české k-pop komunity.

Vítězové taneční kategorie *K-POP CONTESTU* většinou patří mezi nejznámější cover skupiny v České republice. V následujících ročnících se na prvních místech umístila chlapecká cover skupina *Yellow Niga*, dívčí skupina *Monster Crew*, smíšená skupina *!SCREAM* a devítičlenná skupina *XXL Crew*. V roce 2019 se na prvním místě objevila nová dívčí skupina *Polaris*. Další ročník v roce 2020 byl zrušen kvůli pandemii COVID-19. Za zmínku stojí i zpěváci, kteří se umístili na předních příčkách soutěže, jako je rapperka *LJ*, *TiNA*, *Sany Heir* nebo tříčlenné pěvecké seskupení *Uri Moksori*. Cover skupiny i jednotlivci často vystupují na kulturních akcích či na party s k-pop tématikou. V roce 2015 se v České republice konal historicky první tuzemský k-pop koncert (viz Obrázek 35). Událost se odehrála ve sportovní hale Královka v Praze a účastnila se jí i tehdejší jihokorejská prezidentka Park Geun Hye. Pro téměř dva tisíce diváků zde vystoupily skupiny společnosti SM Entertainment, *Red Velvet* a *SHINee*, a spolu se skupinami se na pódiu objevily i taneční soubory *Poppin' Hyunjoon*, *KKOCDOOSEH* a *PAC CREW*.²¹⁶ Koncert byl zdarma a předcházela mu skepse ze strany fanoušků, kteří do poslední chvíle nevěřili v jeho uskutečnění. Vedle hvězd k-popu se na pódiu objevily i dvě české cover skupiny. Mimo českou cover skupinu *OhMyGirls+* pro diváky zatančila i děvčata ze skupiny *Boom C. O.* Skupina na sebe a své precizní provedení cover tanců

²¹⁴ CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL. CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL [online]. Dostupné z: http://k-popworldfestival.kbs.co.kr/sub3_1_news01.html

²¹⁵ Češky zpívaly pro 25 tisíc Korejců, na soutěži v K-popu skončily druhé | iDNES.cz [online]. Copyright © 2015 iDNES.cz [cit. 06. 12. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/usti/zpravy/skupiny-effe-x-tion-z-litomerice-na-soutezi-v-k-popu-v-jizni-koreji.A150106_2128856_usti-zpravy_alh

²¹⁶ První K-POPový koncert v České republice - Hudba - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 09. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.asianstar.cz/hudba/23368-prvni-k-popovy-koncert-v-ceske-republice>

upozornila již v roce 2014, kdy se na celorepublikovém finále *K-POP CONTESTU* umístila na třetím místě. V České republice se v následujících letech konalo i několik jiných koncertů či setkání s méně známými jihokorejskými umělci.

Veškeré akce v České republice týkající se k-popu vznikají právě díky k-pop komunitě a fanouškům. Spolek *CZECH HALLYU WAVE* není bohužel tolik aktivní jako v předchozích letech, ale objevují se nové akce a soutěže, které fanoušky drží pohromadě. V roce 2018 se například uskutečnili lekce k-popu, na jejíž organizaci spolupracoval právě spolek *CZHW* a korejské velvyslanectví. Významnou osobností pro rozvoj korejské kultury v České republice se stal duchovní guru, Korejec Yong Hwa Kwack, jehož náboženská a kulturní instituce *Life Tree Art, Culture and Religion Z. S.*, sídlí v Praze.²¹⁷ V roce 2018 bylo právě díky Kwackovi umožněno zájemcům absolvovat taneční a pěvecké lekce *K-pop Dancing Class* pod vedením korejských lektorů. Taneční část workshopu měla na starosti choreografka Park Jun Hee, tanečnice a mentorka, známá především jako hlavní choreografka dívčí k-pop skupiny *GFRIEND* a japonské skupiny *AKB48*. Pěvecká část lekcí byla rozdělena na dvě části, vokální a rapovou. Rapu se ujal jihokorejský rapper *Cross K. C.*, a zpěvu zpěvačka *Jane n J*. Mladá zpěvačka tvoří svou hudbu sama a není registrovaná pod žádnou z hudebních společností. V rozhovoru se svěřila s tím, jak těžké je uspět na jihokorejském hudebním trhu.²¹⁸

Mimo jiné se v roce 2019 uskutečnilo první kolo přehlídky k-pop cover skupin a sólistů, *K-pop Showcase CZ*, na kterém výkony účastníků hodnotila porota složená z Jihokorejců a členů české k-pop komunity. Tato přehlídka byla organizována členy cover skupiny *!SCREAM* s cílem připravit cover skupiny na veřejná vystoupení a poskytnout jim rady ohledně tance a zpěvu. Prvního ročníku se účastnilo dvacet jedna skupin a sólistů, včetně výherců *K-POP CONTESTU* a cover tanečníků ze Slovenska.²¹⁹ Mimo *K-pop Showcase CZ* a *K-POP CONTEST* se v České republice jiné taneční akce a soutěže tohoto typu nekonají. Fanoušci k-popu se setkávají na festivalech asijské kultury či pořádají oficiální srazy.

Další událostí, která se děje v rámci k-pop komunity je také tak zvaný *Running Man*, akce, kterou organizuje cover skupina *XXL Crew*. Dobrovolná událost kopíruje koncept nejslavnější jihokorejské televizní show stejného názvu, při které účastníci soutěží

²¹⁷ Company profiles [online]. [cit. 09. 12. 2020]. Dostupné z: https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.life_tree_artculture_and_religion_zs.852bbaf9278dea8365a064f4215774b.html

²¹⁸ Zdroj, osobní rozhovor s jihokorejskou zpěvačkou *Jane n J*

²¹⁹ Zdroj, osobní rozhovor s hlavní organizátorkou akce *K-pop Showcase CZ* (Ena Kos).

v týmech v různých bláznivých soutěžích. V roce 2020 se udál již čtvrtý ročník této akce. Česká republika má také od roku 2013 svůj první kamenný obchod s jihokorejskou kosmetikou. Konkrétně se jedná o značku *MISSHA*. Otevření pobočky v České republice bylo prvním v Evropě.²²⁰

Mezi k-pop fanoušky jsou i tací, kteří se k-popu či jeho odvětví začali věnovat profesionálně. Denisa Laňková, členka skupiny *OhMyGirls*, byla vždy výraznou osobností v české k-pop komunitě a díky svým tanečním schopnostem je pro mnohé fanoušky, věnující se tanci, vzorem. Mimo úspěchy s cover skupinou měla možnost se účastnit několika lekcí v legendárním tanečním studiu *IMillion Dance Studio* v Jižní Koreji.²²¹ Kurzy moderního tance, které studio nabízí, jsou pod vedením slavných choreografů a pevně se drží na pomyslné první příčce tanečního impéria Jižní Koreje. Studio nabízí různé úrovně a styly tanců a je otevřené pro všechny typy tanečníků. Zájemci mají i možnost zapsat se online a vybrat si náročnost kurzu i vedoucího skupiny. Choreografii se tanečníci naučí během dvou lekcí a následně vedoucí skupiny vybere zástupce, kteří ji předvedou na oficiálním videu studia. Mezi vybranými byla několikrát i Denisa Laňková. Česká tanečnice se věnuje tanci od dětství a vůči korejským lektorům má obrovský respekt. V rozhovoru uvedla, že i přes vysokou úroveň kvality tance, která může být odrazující pro nováčky, byly kurzy vždy plné.²²²

Mnoho k-pop fanoušků v České republice se věnuje tanci a tvorbě cover videí. Denisa Laňková byla v porotě na obou ročnících *K-pop Showcase CZ*, kde právě tyto tanečníky odborně hodnotila. Tanečnice poskytuje rady individuálně či prostřednictvím svých lekcí. Pro zájemce nabízí lekce *Kpop Class* v tanečním studiu *Voila*, zaměřeném výhradně na choreografii jihokorejských interpretů. Tanečníci se od ní mají možnost učit i v *Dance Academy Prague by Yemi. A. D.*, kde je taneční lektorkou stylů jako Mtv či pop. Podobně jako Denisa se tanci začala věnovat i členka skupiny *Effe(x)tion* Anna Chyňavová a založila taneční školu *Enjoy Yourself*. Zde nabízí mimo k-pop i jiné taneční styly jako je pop, hip hop či R&B. Videá svých choreografií nebo lekcí obě tanečnice sdílí na sociálních sítích jako YouTube, Instagram nebo Tiktok. Mimo lekce Denisy Laňkové a Anny Chyňavové jsou v České republice i jiné, menší k-pop taneční kurzy, vedené především členy českých cover skupin *DfeatU*, *Monster Crew*, *Deja Vu* a *SINNER*.

²²⁰ Zdroj, emailová korespondence s paní Romanou Adámkovou, pracovnící značky *MISSHA*.

²²¹ Where To Find Hip Hop Dance Classes In Seoul | 10 Magazine Korea. 10 Magazine | The Art Of Insightful Local Living [online]. Dostupné z: <https://10mag.com/hiphop-dance-studios-seoul/>

²²² Zdroj, osobní rozhovor s tanečnicí Denisou Laňkovou.

9.1 Dotazníkové šetření o povědomí žánru k-pop v České republice

Součástí této práce je i zpracování dvou dotazníků, které se soustředí na povědomí a celkový dopad hudebního žánru k-pop na českou veřejnost a na k-pop komunitu v ČR. Dotazníky byly respondenty vyplněny online a byly zpracovány za pomoci služby Survio. Výsledky obou dotazníků jsou k dispozici v příloze této diplomové práce.

9.1.1 Veřejnost

Právě díky vlivu skalních fanoušků k-popu se tento žánr postupně rozšiřuje i do povědomí široké veřejnosti. Sto respondentů, z nichž pouhých osm uvedlo, že je členem k-pop komunity, odpovědělo na otázky v krátkém dotazníku, jehož cílem bylo zjistit všeobecné povědomí o žánru k-pop v České republice. Více než polovina odpovídajících uvedla, že ví, co znamená pojem k-pop a dokonce uvedla správně i zemi, ze které styl pochází. Většinou se o žánru dozvěděli skrze své přátele nebo média a jsou si vědomi nárůstu popularity tohoto hudebního stylu. Zajímavostí ovšem je, že více než 70% z nich si v běžném životě neuvědomuje, že k-pop stále častěji zní v českých televizích a rádiích. V krátkém výčtu nejznámějších k-pop písní, zejména druhé a třetí generace, měli respondenti označit ty, které znají nebo o nich slyšeli. Samozřejmě nejznámějším se stal se 75 označeními, hit *GANGNAM STYLE*, na druhém místě se umístil další hit zpěváka *PSY*, *DADDY* se 31 hlasy. Nejvíce dotazovaných pak označilo hity k-pop interpretů druhé generace a skupiny *BTS* a *BLACKPINK*.

Dotazník obsahuje také otázky ohledně cover skupin. Více než polovina respondentů částečně ví, co daný termín znamená a z dotazníku je patrné, že je to právě díky českým k-pop cover skupinám, 30 osob dokonce uvedlo, že některé skupiny zná. O vítězství skupiny *OhMyGirls* na světovém finále *K-POP WOLRD FESTIVAL* v roce 2012, ovšem nevědělo více než 60 respondentů.

Ze sta odpovídajících jich 43 uvedlo, že vnímá k-pop žánr pozitivně. Většinou jako důvod zmínili zajímavé taneční choreografie, atraktivní vzhled idolů, chytlavé melodie nebo rozšíření obzorů v oblasti jiných kultur. Dalších 48 respondentů žánr nedokázalo posoudit, nemají o něj zájem, ale nevádí jim. Zbytek odpovědí byl vůči k-pop žánru negativní, respondenti popsali korejský pop jakožto hudbu bez nápadu, svět k-popu za zkažený a fanoušky za fanatiky.

9.1.2 Česká k-pop komunita

Fanoušků hudebního stylu k-pop je v České republice několik tisíc. Na dotazník ohledně komunity a k-popu odpověděli 402 fanoušci, z nichž více než 90% byly ženy. Nejčastější věk respondentů se pohybuje mezi patnácti a dvaceti šesti lety. Zhruba polovina z nich začala k-pop poslouchat už ve druhé vlně k-pop interpretů, druhá polovina jsou spíše novější fanoušci, které žánr oslovil kolem let 2017 a 2018. Dotazník potvrdil, že se nejvíce fanoušků o k-popu dozvědělo skrze své kamarády, internetovou stránku YouTube nebo přes japonské anime.

K-pop příznivci v Česku znají většinou více než 21 jihokorejských skupin a sólistů. Ovšem každý z fanoušků má oblíbené pouze dvě nebo tři skupiny, kterým se věnuje naplno. To znamená, že zná pravá jména i přezdívky členů, jejich minulost, zajímají se o jejich společné i individuální aktivity, kupuje jejich alba a *merch* a aktivně vyhledává jejich tvorbu. Nejpopulárnějšími chlapeckými skupinami mezi českými fanoušky jsou *BTS*, *Seventeen*, *EXO*, *Stray Kids*, *SuperM*, *MONSTA X*, *ATEEZ*, *GOT7*, *NCT*, *2PM*, *Super Junior*, *TXT*, *ASTRO*, *ONEUS*, *Block B*, *Infinite*, *ACE*, *Big Bang* a kapela *The Rose*. Dívčími skupinami s největším počtem fanoušků v České republice jsou *TWICE*, *BLACKPINK*, *(G)I-DLE*, *ITZY*, *MAMAMOO*, *Red Velvet*, *CLC*, *IZ*ONE*, *Dreamcatcher* a *EVERGLOW*. Z jihokorejských sólistů zazněla v dotazníku jména jako *Baek Hyun*, *IU*, *ZICO*, *Tae Min*, *Jessi*, *Eric Nam*, *Zion.T*, *Ailee*, *Sunmi* a *Jackson Wang*.

Respondenti byli také dotázáni na některé skutečnosti, týkající se temné stránky k-popu. Více než 70% fanoušků ví o šikaně mezi idoly, o sexuálním obtěžování, o sebevraždách a o otrokářských kontraktech mezi umělci a společnostmi. O kauze *Burning Sun* ví jen 44,4% českých fanoušků.

Překvapivé výsledky měly otázky týkající se účasti na živých vystoupeních k-popu v České republice. Prvního k-pop koncertu v ČR, organizovaného v Praze v roce 2015, se účastnilo pouze 14,4% dotazovaných a někteří ani neměli ponětí o tom, že nějaký koncert v Česku byl. O taneční soutěži *K-POP CONTEST* v Česku ví pouhých 50 % fanoušků a tvorbu cover skupin sleduje něco málo přes 30 %. Mezi nejoblíbenější cover skupiny v české komunitě patří *OhMyGirls*, *XXL Crew* (viz Obrázek 35), *Monster Crew*, *DfeatU*, *SINNER*, *Polaris*, *Deja Vu*, *EXCELLENT* a *!SCREAM*. České cover skupiny sdílejí na své YouTube kanály taneční videa, která mají i milióny zhlédnutí. Skupina *XXL Crew* (viz Obrázek 36) má například na svém kontě natočení největšího tanečního cover

videa v Česku a na Slovensku, na kterém se podílelo hned osm skupin. Celkový počet tanečníků přesáhl číslo 40.²²³

Přesně 44,8 % fanoušků odpovědělo, že k-pop ovlivňuje celý jejich život, stejné procento uvedlo, že k-pop zabírá určitou část jejich života. České fanoušky na k-popu nejvíce fascinuje jedinečnost žánru, tanec, barevné videoklipy, vzhled interpretů, komunikativnost idolů a jejich interakce s fanoušky, koncepty skupin, pracovitost umělců, móda, zábavné televizní pořady, chytlavost písní, rozmanitost žánru i samotná k-pop komunita. Čeští fanoušci také uvedli jak a proč k-pop žánr změnil jejich život. Přes základní věci jako změna stylu oblékání a používání make-upu či rozšíření obzorů, spousta z fanoušků zmínila zlepšení svého mentálního stavu a psychiky. Řada z nich je mnohem pozitivnější a emotivnější, a naučila se díky žánru sebelásce. Častou odpovědí byla i změna kariérní dráhy, kdy se fanoušci začali věnovat korejské kultuře nebo studovat korejštinu. K-pop jeho příznivce v Česku motivuje, obohacuje a také sbližuje. Doživotní přátelství, která vznikla díky k-popu, nejsou neobvyklá a většina fanoušků našla kamarády právě díky tomuto hudebnímu žánru. Detailnější odpovědi jsou k nalezení v dotazníku *K-pop komunita v ČR* v příloze.

²²³ Největší český cover projekt v ČR a na Slovensku - XXL Crew - Videoklipy - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 22. 09. 2020]. Dostupné z: <http://www.asianstar.cz/hudebni-videa/29396-nejvetsi-cesky-cover-projekt-v-cr-a-na-slovensku-xxl-crew>

10. Závěr

K-pop je bezesporu žánr, který postupně dobývá světovou hudební scénu, srdce miliónů fanoušků a udává globální trendy. Podobně jako j-pop se i k-pop dělí do mnoha odvětví a mimo hlavní proud k-idolů, posluchačům poskytuje také širokou škálu i jiných hudebních žánrů. Společně s nadcházející čtvrtou generací k-pop interpretů přicházejí jiné formy tance, hudby i technologií. Už dnes je možné registrovat časté využití těch nejmodernějších speciálních efektů, které vystoupení hvězd posouvají opět na vyšší úroveň. Je tedy možné předpokládat, že techniky jako například CGI, optické speciální efekty, se stanou na vystoupení jihokorejských hvězd běžnými. Na udělování cen MAMA roku 2020 byl například pomocí digitální technologie přidán člen skupiny *BTS*, *Suga*, který se ze zdravotních důvodů nemohl živého vystoupení zúčastnit. Nová dívčí skupina *aespa* na svém živém debutovém vystoupení v tomtéž roce vystupovala s digitálně vytvořenými postavami.

Všechny generace k-pop umělců jsou jasným příkladem toho, jak se zejména v hudbě vše vrací. Hudba k-popu je na jednu stranu směsicí stylů a dá se říct, že postrádá originalitu, na druhou stranu však ukazuje, že hudba je komplexní formou umění, která nemá hranice a je tvořena pro všechny posluchače. K-pop světu také ukázal, že prakticky žádný z hudebních žánrů nemůže nikdy zestárnout.

Podle nejrozšířenější hudební aplikace světa, spotify a jejího oficiálnímu poohlédnutí se za nejposlouchanějšími umělci roku 2020, se v seznamu objevili k-pop zpěváci *BLACKPINK*, *TWICE*, *Stray Kids*, *Red Velvet*, *EXO*, *SEVENTEEN*, *IU*, *NCT 127* a *(G)-IDLE*. V první desítce nejpopulárnějších umělců světa se umístila chlapecká skupina *BTS*.²²⁴ Je jasné, že tato sedmičlenná skupina je momentálně největším jménem k-pop světa. Na udělování cen MAMA, Mnet Asian Music Awards, skupina *BTS* vyhrála v kategoriích *Nejlepší taneční vystoupení chlapecké skupiny* a *Nejlepší videoklip* a získala i všechny čtyři největší ocenění, tak zvané *Daesang* ceny. Konkrétně se jedná o ceny *Nejlepší umělec roku*, *Nejlepší píseň roku*, *Nejlepší album roku* a *Největší ikona roku*.²²⁵

²²⁴ Spotify looks back at music choices of 2020 with 'Wrapped' [online]. Copyright © 2020 NBCNews. [cit. 08. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/pop-culture/music/spotify-looks-back-music-choices-2020-wrapped-n1249678>

²²⁵ 2020 MAMA (Mnet Asian Music Awards) Winners Full List - JazmineMedia. Home - JazmineMedia [online]. Dostupné z: <https://www.jazminemedia.com/2020/12/2020-mama-mnet-asian-music-awards-winners-full-list/>

K-pop formuje velkou část mladé generace a pracovitost k-idolů inspiruje lidi po celém světě. K-pop interpreti jsou pracovití lidé s velkými sny a uvědomují si důležitost *fandomu*. Speciální vztah, který mají k-idolové s fanoušky je jedinečný a neustále se vyvíjí. Naprostou invazí do soukromí mladých, slavných lidí, svět k-popu zapříčinil to, že společně s idoly rostl i jejich *fandom* a fanoušci s nimi od začátku prožívali vše naplno skrze sociální sítě či na koncertech. Pobláznění a důvěrný pocit blízkosti idoly občas vrhá do nebezpečných situací, ale drtivé části fanoušků jde především o podporu a ochranu svého oblíbeného umělce. K-pop idolové se o sebe s fanoušky navzájem starají skrze média a samotné rozhovory mezi nimi často připomínají konverzaci dítěte a starostlivé matky. Jihokorejští zpěváci povzbuzují fanoušky ke studiím, zdravému životnímu stylu, pravidelné stravě či teplému oblečení v zimě.

Tato práce se v závislosti na literárních a internetových zdrojích soustředila na vznik a historii žánru k-pop a jeho sociokulturní kontexty. Pro větší diverzitu a nestrannost práce se na jejím vzniku podíleli i někteří významní členové k-pop komunity prostřednictvím poskytnutých rozhovorů. Nenahraditelným zdrojem pro napsání této diplomové práce byla i má osobní, dlouholetá zkušenost s k-popem. Jakožto členka české k-pop komunity, tanečnice cover skupiny *XXL Crew* a organizátorka akcí a událostí spojených s tímto žánrem v České republice jsem získala bohaté zkušenosti. Tento fakt i vřelý vztah ke světu k-popu mě přivedl k napsání této práce. Pro nezasvěceného diváka může být žánr k-pop svým způsobem matoucí. Cílem této práce je nabídnout zájemcům základní informace z oblasti jihokorejského popu a jeho interpretů a přiblížit jim všechny podoby tohoto žánru.

11. Seznam obrázků

Obr. 1 - Choreografie tance Nongak

Obr. 2 – Složitě sestavy tance Nongak

Obr. 3 – Forma notace Jeongganbo

12울명 黃鐘 大呂 太壽 夾鐘 姑先 仲呂 劉賓 林鐘 夷則 南呂 無逆 應鐘
 황종 대려 태주 협종 고선 중려 유빈 임종 이칙 남려 무역 응종

정간보표기 黃 大 太 夾 姑 仲 劉 林 夷 南 無 應

Obr. 4 - Forma notace Jeongganbo

어디로갈꺼나														
太~ -ㄱ	있을 -)	仲姑 -)	내 -)		林ㄷ	내 -)	太ㄷ	없어	南~ 南	내 -)	△ 仲^	찾	太~ 太	어 디
備~ -)	가	太黃 -)	찾		林	은	太	라	南~ 南	내 -)		아	太 太	로
		太黃 備	아		- -ㄱ	-	-			南ㄱ	서	- -)	仲	
林ㄷ	<내 -)	太ㄷ	간	南~ 南	<내 -)	△ 仲^	어 디	太~ 太	<어 디	太 林~	아 니	仲 姑	太~ -)	갈 꺼
林	은	太	다	南	은		太	에	林	요	太 黃	로	備	나
- -ㄱ	있을)	南ㄱ	에	- -)	-		太 黃	備	-		
△ 仲^	어 디	太~ -)	太 林~	어 디	仲 姑	太 黃	에	있을	漢 漢	<저 -)	太 太	갈 꺼	太~ 太	어 디
		太	에	林	로	太 黃	에	備~ -)				나	太	로
南ㄱ	에	- -)	-		太 黃	備	-		南~ 南	사 를			- -)	-
仲 姑	<어 디	太~ -)	있을	漢 漢	太 太	있을	太~ 太	<어 디	林 仲	남 어	南~ 南	이 강	太~ -)	갈 꺼
太 黃	에	備~ -)	가		太	가	太	에		南	南	을	備	나
太 黃	-		南~ 南	빚을			- -)	-	南ㄱ	南	南	건 너		
太 太	있을	太~ -)	林~ 仲	쫓아	南~ 南	흰 구	太~ -)	있을	仲 姑	도 머	南	도	林ㄷ	<내 -)
太	가	太	에		南	름	備~ -)	가	太 黃	-			林	을
		- -)	-	南ㄱ	南	파 라		<	太 黃	내 이			- -)	-

Obr. 5 – Příklad zápisu a způsob čtení notace

어디로갈까나												
太 ~ 가	있음 仲姑 ~)	내 남 ~)	南 ~ 가	林 口	내 남 ~)	太 口	있음 南 ~)	내 남 ~)	△ 仲 姑 ~)	찾 아 ~)	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
備 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 黃 備 ~)	南 ~ 가	林 口	南 ~ 가	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
林 口	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	△ 仲 姑 ~)	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
林 口	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	△ 仲 姑 ~)	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
△ 仲 姑 ~)	太 口	太 口	林 口	△ 仲 姑 ~)	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
南 ~ 가	太 口	太 口	太 口	太 口	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
仲姑 ~)	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	太 口	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
太 黃 備 ~)	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	太 口	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
太 口	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	太 口	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나
太 口	太 口	南 ~ 가	南 ~ 가	太 口	어 디 로	太 口	있음 南 ~)	南 ~ 가	太 黃 備 ~)	太 口 ~ 가	太 口 ~ 가	어 디 로 갈 까 나

12울멍

黃鐘 활중 大呂 대려 太蔟 태주 夾鐘 협중 姑先 고선 仲呂 중려 劉賓 유빈 林鐘 임중 夷則 이칙 南呂 남려 蕤賓 무역 應鐘 응중

정간표기 黃 大 太 夾 姑 仲 劉 林 夷 南 無 應

Obr. 6 – Komik a začínající trot zpěvák Yoo Jae Suk

Obr. 7 – *Seo Taiji and the Boys*

Obr. 8 – *Visual Kei*

Obr. 9 – Skupina H. O. T. a jejich oblečení ke klipu CANDY

Obr. 10 – Loga společností Velké Trojky

Obr. 11 – *Zpěvačka a tanečnice BoA*

Obr. 12 – *Skupina TVXQ, singl Mirotic*

Obr. 13 – Skupina Super Junior, singl *Sorry Sorry*

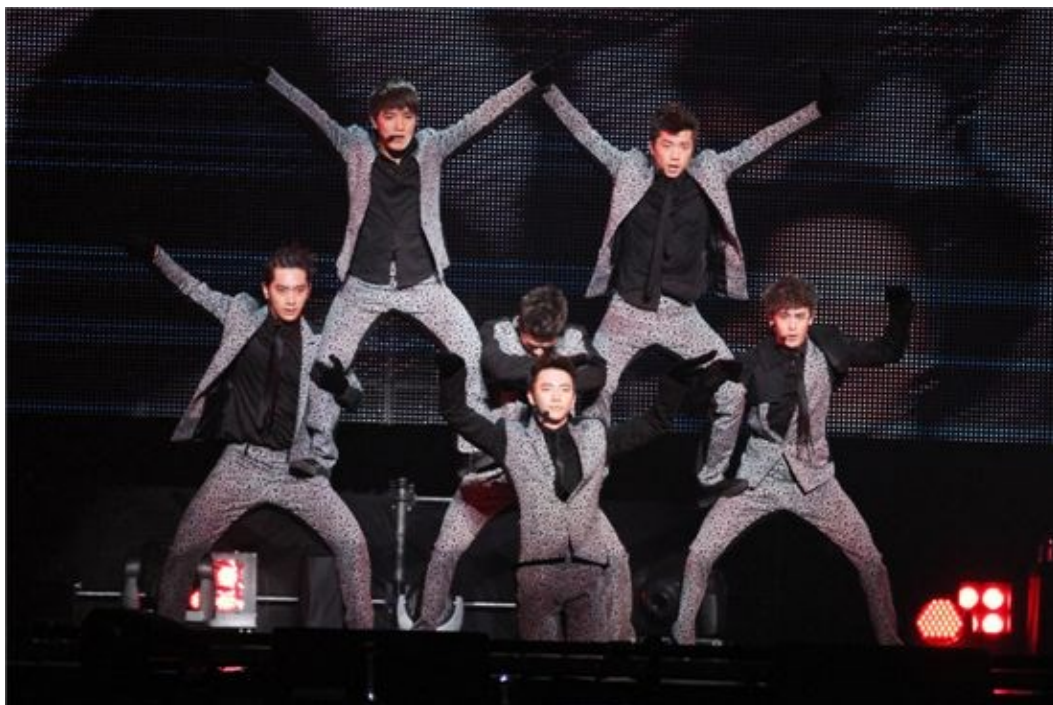
Obr. 14 – Skupina Girls' Generation, singl *Gee*

Obr. 15 – Park Jin Young a jeho legendární průhledné kalhoty

Obr. 16 – Skupina 2PM, část choreografie zvaná lidská pyramida

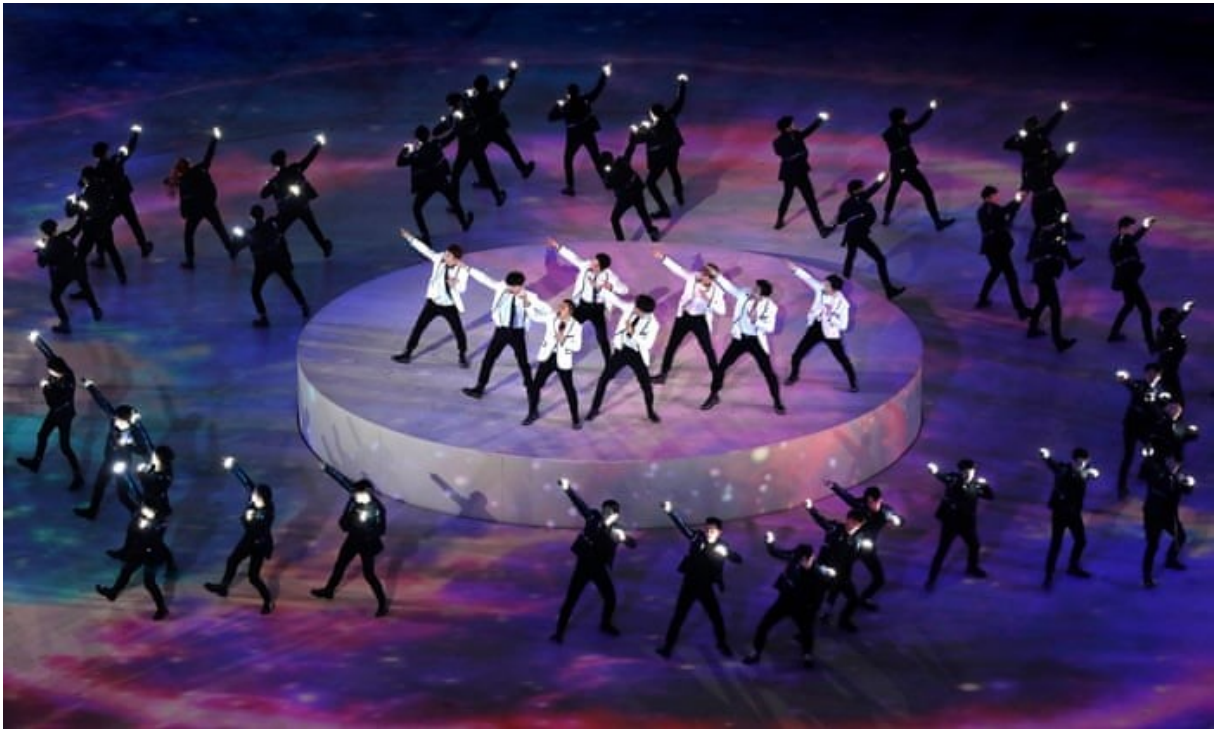
Obr. 17 – Skupina 2NE1

Obr. 18 – Skupina EXO

Obr. 19 – Skupina na EXO na Zimních olympijských hrách v roce 2018

Obr. 20 – Skupina Red Velvet, singl Dumb Dumb

Obr. 21 – Skupina NCT

Obr. 22 – Skupina TWICE

Obr. 23 – *Zpěvák PSY*

Obr. 24 – *Skupina BLACKPINK*

Obr. 25 – Skupina BTS v roce 2013

Obr. 26 – Skupina BTS v roce 2020

Obr. 27 – *Skupina Seventeen*

Obr. 28 – *Synchronizace skupiny Seventeen*

Obr. 29 – Busking v ulicích Jižní Koreje

Obr. 30 – K-pop flashmob v České republice v roce 2013

Obr. 31 *Atletický šampionát k-idolů*

Obr. 32 *Skupina BTS, píseň Black Swan, Melon Music Awards 2020*

Obr. 33 - *Oceán skupiny SHINee, fanouškové mají název Shawol*

Obr. 34 - *Část české k-pop cover skupiny OhMyGirls*

Obr. 35 - Program prvního k-pop koncertu v České republice v roce 2015

PROGRAM

Intro	인트로
Huff n Puff	허프 앤 퍼프 Red Velvet 레드벨벳
Ice Cream Cake	아이스크림케이크 Red Velvet 레드벨벳
Call Me Baby (EXO)	Call Me Baby (엑소) Boom C.O Boom C.O
Beautiful	아름다워 SHINee 샤이니
Lucifer	루시퍼 SHINee 샤이니
You Think (Girl's Generation)	You Think (소녀시대) O.M.G+ O.M.G+
Media Art and Performance	미디어 퍼포먼스 Poppin'Hyunjoon 팝핀현준
Dumb Dumb	덤덤 Red Velvet 레드벨벳
Korean Lion and Poppin'	팝핀댄스와 전통사자춤 Poppin'Hyunjoon & PAC CREW, KKOCDOOSEH 팝핀현준 & PAC크루, 연희단 꼭두쇠
Overdose (EXO)	중독 (엑소) Boom C.O Boom C.O
The Boys (Girl's Generation)	The Boys (소녀시대) O.M.G+ O.M.G+
View	뷰 SHINee 샤이니
Finale (Arirang)	피날레 (아리랑) All 전체

Obr. 36 – Česká k-pop cover skupina XXL Crew při předávání cen na Contestu 2018

12. Literární a internetové zdroje

12.1 Literární zdroje

ANDERSON, Crystal S., *Soul in Seoul: African American popular music and K-pop*, University Press of Mississippi, USA, 2020, ISBN 9781496830098

ANON, *Facts about Korea. Revised and condensed ed.* Seoul: Korean Overseas Information Service, 1993. ISBN 9780930878849

BEDESKI, Robert E. *The transformation of South Korea: reform and reconstitution in the sixth republic under Roh Tae Woo, 1987-1992.* New York: Routledge, 1994. ISBN 0415106044.

BESLEY, Adrian, *BTS: Icons of K-Pop*, Michael O'Mara Books Limited, London, 2018. ISBN 978-1-78243-968-4

FITZSIMMONS Lorna a LENT A. John, *Asian popular culture in transition*, Routledge, USA 2013. ISBN 978-0-415-69284-7

FREEDMAN Alisa a SLADE Toby, *Introducing Japanese Popular Culture*, Routledge, USA 2018. ISBN 978-1-138-85210-5

FUHR, Michael, *Globalization and Popular Music in South Korea: Sounding Out K-Pop*, Routledge, USA, 2016, 978-1-138-84001-0

HONG, Euny, *The Birth of Korean Cool, How One Nation Is Conquering the world Through Pop Culture*, Simon & Schuster UK Ltd, A CBS COMPANY, 2014. ISBN 978-1-47113-104-2

BLENKINSOP, Ian, *Hudba: kompletní obrazové dějiny*. Přeložila Wanda DOBROVSKÁ. Praha: Knižní klub, 2014. ISBN 978-80-242-4652-9.

CHOI Jung Bong a MALIANGKAY Roald, *K-pop: the international rise of the Korean*

- music industry*, Routledge, USA, 2015, ISBN 978-1-138-77596-1
- JONES, Randy, *Macho man: the disco era and gay America's "coming out"*/ Randy Jones and Mark Bego, Praeger Publishers, Westport, 2009, ISBN 978-0-275-99962-9
- JUNG, Sun, *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*, Hong Kong University Press, Hong Kong 2011. ISBN 978-988-8028-67-2
- KALLEN, A. Stuart, *K-pop: Korea's musical explosion*, Twenty-First Century Books, USA, 2014, ISBN 978-1-4677-2042-7
- KIM, Goo Yong, *From factory girls to K-pop idol girls: cultural politics of developmentalism, patriarchy, and neoliberalism in South Korea's popular music industry*, Lexington Books, USA 2019, ISBN 9781498548823
- KIM, Pyöng-guk a Ezra F. VOGEL. *The Park Chung Hee era: the transformation of South Korea*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2011. ISBN 9780674058200.
- KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-163-1
- KOREAN CULTURE AND INFORMATION SERVICE, *K-POP: A New Force in Pop Music*, Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, Jižní Korea 2011. ISBN 978-89-7375-164-8
- KRIŠTOFOVÁ, Veronika. *Pod vycházejícím sluncem: japonsko-korejské vztahy v průběhu 19. a 20. století*. Praha: Epoque, 2018. ISBN 978-80-7557-113-7
- LIE, John, *K-pop: popular music, cultural amnesia, and economic innovation in South Korea*, University of California Press, 2015, ISBN 978-0-520-28312-1
- LEE, Bina, *K-POP A To Z: The Definitive K-Pop Encyclopedia*, Racehorse Publishing, USA, 2019. ISBN 978-1-63158-448-0

LEE Hark Joon a JIN Dal Yong, *K-Pop Idols: Popular Culture and the Emergence of the Korean Music Industry*, Lexington Books London, 2019, ISBN 978-1-4985-8825-6

LEE, Jeeheng, *BTS and ARMY Culture*, CommunicationBooks Inc., 2019. ISBN 979-11-288-1563-8 05680

MATRAY. *The encyclopedia of the Korean War: a political, social, and military history*. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2010. ISBN 978-1-85109-850-7.

POLEDŇÁK, Ivan, Igor WASSERBERGER a Antonín MATZNER. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*. Praha: Supraphon, 1990. ISBN 80-7058-210-3.

RUSSELL, Mark James, *K-POP Now!: The Korean Music Revolution*, Tuttle Publishing, Tokyo Rutland, Vermont Singapore, 2014. ISBN 9784805313008

SEABROOK, John, *The song machine: inside the hit factory / John Seabrook*. – First edition, W. W. Norton Company, Inc. New York, 2016, ISBN 978-0-393-24192-1

SHIN Hyun Joon a LEE Seung Ah, *Made in Korea: studies in popular music*. New York: Routledge, 2017. Routledge global popular music series. ISBN 978-1-138-79303-3

TUCKER, Spencer, Paul G. PIERPAOLI, Jinwung KIM, Xiaobing LI a James Irving

12.2 Internetové zdroje

12.2.1 E-Knihy

CLARK DONALD N., Korea Briefing, 1993: Festival Of Korea Edition - Knihy

Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=vd6iDwAAQBAJ&pg=PT96&lpg=PT96&dq=nong%C2%B4ak&source=bl&ots=becdhCkcXW&sig=ACfU3U2fS-SljgUgDVH8Urvk1MnIDburJA&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwiw-Nj8k7vpAhUMZxUIHSiTD-YQ6AEwEXoECAkQAQ#v=onepage&q=nong%C2%B4ak&f=false>

WIKIPEDIA CONTRIBUTORS, Focus On: 100 Most Popular South Korean Male Film Actors - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=qM1CDwAAQBAJ&pg=PA64&dq=J.Tune+Entertainment&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwj07fXZy4XtAhU5i8MKHfyGD0oQ6AEwAHoECAAQAQ#v=onepage&q=J.Tune%20Entertainment&f=false>

Hallyu White Paper 2018 - KOFICE - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=CNLpDwAAQBAJ&pg=PT166&dq=hallyu&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjLwbuFnvvsAhWj4IUKHXzPDMUQ6AEwA3oECAkQAQ#v=onepage&q=ISBN&f=false>

HO, Fefe, KPOP 101: Korea Pop Explained Step By Step To Kpop Fans Worldwide, HowExpert, Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=hhPbDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

CHUNG BYUNG HO, Nongak, Koeran Farmer's Music-Dance. ISBN 89-301-0794-X. [cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z: <http://youlhwadang.co.kr/en/nongak-korean-farmers-music-dance/?ckattempt=3>

JOUBERT LINDY, Educating in the Arts: The Asian Experience: Twenty-Four Essays - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=VfiPg7bRpD4C&pg=PA264&lpg=PA264&dq=korea>

n+tonal+system&source=bl&ots=E4PaKc53F7&sig=ACfU3U3vd4TW-
mnBHWNpEJ1cjrV5CnqRrQ&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjlr_e5jbvpAhV1s3EKHT
BeCBgQ6AEwEHoECAkQAQ#v=onepage&q=korean%20tonal%20system&f=false

KUWAHARA, Yasue. *The Korean wave: Korean popular culture in global context*. t -
Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:
https://books.google.cz/books?id=Bg06AwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=KUWAHARA,+Yasue.+The+Korean+wave:+Korean+popular+culture+in+global+context.&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwib3Oafzp_pAhXI4KQKHWgYCOkQ6AEIKzAA#v=onepage&q=KUWAHARA%2C%20Yasue.%20The%20Korean%20wave%3A%20Korean%20popular%20culture%20in%20global%20context.&f=false

LEMBERG, Werner, TUGboat, Volume 37 (2016), No. 3, A survey of the history of
musical notation, strana 293. Dostupné z: <https://tug.org/TUGboat/tb37-3/tb117lemborg.pdf>

REYNOLDS, Simon. *Retromania: pop culture's addiction to its own past* - Knihy
Google. Knihy Google [online]. Dostupné
z:https://books.google.cz/books?id=0Hgtu9Zwok0C&printsec=frontcover&dq=REYNOLDS,+Simon.+Retromania:+pop+culture%27s+addiction+to+its+own+past.&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjIjdbV0Z_pAhXHMMAKHbCSC1gQ6AEIKzAA#v=onepage&q=REYNOLDS%2C%20Simon.%20Retromania%3A%20pop%20culture's%20addiction%20to%20its%20own%20past.&f=false

SEOUL Magazine, ISSUE NO. 179, Kim Hyunggeun (Hank Kim), [online]. Jižní
Korea, 2018. Dostupné z:
<https://books.google.cz/books?id=zA5dDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

SPENCER C. a TUCKER, P. G., *The Encyclopedia of the Korean War: A Political, Social, and Military ...* - Knihy Google. Knihy Google [online]. Dostupné z:
https://books.google.cz/books?id=1ZNxDwAAQBAJ&pg=PA604&dq=korean+war+music&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwia7sL4zM3sAhVC_qQKHe8UAiAQ6AEwAHoECAUQA#v=onepage&q=korean%20war%20music&f=false

UK, Jung Kpop Secret [online]. KpopBehind 2018 [cit. 16. 10. 2020]. ISBN 979-11-88702-03-9. Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=hDFuDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs>

12.2.2 Online dokumenty

ČERNÁ, Lucie, *Proměny Korejského poloostrova a „sluneční politika“ v období 1998-2006*, Bakalářská práce, Praha 2007, Digitální repozitář UK [online]. Copyright ©x7 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z:

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/11484/130198484.pdf?sequence=1>

HAK SOON YIM, *Cultural Identity and Cultural Policy in South Korea*, The International Journal of Culture Policy, 2002 Vol. 8 (1), pp. 37-48, [online]. Dostupné z: <http://cau.ac.kr/~seronto/KOREAN%20CULTURAL%20IDENTITY.pdf>

MARCHAND, Kanel, *POP CULTURES: A Comparative Analysis of the American and South Korean Reord Industries*, Florida Atlantic University, 2017 [online]. Dostupné z: https://fau.digital.flvc.org/islandora/object/fau%3A34567/datastream/OBJ/view/Pop_Cultures__A_Comparative_Analysis_of_the_American_and_South_Korean_Record_Industries.pdf

MIN JUNG SON, *The Politics of the Traditional Korean Popular Song Style T'urot'u*. 2014 [online]. K dispozici:

<https://repositories.lib.utexas.edu/bitstream/handle/2152/1699/sonmj12158.pdf?sequence=2>

OH JUNGEUN, *FUSION OF KOREAN AND WESTERN MUSICAL STYLE IN HAESIK LEE'S DUREMAJI* [online]. Tuscaloosa Alabama. [cit. 13. 12. 2019].

Dostupné z: <https://ir.ua.edu/handle/123456789/1666>

12.2.3 Internetové odkazy

A.I. Analysis | Change Detector. A.I. Analysis | Change Detector [online]. Dostupné z: <https://www.aianalysis.com/>

BlackPink | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All Rights Reserved. [cit. 21. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/music/blackpink/chart-history>

BLACKPINK Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 21. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/black-pink-members-profile/>

Burning Sun Scandal: A Timeline of Allegations, Arrests and Involvement of Several K-Pop Stars [Updated] | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard Media, LLC. All rights reserved. BILLBOARD is a registered trademark of Billboard IP Holdings, LLC [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8503818/burning-sun-scandal-timeline-seungri-jung-joon-young>

CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL. CHANGWON K-POP WORLD FESTIVAL [online]. Dostupné z: http://kpopworldfestival.kbs.co.kr/sub3_1_news01.html

CL Official Channel, 2015, *CL - 'HELLO BITCHES' DANCE VIDEO MAKING FILM*, YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC [cit. 10. 10.2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1hN3Y1ZMWSU&list=PLWLHA1i3yNCRHHg8wJWTjHqT-TLXKDFRP&index=92>

Company profiles [online]. [cit. 09. 12. 2020]. Dostupné z: https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.life_tree_artculture_and_religion_zs.852bbbf9278dea8365a064f4215774b.htm

Cool | KBS WORLD Radio. KBS WORLD Radio [online]. Copyright © 2018 KBS WORLD Radio All Rights Reserved. [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: http://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=e&board_seq=343741

Cultural Selection: Central Asian Influences in Korean Music | SILK ROADS. UNESCO | *Building peace in the minds of men and women* [online]. Copyright © UNESCO [cit. 13. 12. 2019]. Dostupné z: <https://en.unesco.org/silkroad/content/cultural-selection-central-asian-influences-korean-music>

Czech Hallyu Wave. *Czech Hallyu Wave* [online]. cit. [13. 12. 2019]. Dostupné z: <https://czechhallyuwave.com/>

Češky zpívaly pro 25 tisíc Korejců, na soutěži v K-popu skončily druhé | iDNES.cz [online]. Copyright © 2015 iDNES.cz [cit. 06. 12. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/usti/zpravy/skupiny-effe-x-tion-z-litomerick-na-soutezi-v-k-popu-v-jizni-koreji.A150106_2128856_usti-zpravy_alh

Exo | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All Rights Reserved. [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/music/exo/chart-history/world-digital-song-sales>

Exoplanety.cz. Exoplanety.cz [online]. Copyright © 2019 Petr Kubala, IČ [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.exoplanety.cz/>

EXO's Chen is officially a dad! | SBS PopAsia. SBS TV | SBS Radio | SBS On Demand, news, sport, food, movies [online]. Dostupné z: <https://www.sbs.com.au/popasia/blog/2020/04/29/exos-chen-officially-dad>

Forbes Korea Reveals Top 40 “Power Celebrities” of 2016, EXO Keeps Top Spot | Soompi. Soompi - Breaking K-Pop and K-Drama News, Exclusives, and Videos [online]. Copyright © 1998 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.soompi.com/article/825949wpp/forbes-korea-reveals-top-40-power-celebrities-of-2016-exo-keeps-top-spot>

f(x)'s Amber Liu speaks to 'CBS This Morning' about The Dark Side of KPOP | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2020/01/fx-amber-liu-speaks-to-cbs-this-morning-about-the-dark-side-of-kpop>

g.o.d Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 07. 10.2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/g-o-d-members-profile/>

Greetings | Greetings | National Gugak Center. 에러페이지 | 국립 국악원 [online]. Copyright © NATIONAL GUGAK CENTER ALL RIGHTS RESERVED. [cit. 06. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.gugak.go.kr/site/homepage/menu/viewMenu?menuid=001005001005&lang=en>

[Guest Article] K-pop: Globalisation through Localisation — UnitedKpop. Home — UnitedKpop [online]. Dostupné z: <https://unitedkpop.com/2018/08/guest-article-k-pop-globalisation-through-localisation/>

Hallyu Wave: How It All Started - Elite Asia Resource Centre. Home - Elite Asia Resource Centre [online]. Copyright © 2009 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: <https://resources.elitetranslations.asia/2017/01/04/hallyu-wave-started/>

Here Are 4 Of K-Pop's Most Infamous Sasaeng Fans - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 06. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/lists/4-kpops-infamous-sasaeng-fans/>

H.O.T. Returns To Seoul Concert Stage After 17 Years. home | hellokpop [online]. Copyright © 2010 [cit. 17. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.hellokpop.com/news/h-o-t-reunion-concert-2018/>

H.O.T. Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 10. 11. 2020].

Dostupné z: <https://kprofiles.com/h-o-t-members-profile/>

How Did Gangnam Style Go Viral? | Social Media Today. Social Media News | Social Media Today [online]. Copyright © 2020 [cit. 15. 11. 2020]. Dostupné z:

<https://www.socialmediatoday.com/content/how-did-gangnam-style-go-viral>

How K-pop became a global phenomenon - Vox. Vox - Understand the News [online]. Copyright © 2020 [cit. 05. 10. 2020]. Dostupné z:

<https://www.vox.com/culture/2018/2/16/16915672/what-is-kpop-history-explained>

How K-pop stars death reveals truth about our society | Washingtonpost [online].

Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/opinions/2019/10/15/how-k-pop-stars-death-reveals-truth-about-our-society/>

Hyun Jin-young Profile and Facts (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 07. 10. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/hyun-jin-young-profile-facts/>

'I could have been a K-pop idol - but I'm glad I quit' - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2020 BBC. The BBC is not responsible for the content of external sites. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/stories-51476159>

iKON - Love Scenario Got 1st Place in Songs with most weeks at all 6 charts - iKON Updates. iKON Updates [online]. Dostupné z:

<http://www.ikonupdates.com/2019/01/ikon-love-scenario-got-1st-place-in.html>

IFPI Global Report 2018: Music Sales Rise for Third Straight Year as Streaming Becomes Biggest Revenue Source | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 30. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/business/8372798/ifpi-global-report-2018-music-sales-rise-streaming-revenue>

Infinite Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 10. 11.2020].

Dostupné z: <https://kprofiles.com/infinite-profile/>

Internet Growth Statistics 1995 to 2019 - the Global Village Online. Internet World Stats - Usage and Population Statistics [online]. Dostupné z:

<https://www.internetworldstats.com/emarketing.htm>

JYP Entertainment Tops Big 3 to Become World's Biggest K-Pop Label | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 25. 10. 2020]. Dostupné z:

<https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8473052/jyp-entertainment-tops-big-3-worlds-biggest-k-pop-label>

JYP Entertainment. 2018, *JYP 2.0*, YouTube [online]. Copyright © 2020 Google LLC YouTube video. [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=08257W8sdNs>

Kings Of K-Pop Choreography SEVENTEEN Synchronization Rates | Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage. Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage [online]. Copyright © 2020. All Rights Reserved. [cit. 02. 12. 2020].

Dostupné z: <https://www.kpopmap.com/kings-of-kpop-choreography-seventeen-synchronization-rate/>

KPop Female Idols (by weight from lightest to heaviest) - K-Pop 2020 updated. RList - Curate, share and rank things in a list [online]. Copyright © [cit. 01. 12. 2020].

Dostupné z: <https://rlist.io/l/k-pop-female-idols-by-weight->

K-pop Singer Sentenced to 6 Years in Jail for Rape - World en.tempo.co. Tempo.co English - En.tempo.co [online]. Copyright © 2017 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://en.tempo.co/read/1278113/k-pop-singer-sentenced-to-6-years-in-jail-for-rape>

K-pop stars suicide note reveals depression that consumed him | Washingtonpost [online]. Dostupné z:

<https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2017/12/19/k-pop-stars-suicide-note-reveals-depression-that-consumed-him-pressures-of-fame/>

KOREA.net, *Hallyu (Korean Wave)*, Dostupné z:
<http://www.korea.net/AboutKorea/Culture-and-the-Arts/Hallyu>

Korean music | Britannica. Encyclopedia Britannica | Britannica [online]. Copyright ©2020 Encyclop [cit. 06. 12. 2020]. Dostupné z:
<https://www.britannica.com/art/Korean-music>

MOST AWARDED KPOP GROUPS OF ALL TIME | allkpop Forums. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/forum/threads/most-awarded-kpop-groups-of-all-time.445166/>

Moving forward from K-pop, it's the K-beauty era. Home - The Urban Watch Magazine – The Urban Watch Magazine [online]. Copyright © 2018 The Urban Watch Magazine, All rights Reserved. [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z:
<http://theurbanwatch.com/fashion/moving-forward-from-k-pop-its-the-k-beauty-era/>

NCT Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/nct-members-profile/>

Největší český cover projekt v ČR a na Slovensku - XXL Crew - Videoklipy - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 22. 09. 2020]. Dostupné z:
<http://www.asianstar.cz/hudebni-videa/29396-nejvetsi-cesky-cover-projekt-v-cr-a-na-slovensku-xxl-crew>

Police say Daesung killed motorcyclist | Travel.cnn [online]. Copyright © 2015 Cable News Network. [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <http://travel.cnn.com/seoul/life/police-say-daesung-killed-motorcyclist-korean-internet-explodes-440804/>

Pioneering K-Pop Group H.O.T. Announces First Concert in 17 Years | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 05. 11.2020]. Dostupné z:
<https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8470243/k-pop-hot-first-concert->

17-years

Private funeral for K-pop singer Sulli, police find notepad detailing her thoughts on life, Entertainment News & Top Stories - The Straits Times. [online]. Copyright © 2020 Singapore Press Holdings Ltd. Co. Regn. No. 198402868E. All rights reserved [cit. 01. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/private-funeral-for-k-pop-singer-sulli-police-find-notepad-detailing-her>

První K-POPový koncert v České republice - Hudba - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 09. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.asianstar.cz/hudba/23368-prvni-k-popovy-koncert-v-ceske-republice>

S.E.S Releases Scheduled Plans for Solo Concert, Special Album | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 05. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/s-e-s-announces/>

Seungri, former Big Bang member, indicted on prostitution charges - CNN. CNN International - Breaking News, US News, World News and Video [online]. Copyright © [cit. 03. 12. 2020]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2020/01/30/asia/seungri-indict-k-pop-intl-hnk/index.html>

SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 02. 11.2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/Overview/History>

SM Entertainment. SM Entertainment [online]. Copyright © 2016 SM Entertainment. All Rights Reserved. [cit. 28. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.smentertainment.com/PressCenter/Details/5170>

South Korea: New measures to implement reduced working hours - Lexology. Lexology [online]. Copyright © Copyright 2006 [cit. 10. 09. 2020]. Dostupné z: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=db9f1ac2-ee11-4cb2-b0ea-774098036bca>

South Korean K-Pop Stars to Perform in Pyongyang | Time. TIME | Current & Breaking News | National & World Updates [online]. Copyright © 2020 TIME USA, LLC. All Rights Reserved. Use of this site constitutes acceptance of our [cit. 11. 11.2020].
Dostupné z: <https://time.com/5208437/k-pop-pyongyang-north-korea/>

Soribada Awards 2020: BTS bags highest acclaim with 'Daesang', while TWICE is 'Top Artist'. Read Latest News, News Today, Breaking News, India News and Current News on Politics, Bollywood and Sports. [online]. Copyright © 2020 Republic. All rights reserved. [cit. 02. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.republicworld.com/entertainment-news/music/soribada-awards-2020-bts-bags-highest-acclaim-with-daesang-and-twice.html>

Spotify looks back at music choices of 2020 with 'Wrapped' [online]. Copyright © 2020 NBCNews. [cit. 08. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/pop-culture/music/spotify-looks-back-music-choices-2020-wrapped-n1249678>

[SuperM] "We Are The Future" Tour Is Coming To Europe & Mexico • TheStandom. TheStandom • Fresh, Fun and Factual K-pop News [online]. Copyright © 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://thestandom.com/article/superm-we-are-the-future-tour-is-coming-to-europe-mexico/>

SuperM: Photos From the Billboard Shoot | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/photos/8530874/superm-photos-from-the-billboard-shoot>

Taeyeon Was Once Nearly Kidnapped While Performing On Stage - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/stories/taeyeon-once-nearly-kidnapped-performing-stage/>

The Burning Sun scandal that torched South Korea's elites | The Interpreter. Lowy Institute [online]. Copyright © Copyright 2020 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/burning-sun-scandal-torched-south-korea->

s-elites

These 10 groups are the fastest to win a music show | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 14. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2020/09/these-10-groups-are-the-fastest-to-win-a-music-show>

Top 10 Most Awarded K-Pop Groups of All Times | KpopStarz. KpopStarz | Kpop News, Kpop Star, Photos and Video - Kpopstarz [online]. Copyright © Copyright [cit. 28. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.kpopstarz.com/articles/293649/20200625/top-10-most-awarded-k-pop-groups-of-all-times.htm>

THE ENTREMUSICIAN, *6 Reasons why motown is its own genre* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.theentremusician.com/blog/6-motownreasons>

The History of Kpop, Chapter 1: The Politics of Kpop | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 06. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-1-politics-k-pop/>

The History of Kpop, Chapter 4: How Lee Soo Man's First Big Fail Resulted in Korea's Modern Pop Star System | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 13. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-4-how-lee-soo-mans-first-big-fail-resulted-koreas-modern-pop-star/>

The History of Kpop, Chapter 5: H.O.T, BoA, and the Rise of the Idols | moonROK. moonROK | Kpop News, Entertainment, and Touring [online]. Copyright © 2016 [cit. 23. 11. 2020]. Dostupné z: <http://www.moonrok.com/history-k-pop-chapter-5-hot-boa-and-rise-idols/>

The Infamous SNSD Black Ocean at Dream Concert- What Actually Happened? | Channel-K. Channel-K | Your Best Korean News, Entertainment, Music & Fashion Website [online]. Copyright © channel [cit. 25. 11. 2020]. Dostupné z: <https://channel-korea.com/snsd-black-ocean/>

The Rebirth of Trot: K-pop's Predecessor On the Rise Once Again | Herald English. [online]. Dostupné z: <http://heraldk.com/en/2020/04/20/the-rebirth-of-trot-k-pops-predecessor-on-the-rise-once-again/>

These Are The 9 Longest-Lasting K-Pop Group Line-Ups - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/lists/9-longest-lasting-kpop-group-line-ups/>

TVXQ's Yunho Reveals Details Regarding Poisoned Orange Juice from an Anti-fan Several Years Ago | Channel-K - Part 2. Channel-K | Your Best Korean News, Entertainment, Music & Fashion Website [online]. Copyright © channel [cit. 03. 12. 2020]. Dostupné z: <https://channel-korea.com/tvxqs-yunho-reveals-details-regarding-poisoned-orange-juice-from-an-anti-fan-several-years-ago/2/>

TWICE Make History as First K-Pop Girl Group to Hold Japanese Dome Tour | Billboard. Billboard - Music Charts, News, Photos & Video | Billboard [online]. Copyright © 2020 Billboard. All rights reserved. [cit. 02. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.billboard.com/articles/columns/k-town/8503514/twice-first-k-pop-girl-group-japanese-dome-tour>

TWICE Members Profile (Updated!). Kpop Profiles - Kpop band member profiles and Korean celebrity profiles [online]. Copyright © 2020 KProfiles [cit. 08. 11. 2020]. Dostupné z: <https://kprofiles.com/twice-members-profile/>

TWICE Music Show Wins – Katherine Does K-POP. Katherine Does K-POP – Carefully articulated opinions with just a touch of fangirling [online]. Dostupné z: <https://katherinedoeskpop.wordpress.com/group-profile-twice/twice-music-show-wins-and-awards/>

Vocal Technique - Gugak Sensation: Sohee Song. [online]. [cit. 04. 09. 2020]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/gugaksensationsoheesong/vocal-technique>

What happened to K-pop star Seungri? A look at how sex, money and drugs ended former Big Bang member's career | MEAWW. MEAWW - Media, Entertainment, Arts,

WorldWide [online]. Copyright © 2019 MEAWW All rights reserved [cit. 29. 11. 2020]. Dostupné z: <https://meaww.com/seungri-where-is-he-kpop-sex-scandal-burning-sun-military-assault-big-bang-boy-band-korea-member>

Where To Find Hiphop Dance Classes In Seoul | 10 Magazine Korea. 10 Magazine | The Art Of Insightful Local Living [online]. Dostupné z: <https://10mag.com/hiphop-dance-studios-seoul/>

• YouTube: most viewed video | Statista. • Statista - The Statistics Portal for Market Data, Market Research and Market Studies [online]. Copyright © Statista 2020 [cit. 29. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/249396/top-youtube-videos-views/>

YG sued for nullifying the debut of 'Mix Nine' trainee. The Korea Herald [online]. Dostupné z: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20180626000729>

Zico's past comments about Jung Joon Young's 'golden phone' regains attention | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 04. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2019/03/zicos-past-comments-about-jung-joon-youngs-golden-phone-regains-attention>

10 Times Idols Were Victims of Anti-Fans - Quietly. [online]. Copyright © 2020 Quietly Media, Inc. [cit. 27. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.quiet.ly/list/share/uDWjVoAxPt0LLa8X9KmFr2qgrj2VrAmQjkG0BXFdA9w-10-times-idols-were-victims-of-anti-fans?settingsId=1%26width%3D500%26type%3Dcards>

2020 Mama (Mnet Asian Music Awards) Winners Full List - JazmineMedia. Home - JazmineMedia [online]. Dostupné z: <https://www.jazminemedia.com/2020/12/2020-mama-mnet-asian-music-awards-winners-full-list/>

8 K-Pop idol diets that will shock you | allkpop. allkpop | What's K-poppin' Today [online]. Copyright © 2007 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.allkpop.com/article/2018/09/8-k-pop-idol-diets-that-will-shock-you>

한겨레 21. 한겨레 21 [online]. Dostupné z: <http://h21.hani.co.kr/>

12.3 Internetové zdroje obrázků

Obr. 1 - *Choreografie tance Nongak*

KIM, Hyeo, Copyright © 2013 [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://ich.unesco.org/en/RL/nongak-community-band-music-dance-and-rituals-in-the-republic-of-korea-00717>

Obr. 2 – *Složité sestavy tance Nongak*

KIM, Hyeo, Copyright © 2013 [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://ich.unesco.org/en/RL/nongak-community-band-music-dance-and-rituals-in-the-republic-of-korea-00717>

Obr. 3 – *Forma notace Jeongganbo*

OH, Jungeun, FUSION OF KOREAN AND WESTERN MUSICAL STYLE IN HAESIK LEE'S *DUREMAJI* [online]. Tuscaloosa Alabama. [cit. 09. 12. 2019]. Dostupné z: <https://ir.ua.edu/handle/123456789/1666>

Obr. 4 - *Forma notace Jeongganbo*

OH, Jungeun, FUSION OF KOREAN AND WESTERN MUSICAL STYLE IN HAESIK LEE'S *DUREMAJI* [online]. Tuscaloosa Alabama. [cit. 09. 12. 2019]. Dostupné z: <https://ir.ua.edu/handle/123456789/1666>

Obr. 5 – *Příklad zápisu a způsob četby notace*

Obr. 6 – *Komik a začínající trot zpěvák Yoo Jae Suk*

MBC, [Weekender] Hot to trot. The Korea Herald [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20191205000771>

Obr. 7 – *Seo Taiji and the Boys*

SEOUL BEATS, SB Spotlight: Seo Tai-ji's Back? But He's Always Been Here – Seoulbeats. Seoulbeats – Analyzing K-pop for Fans, by Fans | Hallyu, Korean entertainment, K-pop, K-dramas, Korean Variety [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://seoulbeats.com/2012/12/sb-spotlight-seo-tai-jis-back-but-hes-always-been-here/>

Obr. 8 – *Visual Kei*

VISUAL KEI Band Archives - A Flower In Japan. A Flower In Japan - Get inspired, be amazed [online]. Copyright © 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.aflowerinjapan.com/tag/visual-kei-band/>

Obr. 9 – *Skupina H. O. T. a jejich oblečení*

10 Fun Halloween Costume Ideas Inspired By K-Pop Idols - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/stories/10-fun-halloween-costume-ideas-inspired-by-kpop-idols/>

Obr. 10 – *Loga společnosti Velké Trojky*

YG, SM, And JYP Touch On Their Agency Plans For 2018 | Soompi. Soompi - Breaking K-Pop and K-Drama News, Exclusives, and Videos [online]. Copyright © 1998 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.soompi.com/article/1109337wpp/yg-sm-jyp-touch-agency-plans-2018>

Obr. 11 – *Zpěvačka a tanečnice BoA*

BoA Full Profile (Height and Weight..etc) and Facts 2017 | Channel-K. Channel-K | Your Best Korean News, Entertainment, Music & Fashion Website [online]. Copyright © channel [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://channel-korea.com/boa-profile-and-facts/>

Obr. 12 – *Skupina TVXQ, singl Mirotic*

THEKRAZE MAGAZINE [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.thekrazemagazine.com/latest-updates/2020/1/26/history-of-k-pop-tvxq-and-dbsk>

Obr. 13 – *Skupina Super Junior, singl Sorry Sorry*

K-Pop Look Back: Super Junior Goes Worldwide With Legendary Track "Sorry, Sorry". home | hellokpop [online]. Copyright © 2010 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.hellokpop.com/kpop/super-junior-sorry-sorry-ten-years/>

Obr. 14 – *Skupina Girls' Generation, singl Gee*

#Hooked - Girls' Generation "Gee" – MACG Magazine. Home – MACG Magazine [online]. Copyright © 2019 MACG Magazine, a subsidiary of Multifacetedacg Productions LLC [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://macgmagazine.com/2019/01/09/hooked-girls-generation-gee/>

Obr. 15 – *Park Jin Young a jeho legendární průhledné kalhoty*

This K-Pop Artist Did 24 Years Ago What Chanel Is Doing Now - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/stories/this-kpop-artist-did-24-years-ago-what-chanel-is-doing-now/>

Obr. 16 – *Skupina 2PM, část choreografie zvaná lidská pyramida*

[News] 2PM's Showcase in Japan Attracts 25,000 Fans! | Daily K Pop News. Daily K Pop News [online]. Dostupné z: <https://www.dkpopnews.net/2010/12/news-2pms-showcase-in-japan-attracts.html>

Obr. 17 – *Skupina 2NE1*

2NE1 getting ready with their farewell single 'Goodbye' without star Minzy.

International News, Analysis, Politics, Business, Technology, Entertainment - IB Times SG Edition [online]. Copyright © Copyright 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.ibtimes.sg/2ne1-getting-ready-their-farewell-single-goodbye-without-star-minzy-6532>

Obr. 18 – *Skupina EXO*

EXO Group Wallpapers - Wallpaper Cave. Wallpaper Cave [online]. Copyright © WallpaperCave 2014 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://wallpapercave.com/exo-group-wallpapers>

Obr. 19 – *Skupina na EXO na Zimních olympijských hrách v roce 2018*

EXO: K-pop boyband thrills Winter Olympics closing ceremony | Winter Olympics 2018 | The Guardian. [online]. Copyright © [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/sport/2018/feb/24/who-are-exo-the-boyband-about-to-thrill-the-winter-olympics-south-korea-k-pop>

Obr. 20 – *Skupina Red Velvet, singl Dumb Dumb*

M! Countdown surprises Red Velvet with their 5th trophy for "Dumb Dumb"!

Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/article/m-countdown-surprises-red-velvet-5th-trophy-dumb-dumb/>

Obr. 21 – *Skupina NCT*

NCT welcomes new members Shotaro - Somag News. Home - Somag News [online]. 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.somagnews.com/nct-welcomes-new-members-shotaro/>

Obr. 22 – *Skupina TWICE*

TWICE Beauty Evolution: From Debut to “More & More” | Teen Vogue. Teen Vogue: Fashion, Beauty, Entertainment News for Teens | Teen Vogue [online]. Copyright © [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.teenvogue.com/story/twice-beauty-evolution>

Obr. 23 – *Zpěvák PSY*

Psy Gangnam Style at number one after six weeks climbing the charts - Mirror Online. Mirror Online: The intelligent tabloid. #madeuthink [online]. Copyright © 2020 MGN

Limited [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.mirror.co.uk/lifestyle/going-out/music/psy-gangnam-style-number-one-1352654>

Obr. 24 – *Skupina BLACKPINK*

Review: Blackpink's K-Pop Formula Keeps Working on 'Kill This Love' - Rolling Stone. Rolling Stone - Music, Film, TV and Political News Coverage [online].

Copyright © Copyright 2020 Rolling Stone, LLC, a subsidiary of Penske Business Media, LLC. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.rollingstone.com/music/music-album-reviews/review-blackpinks-k-pop-formula-keeps-working-on-kill-this-love-818564/>

Obr. 25 – *Skupina BTS v roce 2013*

Bangtan Boys MV “No More Dream” Lacks Reality – Seoulbeats. Seoulbeats – Analyzing K-pop for Fans, by Fans | Hallyu, Korean entertainment, K-pop, K-dramas, Korean Variety [online]. Dostupné z: <https://seoulbeats.com/2013/06/bangtan-boys-mv-no-more-dream-lacks-reality/>

Obr. 26 – *Skupina BTS v roce 2020*

BTS's Dynamite shatters YouTube records - and heads for UK number one - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2020 BBC. The BBC is not responsible for the content of external sites. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-53887615>

Obr. 27 – *Skupina Seventeen*

Seventeen 2018 Japan Arena Tour 'SVT'" DVD | SEVENTEEN~ Amino. Amino Apps [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

https://aminoapps.com/c/caratlandru/page/blog/seventeen-2018-japan-arena-tour-svt-dvd/P4op_d8CmuDXBaZoxprz2nMlzDK1NNJmrB

Obr. 28 – *Synchronizace skupiny Seventeen*

Here Are 12 Times SEVENTEEN Showed How Flawlessly In Sync Their Performances Are - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online].

Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.koreaboo.com/lists/seventeen-choreography-synchronized/>

Obr. 29 – *Busking v ulicích Jižní Koreje*

There's something about Hongdae busking : Knowing Korea. Knowing Korea [online]. [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.knowingkorea.org/contents/view/242/There-s-something-about-Hongdae-busking>

Obr. 30 – K-pop flashmob v České republice v roce 2013

Asianstyle.cz, FOTO Jong Eobie, Reportáž ze srazu CZHW a AsianStyle Party - Zajímavosti - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 07. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.asianstyle.cz/zajimavosti/8058-reportaz-ze-srazu-czhw-a-asianstyle-party>

Obr. 31 – *Atletický šampionát k-idolů*

"Idol Star Athletics Championships" Chuseok Special Episode To Begin Filming In August | Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage. Kpopmap - Kpop, Kdrama and Trend Stories Coverage [online]. Copyright © 2020. All Rights Reserved. [cit. 10. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.kpopmap.com/idol-star-athletics-championships-chuseok-special-episode-to-begin-filming-in-august/>

Obr. 32 – *Skupina BTS, píseň Black Swan, Melon Music Awards 2020*

BTS's Jimin And Jungkook Amaze With Stunning "Black Swan" Dance - Koreaboo. Koreaboo - breaking k-pop news, photos and viral videos [online]. Copyright © Koreaboo 2020 [cit. 10. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.koreaboo.com/news/bts-jimin-jungkook-amaze-stunning-black-swan-dance/>

Obr. 33 – *Oceán skupiny SHINee, fanouškové mají název Shawol*

The K-pop Fandom Part 1: Fandom names, colours, chants and oceans – K-pop: More Than Gangnam Style. K-pop: More Than Gangnam Style – The K-pop industry and the price of Hallyu stardom. [online]. Dostupné z: <https://morethangangnam.wordpress.com/2015/07/05/the-kpop-fandom-part-1-fandom-names-colours-chants-and-oceans/>

Obr. 34 - *Část české k-pop cover skupiny OhMyGirls*

Taneční skupina O.M.G. pro AsianStar [Rozhovor] - Ostatní - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online]. Copyright ©2012 [cit. 10. 12. 2020]. Dostupné z: <http://www.asianstar.cz/ostatni/28767-tanecni-skupina-omg-pro-asianstar-rozhovor>

Obr. 35 - *Program prvního k-pop koncertu v České republice v roce 2015*

E. Hlubinková - Vlastní scan

Obr. 36 – *Česká k-pop cover skupina XXL Crew při předávání cen na Contestu 2018*

ALLTIMEPHOTO 2018, Portfolio | alltimephoto. [online]. Copyright © 2018 ALLTIME PHOTO [cit. 10. 12. 2020]. Dostupné z: https://alltimephoto.wixsite.com/alltimephoto?fbclid=IwAR0pmMFQbCYb1AmTY2hLngLXvfv5eS09EvBI_0E0QCVy9S-hwfXTQ17mBqs